

2007

DERLEMELER

KÖŞE YAZILARI VE MAKALELER

MURAT ÇAKIR

2007 DERLEMELER

KÖŞE YAZILARI VE MAKALELER
MURAT ÇAKIR

COPYLEFT WWW.KOZMOPOLIT.COM

HAZIRLANIŞ TARİHİ: MART 2009
BU PDF-DOSYASI, TİCARÎ AMAÇLA OLMAMAK ÜZERE,
ÜCRETSİZ KULLANILABİLİR, DAĞITILABİLİR VE BASILABİLİR.
WWW.KOZMOPOLIT.COM SİTESİNİN KAYNAK OLARAK
GÖSTERİLMESİ RİCA OLUNUR.

İÇİNDEKİLER

Almanya'da işsizlik azalıyor mu?.....	5	Yine yeşillendi fındık dalları.....	77
Soykırım tartışmaları ve Alman solunun politikası.....	6	Sehveli, Samura ve Amara.....	79
»Yok öyle, burası Türkiye!«.....	9	Avrupa'daki apoletli dernekçiler.....	80
Doğumu: 1954 – Ölümü: 1915.....	10	Barışın dilini konuşmak için.....	82
Pamuk ve Almanya ziyareti.....	12	Tek şansımız barış!.....	83
Şahinler gene Münih'te.....	13	Umut olmasa insanda.....	85
Falcıdan terör avcısı olursa.....	15		
Asker, yolculuk nereye?.....			
Türkiye'nin yeni krizinin tehlikeleri üzerine.....	16		
Guantánamo ve Alman ırkçılığı.....	21		
RAF'li Klar ve muhafazakârların hiddeti.....	23		
Alman solu ve Avrupa Birliği.....	24		
Evropa'da bir doğum günü.....	26		
Neoliberalizmin manevra kitlesi.....	27		
Paskalya Yürüyüşleri.....	29		
Sıra beyaz Almanlarda.....	30		
»20 yaşında açlıktan öldü!«.....	32		
Sulandırılan hukuk.....	33		
Uçurumun kenarında			
Türkiye'nin yeni krizinin arka planı üzerine.....	35		
Hepimiz teröristiz!.....	40		
Kürtlere meclis yolu kapatılırsa.....	41		
Düşünce terörizmi.....	43		
Gayrimeşru dünya hükümeti.....	44		
»En alttakiler« - daha aşağısı yok			
Toplumsal hiyerarşinin en alt basamağındaki göçmenler.....	46		
Kürtler zoru başarmalıdır.....	49		
Demokratik refleks.....	50		
Savaş partileri ve barış elçileri.....	52		
Kin ve nefret.....	53		
Statükocular çözüm üretemez!.....	55		
Seçim krizi çözecek mi?.....	56		
Kriz ve kriz (I).....	58		
Kriz ve kriz (II).....	59		
Kriz ve kriz (III).....	61		
1 Eylül yeniden.....	62		
Zengin ülkenin yoksulları.....	64		
Ekolojik bomba?.....	65		
Terör histerisi.....	67		
Paralar nerede?.....	68		
Emekçilerin gündemi.....	70		
Alman sonbaharının hatırlattıkları.....	71		
»Asıl düşman kendi ülkemizde!«.....	73		
»Her şey vatan için« mi?.....	74		
Kürtleri sevmek mi?.....	76		

ÖNSÖZ YERİNE

kozmpolit dergisini 2002’de iki dilli olarak yayınlamaya başladığımızdan bu yana geçen süreden sonra, başlangıçta hayli idealist davrandığımızı itiraf etmeliyim. Her makalenin, hatta karikatür gibi her görselin dahi hem Türkçe, hem de Almanca yayınlanmasını sağlamayı hedefliyorduk. Zaman içerisinde bu idealimizi paylaşanların bizlere katılacağını, belki de olanaklar yaratıldıktan sonra egemen medyaya alternatif bir print medyumunu ortaya çıkarabileceğimizi hayal ediyorduk. Sonuç hüsrana dönüştü. Başlangıçta aylık periyotlarla güncellenen kozmpolit dergisi, koşulların zorlaması sonucunda daha uzun zaman aralıklarında güncellenir oldu. 2004 yılında ise, benim Almanya’da oluşan yeni bir sol partinin kurucuları arasında yer almamla derginin güncellenmesi olanaksızlaştı. 2007 Ocak’ında yeni bir denemeyle işe girişmiş olsam da, devamını getiremedim.

Bu arada gerek kozmpolit için, gerekse de 2006 Ocak’ından itibaren Yeni Özgür Politika gazetesi, Sozialismus Dergisi, Neues Deutschland veya Junge Welt gibi sosyalist Alman gazeteleri ve çeşitli internet sayfaları için kaleme aldığım köşe yazıları, makaleler, analiz ve çevirilerde toparlanmaya başlamıştı. Biraz dağınık olduğumdan, nerede, ne zaman ve hangi medyum için kaleme aldığım yazıları bulamam kaygısı ile bir şekilde toparlamam gerektiğine karar verdim. Önce konu başlıklarına göre toparlamayı düşündüm. Ancak bunun da zor olacağını gördüm. Hem 2002’den bu yana geçen süre içerisinde görüşlerimin na-

sıl biçimlendiğini, çelişkilerimi, öğrendiklerimi bir şekilde takip etmeyi de düşünüyordum. Bu nedenle yazıları kronolojik olarak toparlamayı kararlaştırdım. Bilginin ancak paylaşıldığı zaman çoğalacağına inandığımdan da böylesi bir forma sokmayı düşündüm. Bundan itibaren yazılarımı yıllara göre hazırlayacağım kronolojik pdf-dosyalarında kozmpolit sayfalarında yayınlayacağım. Derginin ana düşüncesine ters düşecek ama, pdf-dosyaları okumayı kolaylaştırmak maksadıyla tek dilli, yani Türkçe olacak. Fırsat buldukça da Almanca yazıları ayrı bir dosyada toparlamaya çalışacağım.

Yazılarımı okuyup, görüş bildiren onca dostumun eleştirel katkıları düşüncelerimin zenginleşmesini sağladı. Eğer ben de bu yazılarla bazı okurların düşüncelerinin zenginleşmesine katkı sunabilirsem, yazılarıma amaçlarını yeterince yerine getirmiş sayılacaklardır.

İyi okumalar dileğiyle.

Murat Çakır
Berlin-Kassel, Eylül 2008

ALMANYA'DA İŞSİZLİK AZALIYOR MU?

Geçen Çarşamba günü Federal İş Ajansı aylık istatistiklerini açıkladı. Ajans şefi Frank-Jürgen Weise, Aralık ayında konjonktürel gelişme ve sıcaklığın mevsim ortalamasının üzerinde olması sayesinde kayıtlı işsizlerin sayısının »sadece« 12 bin civarında arttığını, ama 2005 Aralık'ına göre 597 bin civarında azaldığını söyledi. Sonuç itibariyle 2006 Aralık'ında Almanya'daki işsizlerin sayısı dört milyonun, ya da oran olarak yüzde 9,6'nın üzerinde.

Açıklanan sayılar ve hükümet temsilcileri ile sermaye çevrelerinin »reformerlar istenilen sonuçları veriyor« türünden demeçleri, işsizlerin sayısının açıklandığı günlerde Frankfurt Borsa'sında şampanyaların patlatılmasına alışkın Alman kamuoyunda »işsizlik azalıyor mu?« sorularına neden oldu.

Ancak sayılara dikkatlice bakıldığında, hem kronikleşen kitlesel işsizliğin gerilemediği, hem de ücrete rağmen yoksulluğun genişlemeye devam ettiği görülür. Sayıları detaylıca incelemeden önce şunun altı çizilmelidir: şirket ve sermaye kârlarının rekor seviyelere ulaştığı dünya ihracat şampiyonu olan bir ülkede, istatistik hesaplamalarında yapılan onlarca manipulasyonu görmezden gelsek bile, dört milyondan fazla insanın kitlesel olarak iktisadî ve dolayısıyla toplumsal, politik ve kültürel yaşamın dışına itilmesi tek kelime ile bir skandaldır. Aynı zamanda bu, alternatifsiz olduğu iddia edilen politikaların, toplum çoğunluğu açısından son derece vahim sonuçlara yol açtığı bir kanıtıdır da.

Gelelim sayılara: yıl ortalamasından bakıldığında, Almanya'daki işsizlik oranı, Batı'da yüzde 9,1, Doğu'da ise yüzde 17,3 olmak üzere, ülke genelinde yüzde 10,8 ile hâlâ kabul edilemeyecek derecede yüksek seviyededir. İşsizler arasında uzun süredir işsiz olan ve iş bulma şansı »sıfır« olarak gösterilenlerin oranı ise yüzde 36'dan (2005), yüzde 42'ye (2006) yükselmiştir. Resmî istatistiklerde »işsiz« olarak gözükmeyen ve sadece Federal İş Ajansı'nın istihdam tedbirleri olarak adlandırılan kurslarına katılanların sayısı da 1,6 milyona çıkmıştır. Tüm bu sayılara – o ya da bu nedenle – işsizlik parası veya Hartz IV ödenitisi alamayan insanlar eklenirse, ki işsizlik parası veya sosyal transferlerle geçinmek zorunda bırakılanların sayısı sekiz milyonun üzerindedir, Almanya'daki işsizlerin sayısının (resmî çerçevede) altı milyonun üzerinde olduğu görülür.

Açıklamasında işsizliğin genel olarak gerilediğini ileri süren ajans şefi Weise, Aralık ayında 797 bin açık işyerinin kayıtlara geçmiş olduğunu da sözlerine eklemiştir. Kulağa hoş gelen ve medyanın »iş var, ama çalışmak isteyen yok« iftiralarına gerekçe olan bu sayının ardında, açık işyerlerinin yarıdan fazlasının »işçi kiralayan şirketlerde« olduğu nendense sadece basına verilen yazılı açıklamada yer alıyor. Bilindiği gibi işçi kiralayan şirketler, ilgili yasa sayesinde işçilerini hem düşük ücrette, hem de güvencesiz bir biçimde çalıştırmakta ve toplu iş sözleşmeli işletmelerdeki ücretlerin düşürülmesi için bir baskı aracı olarak kullanılmaktalar. Sosyal sigortalı işlerde tam gün istihdam edilen yaklaşık iki milyon emekçinin, aldıkları ücret yaşamlarına yetmediği için yan işlere muhtaç oldukları göz önünde tutulursa, işçi kiralamaya yönelik yasanın ne denli yoksullaştırıcı ve toplumu bölücü etkileri olduğu anlaşılabilir.

Bu gerçekler karşısında Almanya'daki işsizliğin azaldığını ve sözde reformların meyve vermeye başladığını iddia etmek, tam anlamıyla güneşi balçıkla sıvamaya çalışmaya benzemektedir. Almanya'daki egemen politika neoliberal çılgınlık çizgisine devam ettiği ve Alman Sanayi

Birliği BDI gibi sermaye örgütlerinin »yapısal reformlara hız verilmelidir« türünden taleplerini, kategorik emir olarak algıladığı müddetce, kitlesel işsizlik azalmayacak, yoksulluk yaygınlaşmaya devam edecek ve »gereksinim duyulmayanların« sayısı giderek artacaktır.

Halbûki verili koşullar altında bile, istihdamın olağan iş ilişkileri çerçevesinde yükseltilmesi için sayısız fırsatlar mevcuttur. Federal Parlamento'daki Die Linke. meclis grubunun verdiği bir öneride olduğu gibi, kamusal alanlarda yapılacak asgarî gerekliliği olan yatırımlara ve kamu tarafından teşvik edilen istihdam tedbirlerine yönelinmesi dahi, kısa zamanda bir milyondan fazla insanın sosyal sigortalı ve toplu iş sözleşmeli işlerde çalıştırılmalarını sağlamak için yeterlidir. Ancak bu son derece makul adımın önünde tek bir engel durmaktadır: ege-men politikayı rehin almış olan sermaye sahiplerinin »hep daha fazla kâr« hırsları.

6 OCAK 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

SOYKIRIM TARTIŞMALARI VE ALMAN SOLUNUN POLİTİKASI

İnsanlık tarihi trajedilerle doludur: Anadolu Trajedisi bunlardan biridir: Türk, Yunan, Kürt ve Ermeni halklarının trajedesi. Yüzyıllarca komşu, akraba olmuşlar, ama gene de birbirlerine düşman edilmişler. Mülkiyete dayalı bir hukuk ve emperyal çıkarlar için, geçen yüzyılın oluşmakta olan ulusal devletlerinin kurbanları olarak katledilmişlerdir.

Ancak kim ki bunun geçmişte kaldığını ve sadece tarihçilerin bir meselesi olduğunu düşünüyorsa, yanılmaktadır. Tarihsel gelişmelerle ilgili her tartışma, günümüz toplumsal güçlerinin politik ve iktisadî çıkarları temelinde yürütülmektedir.

Eğer bugün, geçen yüzyılın başlangıçlarında meydana gelen bir cürüm yeniden tartışmalı bir biçimde tematize ediliyorsa, bu bir tesadüf değildir. Yüzbinlerce Ermeni sivilin ölüme itildiği ve öldürüldüğü bu olay, aynı geçenlerde Hollanda ve Belçika'da olduğu gibi, politik amaçlar için enstrümentalize edilmektedir. Ve Ermeni Sorunu Almanya'daki politik solun da gündemine oturtulmuştur.

Somutta ne oldu: Federal milletvekili Hakkı Keskin Almanya Federal Cumhuriyeti'nde de bir Ermeni-Rum ittifakının, yüzbinlerce Ermeninin yok edilmesini Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üye olmasına karşı bir gerekçe olarak kullandıklarını ileri sürmektedir. Keskin, 90 yıl önce yaşananların, bu olayları bilmeyen ve bunlarla ilgilenmek istemeyelerin

önüne sorun olarak konulmasını doğru bulmamakta ve bunun demokratik bir tavır olmadığını söylemektedir.

Şimdi ne yapılmalı? Alman solu nasıl tavır göstermeli ve ne söylemelidir? Bu politik mayın tarlasında doğru adım hangisi olacaktır? »Objektif tarihsel-bilimsel aydınlanma yapılmasını« savunarak, tarafsız mı kalınmalı? Hiç zannetmiyorum. Solda durmak öncelikle zayıftan yana taraf olmayı ve mağdurun perspektifinden tutarlı bir politika geliştirmeyi gerektirir. 90 yıl öncesinde olmuş olsa bile, zayıf ile güçlü arasındaki bir ihtilafı tarafsız tavır almak, güçlünün yanında durmak demektir. İkinci adım ise »... neyin ne olduğunu söylemek«tir (Lasalle). »Tarihsel ihtilaf gelişiminin otantik rekonstrüksiyonuyla, hukuksal ve bilimsel olarak kastı yok etme iradesinin olup olmadığının kanıtlanmasından« (Hakkı Keskin, Ocak 2007) bağımsız olarak nasıl tanımlanır sa tanımlansın, cürüm cürümdür, cinayet ise cinayet. Son olarak da, söz konusu olayın politik, iktisadî ve tarihsel bağlantılarının söylenmesi gereklidir.

MESELE NEDİR?

Türkiye’de de 1915 yılında »çok fazla sayıda Ermeninin« deportasyona uğradıkları ve bunun sonucunda yüzbinlercesinin yaşamını yitirdiği reddedilmemektedir. Günümüz Türkiye devletinin resmî söylemi bu bağlamda »savaş nedeniyle ve Osmanlı İmparatorluğu’nun Birinci Dünya Savaşı’ndaki askerî-stratejik durumunun dayattığı zorunlu göç«ten bahsetmektedir. Dünyanın başka bölgelerinde »ulusal kurtuluş mücadelesi« olarak adlandırılan, Türkiye’nin resmî görüşünde »vatanı aralarında bölmeye çalışan emperyalist güçlerle işbirliği«ne dönüşmektedir. Sanki Osmanlı İmparatorluğu başka ulusları zor kullanımıyla boyunduruk altına almamış gibi. Rusya’dan yardım uman Ermeni milliyetçilerinin silahlı başkaldırısı, Türk ve Kürt sivil halk arasında da bir çok insanın yaşamına mal olmuştur. Günümüz tartışmalarında bu gerçek, Osmanlı yönetiminin »savaş koşullarında anlaşılabilir

lik« bir karşı reaksiyonuna neden olarak gösterilmekte ve Osmanlı devletinin suçunu izafileştirmektedir.

Osmanlı’nın bu karşı reaksiyonu sonucunda Ermeni siviller aklıktan ölüme itilmiş ve cinayete uğratılmışlardır. Günümüz tartışmalarında ölüme itilen veya öldürülen insanların sayısı belirleyici soru değildir. Olay, sayıdan bağımsız olarak cürüm eylemidir. Bu bağlamda asıl sorulması gereken, tehciye uğratılanların mal varlıklarına ne olduğu, kimin bunlara el koyduğu, Türk ulusal burjuvazisinin oluşumunda ne kadar payı olduğu ve Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşunda hangi rolü oynadığıdır. Türkiye’deki kararvericilerin, Ermeni ve Türklerin ortak bir tarihçileri komisyonu oluşturarak, olayların »bilimsel olarak araştırılıp, ebedî, tarihsel ve yalanlanamayacak sonuca varılması« önerisi, işte bu sorunun arka plana itilmesini hedeflemektedir.

Eğer bugün, AB üyelik süreci ile bağlantılı olarak, AB’nin Ermeni Sorunu’nu konulaştırarak »Ermenilerin dayanağı olmayan taleplerinin provoke edildiği« söyleniyorsa, bu, Türkiye’deki karar vericilerin reel korkularını ifade etmektedir. Mallara el koyanlar kimlerdir? Türk burjuvazisi nasıl oluştu? Nasıl tek tek bazı aileler dünya çapında büyük şirketler haline geldiler? Orduya ait olan OYAK’ın zenginliği neye dayanmaktadır ve orduya veya devlet kuruluşlarına ait olan gayri menkullerin eski sahipleri kimlerdir? Ve mübadele sonucunda göç ettirilen onbinlerce Anadolu Rumunun mal varlığına ne oldu?

Özellikle Türkiye kökenli insanların yoğun olarak yaşadıkları Avrupa ülkelerinde kamuoyunun dikkatini bu sorulardan çekmeye çalışan hedefli kampanyalar, Türkiye’deki karar vericilerinin bilinen stratejisidir. Burada hep aynı plana göre davranılmaktadır. Önce bazı politikacıların veya parti temsilcilerinin açıklamaları, Türk medyasına konu yapılmaktadır. Ardından her defasında »Ermeni ve Rumlardan oluşan bir ittifakın, Türkiye’ye karşı kışkırtıcı propaganda« yaptığını ileri süren itham edici yayınlar başlamaktadır. Daha sonra da belirli dernek ve federas-

yonlar »Almanya Türklerini« buna karşı »demokratik protestolarını« ifade etmeye çağırılmaktadırlar. Sonunda da yürüyüşler ve mitingler düzenlenerek, bu şekilde Türkiye kökenli insanların bu kampanyaları kitlesel olarak destekledikleri görünümü yaratılmak istenmektedir. Türk basınını bugünlerde izleyebilenler, bu masterplanı görebilirler.

YA ÖYLE, YA BÖYLE Mİ?

Bu oyun yıllardan beri sahnelenmektedir. Tabii bu arada »ifade özgürlüğü« de anılmakta. »Soykırım olmadığı« görüşünü ifade etme özgürlüğü sonuna kadar savunulmakta. Ancak tek bir kelime ile Türkiye’de Ermenilerin soykırımı uğradığını söylemenin 305.maddeye göre cezaî koğuşturmaya uğrayabileceği belirtilmemektedir. Türkiye’deki karar vericilere yönelik her eleştiri »Türk veya Türkiye düşmanlığı« olarak algılanmakta, Türkiyeli insanlar bu eleştiriye yaptıklarında »bölücü« olarak karalanmaktadırlar.

Ancak tüm bunları söylerken, Ermeni Sorunu’nun Türkiye’nin AB üyeliğine karşı da enstrümentalize edildiği söylenmelidir. Sol, AB üyelik süreci ile ilgili tüm eleştirilerine rağmen, bu iç politikaya da yönelik olan yaklaşıma tahammül etmemelidir. Diğer kritik sorunlar gibi Ermeni Sorunu da AB’nin neoliberal dayatmalarını kabul ettirmek için kullanılmaktadır. Halbuki özellikle Avrupa toplumsal ve politik solu, üye ülkelerde sosyal ve demokratik hakları budayan ve AB’ni militarist bir müdahale gücü haline getirmeye çalışan günümüzün AB yönetiminin, demokrasiyi, insan haklarını ve ifade özgürlüğünü sadece şartlı rehin olarak kullandığını bilmektedir. Her kim ki AB gibi son yıllarda yüzbinlerce Kürdün zorunlu göç ettirilmesine, ormanların yakılmasına ve »kirli savaşa« ses çıkartmadıysa, onun için Osmanlı devletinin suçlarının tanınması sadece amaca yarayan bir araçtır.

Alman solu için şu geçerli olmalıdır: Ne milliyetçilikler, ne de Ermeni Sorunu’nun enstrümentalize edilme çabaları politik olarak kabul edi-

lemez. Sol, sınırların ulusların arasından değil, aşağı ile yukarı arasından geçtiği bilinci ile, kendi liyakatli değerleri çerçevesinde pozisyon almalıdır. Ancak halklar kendi tarihlerini kendileri yazabildiklerinde, tarihsel tespitler ve kararlar gerçek anlamda kalıcı olacaktır. Eğer Alman solcuları, Almanya’nın Anadolu halklarının trajedesindeki sorumluluğunu eleştiren tek kişinin Karl Liebknecht olduğunu unuttularsa, o zaman susmalı ve dinlemeyi öğrenmelidirler. Belki o zaman Avrupa’nın dünyanın merkezi olmadığını ve tarih konusunda (AB) Avrupası dışındaki soldan öğrenebilecekleri olduklarını fark edebilirler.

BU YAZI 11 OCAK 2007’DE »SOZIALİSMUS« DERGİSİNİN İNTERNET SAYFALARINDA VE 13 OCAK 2007’DE YENİ ÖZGÜR POLİTİKA GAZETESİNDE YAYINLANMIŞTIR.

»YOK ÖYLE, BURASI TÜRKİYE!«

Rosa Lüksemburg Vakfı iki yıldan bu yana DİSK'e bağlı Gıda-İş sendikasının bir projesini destekliyor. Proje kapsamında yapılan çalışmalar, özellikle sendikalı ve sendikasız emekçilerin Türkiye'nin AB üyelik süreci üzerine düşünceleri hakkında yürütülen bir saha araştırması son derece ilgi çekici gerçeklerin gün yüzüne çıkmasına vesile oldu.

Gıda-İş sendikası proje çalışmalarını uluslararası bir konferans ile taçlandırmanın doğru olacağını düşünmüştü. Sendika çalışanları bunun için aylar öncesinden başlayarak bugün ve yarın (20 – 21 Ocak 2007) düzenlenecek olan **»Diyalog Birleştirir, Dayanışma Güçlendirir«** başlıklı konferansın hazırlıklarını sürdürmüş, yabancı konukları davet etmiş ve salonları kiralamışlardı. Atölye çalışmaları ve **»Dünya halkları barışlarını arıyor«** başlıklı panel için İstanbul Teknik Üniversite'sinin Gümüşsuyu Yerleşkesi tutulmuştu. Her şey tamamdı, ama unutulmuş Türkiye realitesiydi, ki o da kendisini kısa sürede hatırlattı.

Tanık olduğum bir telefon görüşmesinde İTÜ Makine Mühendisliği Fakültesi dekanı Prof. Dr. Taner Derbentli, Gıda-İş genel sekreteri Seyit Aslan'a **»Bize yazılı olarak Kürt sorununu tartışmayacağınızı bildirirseniz, salonları veririz«** diyordu. Sayın profesör iki ay önce yapılan sözleşmeyi, ödenen kirayı ve uluslararası konukların uçak biletlerinin alınmış olmasını hiçe sayarak, adeta **»yok öyle, burası Türkiye«** diyordu. İki gün süren telefon trafiğinden sonra Perşembe günü (18 Ocak 2007)

saat 14.16'da Gıda-İş genel merkezine gönderilen bir faks mesajında, Üniversite Yönetim Kurulu'nun yapmış olduğu 718 sayılı toplantısında **»... toplantı konusunun, üniversitemiz akademik ilgi alanları içerisinde yer almadığı endişesiyle İTÜ Yerleşkeleri içinde yapılmasının İTÜ'nün öz görevlerine uygun düşmediğine«** karar verdiği açıklanıyordu.

Ben hep sosyal bilimlerin **»parayı veren düdüğü çalar«** misali, izafî olduğunu düşünürdüm. Sağ olsun sayın profesörümüz sayesinde mühendislik bilimlerinin de izafî olduğunu öğrenmiş oldum. Düşünebiliyor musunuz? Koskoca İTÜ yönetim kurulu sanki savcılıkmış gibi Norman Paech, Mustafa Türkeş, Şükran Soner, Fulya Atacan, Mehmet Türkay veya Aydın Çubukçu gibi katılımcılar hakkında soruşturma açıyor. Hatta bir görüşmede, Rosa Lüksemburg Vakfı'nın NRW yönetim kurulu üyesi Kemal Bozay hakkında **»bu adam bir Kürt enstitüsünün yöneticisiymiş, zaten Bozay isminden Kürt olduğu belli oluyor«** deniliyor.

Bir kaç gün önce biten **»Türkiye barışını arıyor«** konferansı sonuç bildirgesinde **»Barış dilde başlatılmalı; ötekileştirici, yabancılaştırıcı ve düşmanlaştırıcı tüm söylemler terk edilmeli, siyasetin dili, şiddete yol açan ayrımcılıktan ve milliyetçilikten arındırılmalıdır«** denilerek, ülkedeki farklı kültürlerin varlığının, tarihsel ve sosyolojik bir gerçek olarak kabul edilmesi, inkârın ve yasakların yol açtığı kültür yıkımına son verilmesi ve kültürel alanın kimlik gettolaşmasına yol açan kültürel ırkçılığın baskı ve saldırısından korunması talep edilmekte.

Bu taleplerin ne denli güncel ve yakıcı olduğu İTÜ yönetiminin tavrı ile bir kez daha kanıtlanmış oldu. Çünkü ayrımcılık, milliyetçilik ve yabancılaştırıcı, ötekileştirici anlayış, Türkiye siyasetiyle sınırlı kalmayıp, bilim insanlarının da yaklaşımlarını, düşüncelerini belirler hale gelmiş durumda. Halk arasında yaygın bir söylem vardır: **»Okumakla adam olunmuyor«**. Gerçekten de, geçmişte NATO ve sermaye çevrelerinin toplantılarına, hatta moda defilelerine ev sahipliği yapan İTÜ yönetim kurulunun tavrı, üniversitede öğrenim veren koskoca profesörlerin sa-

dece memur zihniyetinde davranmakla kalmadıklarını, aynı zamanda durumdan kendilerine vazife çıkaran ve iradelerini gönüllü olarak resmî ideoloji kalıbına sokan kapıkulu olmaktan kurtulamadıklarını göstermekte.

Aslına bakılırsa proflarımız güne uygun davranıyorlar. TBMM'nin Kerkük'e asker göndermeyi tartıştığı, sermaye medyasının barışseverleri »teröristleri korumakla« itham ettiği ve yaklaşan Cumhurbaşkanlığı ve TBMM Seçimleriöncesinde milliyetçi ve şoven dalganın böylesine kö-rüklendiği bir dönemde, kalkıp ta halkların barış aradığı bir tartışmaya destek çıkaca değiller herhalde. Bilim insanı olduklarını iddia edenlerin »Barış« kelimesine dahi tahammül edemedikleri bir ortamda, barışı gerçekleştirmek, demokrasiyi güçlendirmek ve düşmanlığa karşı çıkmak isteyenlerin işi pek kolay değil. Evet öyle, burası Türkiye. Emekçiler, toplum çoğunluğu ülkelerine sahip çıkıp, tarihi kendileri yazmadığı müddetçe, meydan ırkçılara, milliyetçilere ve sermaye yanlılarına kalacak. Bazı profesörler de, devletin infaz memurları gibi davranmaya devam edecek.

20 OCAK 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

DOĞUMU: 1954 - ÖLÜMÜ: 1915

Hrant Dink'in öldürüldüğü haberini aldığımda, Kadıköy'de Versus Yayınevi'nde toplantıdaydım. Hepimiz şok olmuştuk. Kanım donmuş, beynim uğulduyordu. Apar topar »Agos«a koştuk hepimiz. İçimi kaplayan hüznün, daha sonra Taksim'den başlayan protesto yürüyüşüne katıldığımda, derin bir öfkeye dönüştü. Hemen herkes aynı görüşteydi: bu, faili belli bir politik cinayettir.

Evet, bu cinayetin faili belli. Hrant Dink'i öldürten »kutsal devlettir«. Bu yargısız infaz, aynı Musa Anter ve nicelerinde olduğu gibi, Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmayı'nın emir ve komutası altındaki bir çetenin cinayetidir. Hiç kimse boşuna »soruşturma bitmeden hüküm verilmez« demesin. Tarih hükmünü çoktan vermiştir. »Devlet için adam öldürmeyi« istisna değil, kural haline getiren, 1895'lerde başlayıp, 1915'de yüzbinlerin kanına giren ve hâlâ devam eden utanç verici devlet gele-neğidir tetiği çektiren. Böylesine açıktır bu olay. Hrant Dink 1954'de doğmuştur, ama ölüm tarihi 1915'dir.

Hrant Dink'in ölümünde, Halaskar Gazi Caddesi üzerinde yatan cesedinden akan kanları kurumadan, »sözde Ermeni soykırımından« bahsedip, »devletin itibarına yöneliktir« diyerek ırkçılık yapan gûya dindar başbakan dahil olmak üzere, utanmadan solculuk satan »sözde ulusalcılardan« milliyetçi ve neofaşistlere kadar geniş bir kesimin de sorumluluğu vardır. Daha ilk saatlerde »Ermeni diasporası yapmıştır« it-

hamında bulunan Perinçek'ten, Bahçeli'ye ve Baykal ile Çiçekçi'ye kadar uzanan sivil militarist güruh, cinayeti gûya kınarken bile, inkârı, kini ve nefreti körüklemektedirler. »Karanlık güçler« safsatası arkasına sığınan bu güruh, anlaşıldığı kadarıyla Ermeni halkının son ferdini de binlerce yıl yaşadıkları Anadolu topraklarından atmadan rahat edemeyecek. İnsanın lanet okuyası geliyor bunlara.

Gelişmeler son derece kaygı verici. Bu sıradan bir politik cinayet değil. Hrant Dink, Ermeni ve solcu olduğu için öldürüldü. Doğru, ama asıl hedef başta Kürtler olmak üzere, yaşanan coğrafyada barış, eşitlik, demokrasi ve hak talep eden dinamiklerdir. Hrant Dink'e sıkılan kurşunlar aynı zamanda halkların kardeşliğine, enternasyonalizme, emekçilere ve ezilenlere sıkılmıştır. Gözdağı verilmek istenmektedir. Ülkenin her tarafına asılan futbol sahası kadar büyük bayraklarla, körüklenen milliyetçi duygular, inkâra dayanan ırkçı söylemler ve böylesi cinayetlerle gözdağı verilmek istenmektedir. Hrant Dink'in katli aynı zamanda inkârcı, ırkçı ve imhacı eğilimin bölgeyi ateşe saracak bir Türk-Kürt savaşı için verdiği açık bir sinyaldir.

»Devlet büyüklerinin« ve yıllardan beri militarist klik ile uzlaşmış olan sermaye medyasının, Cuma günü kitlesel protesto yürüyüşü ve yüzbinlerin katıldığı cenaze merasimi karşısında takındıkları tavır, göstermeliktir, inandırıcı değildir. Diğer taraftan kitlelerin attığı »Hepimiz Ermeni, hepimiz Kürdüz« sloganı, Türkiye egemenlerine verilen ve onların hiç beklemediği bir yanittir. Rahatsızlıkları bundandır. Ancak şimdi bu sloganın devamı gelmelidir. Susurluk, Şemdinli ve daha nice olayda görülmüştür: Türkiye'nin barış ve demokrasiden yana olan dinamikleri, atılan doğru sloganların devamını getirmediğinde, hiç bir şey açıklığa kavuşmamakta, her şey olduğu gibi kalmaktadır.

Yargısız infazlarla, politik cinayetlerle hesaplaşmanın tek yolu, egemen politik kültürle ve devlete hakim zihniyetle hesaplaşmaktan geçer. Talepler, çetelerin, kontrgerillanın dağıtılması, komplo ve belgele-

rin açıklanması, bütün politik, idarî ve askerî sorumluların yargılanıp, hapse tıklmasına yoğunlaşmalıdır. Barış, demokrasi ve eşitlik talepleri ile birlikte, halkların kendi tarihleriyle hesaplaşması için, 1915 başta olmak üzere, tehcirlerin, zorunlu göçlerin, katliamların, cinayetlerin, kimin kimin malına el koyduğunun açıklığa kavuşturulması istenmelidir.

Ancak tüm bunları egemen güçlerden beklemek naiflik olur. Egemenlerin bu düzenden çıkarı vardır. Bunu yapabilecek olanlar, ulusu ve ulusalcılığı reddederek, emekçilerin, yoksulların, ezilenlerin çıkarları, halkların kardeşliğini savunan ve antikapitalist bir perspektiften, demokrasi, barış ve eşitlik için birleşmesi gereken güçlerdir. Yaklaşan seçimler öncesinde oluşturulacak böylesi bir birlik, hem doğru sloganların gerekli olan devamı, hem de inkârcı, ırkçı ve imhacılara verilecek en tutarlı yanıt olacaktır.

27 OCAK 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

PAMUK VE ALMANYA ZİYARETİ

Orhan Pamuk'un Alman Pen'inin davetlisi olarak yapacağı Almanya ziyaretini iptal etmesi, Almanya'daki politikacıların tepkisini çekti. Bir çok ünlü politikacı, Türkiye'nin ülkede yaşayan aydınların yaşamını koruması gerektiğini söyleyerek, ortaçağ zihniyetini yansıtan 301. maddenin kaldırılmasını istedi. Federal Parlamento başkanvekili SPD'li Thierse daha da ileri giderek »Türkiye'nin fiilen hukuk devleti olmadığını« söyledi. Almanya Türk Toplumunu dai, Pamuk'u Almanya ziyaretini ertelememesi için cesaretlendirdi.

Eleştirilere katılmamak olası değil elbette. Ama tüm bunlar biraz fazla ikiyüzlü tavır değil mi? Öncelikle şunu söylemek lazım: Pamuk'un Almanya'ya gelmek istemeyişi anlayışla karşılanmalı. Çünkü muhalif bir Türkiyeli için Almanya güvenli bir ülke değil. Hrant Dink gibi sol-liberal bir aydının sokak ortasında öldürülmesini azmettiren güçlerin kolu, Almanya'ya kadar uzanmakta.

Amacım komplo teorisi falan üretmek değil. Anlaşılır olabilmek için biraz geriye bakalım. 12 Eylül 1980 darbesinden sonra Türkiye'deki karar verici militarist klik, özellikle Almanya'da yoğunlaşan cunta karşıtı hareketin etkisini zayıflatmak ve Türkiye kökenli kitleyi kontrol altına alabilmek için »Huzur Operasyonu« olarak adlandırılan bir girişim başlatmıştı. Operasyonun bir illegal hedefi, iki de politik hedefi vardı. İlegal hedef, dönemin ASALA örgütü mensuplarının likidasyonuydu.

Politik hedefleri ise, dönemin cunta şefi Kenan Evren şöyle açıklıyordu: »Millî Güvenlik Konseyi, ermeni teröristleri ve komünist bölücüleri yok etmenin yanısıra, Batı Avrupa'daki devlet düşmanı grupların etkisini kırmayı ve Avrupa'da yaşayan Türk vatandaşlarının vatanlarına sahip çıkmalarını sağlamayı önüne hedef olarak koymuştur.«

Cunta yönetimi operasyonlarını yönlendirirken, en büyük desteği Alman gizli servisi BND'den almıştır. Türk ve Alman gizli servislerinin işbirliğinin uzun bir tarihi vardır. Savaş sonrası ilişkileri ise eski Nazi subayı ve BND'nin ilk şefi Gehlen'e dayanır. Hatta bu işbirliği daha sonraları 1993'de Berlin İdarî Mahkemesi'nin VG 19A 329.82 nolu kararıyla belgelenmiştir. Mahkeme, BND'nin Almanya'daki Türkiyeli ve Kürt muhalifler hakkında Ankara'ya düzenli olarak bilgi verdiğini kanıtlamıştır.

Alman yardımıyla MİT'in Avrupa'daki yapılandırmasını 1985 ve 1986'da yenileyen Ankara, »Huzur Operasyonu«nun hedefini »Türkiye taraftarı lobi« oluşturulmasına yönlendirmiştir. DİTİB'in, Koordinasyon Kurulları'nın, »Gurbet-İş« adlı Türk sendikasının, Sedat Sezgin'in »Türk Partisi«nin, Atatürkçü Düşünce Derneklerinin, EATA ve sayısız benzeri derneğin kurulmaları bu dönemde başlamış ve bunlar, militarist kliğin belirlediği yönde, kısmen – aynı Almanya Türk Toplumunun bazı kesimlerinde olduğu gibi – gönüllülük temelinde lobi çalışmalarına başlamışlardır.

MİT'in ve MGK'na bağlı illegal yapılanmaların likidasyonlarının ise gerek Almanya'da, gerekse de Avrupa'nın diğer ülkelerinde devam ettiği ve bu illegal yapılanmaların uyuşturucu ticaretinden para kazandıkları hem Susurluk davasında, hem de Almanya'da gazetelere yansıyan haberlerde yeterince kanıtlanmıştır. Hâlen MGK Genel Sekreterliği ayda bir defa Almanya'ya gelerek, burada yürütülen çalışmaları koordine etmektedir. Avrupa'da yaşayan Türkiyeliler arasında, Türk sermaye medyasının da yoğun desteğiyle körüklenen ırkçı-milliyetçi yakla-

şımların, Türkiye'dekilerden hiç bir farkı yoktur. Yani Almanya'da da bir Ogün Samast'ın kadrolanması hiç te zor bir olay değildir.

Peki, Alman devletinin ve iktidarda bulunan partilerin bu durumdan haberi yok mudur? Olmaz mı? Şimdi bu durumda, hem bu gizli ilişkileri sürdüren, hem de dernek, örgüt yasakları ve ev baskınları, yıldırma-tutuklama operasyonları ile özellikle Kürt hareketine yönelik baskı politikası uygulayan bu politikacıların, Orhan Pamuk'un ziyaretini iptal etmesinden ve Türkiye'deki antidemokratik uygulamalardan rahatsızlık duymaları ne denli inandırıcı olabilir? Murat Kurnaz olayında olduğu gibi devlet aparatının bütün aygıtlarına yalan söyleten, bir insanın suçsuz yere yıllarca işkence görmesinden hiç bir rahatsızlık duymayan Alman devletinin ve kararvericilerinin, hukuk devleti veya demokrasi gibi laflar etmelerine söylenecek tek şey var: Hadi canım sende!

3 ŞUBAT 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

ŞAHİNLER GENE MÜNİH'TE

Dün başlayan »Münih Güvenlik Konferansı« her yıl olduğu gibi uluslararası şahinleri bir araya getirdi. Çeşitli ülkelerin dışişleri ve savunma bakanları, önde gelen silah tekellerinin temsilcileri ve lobiciler »uluslararası güvenlik« başlığı altında yeni savaş planlarını ve militarist işbirliğini görüşüyorlar.

Silah tekelleri açısından Münih bir El Dorado gibi. Sadece en büyük silah tekellerinin sıralaması bile, önümüzdeki dönemde söz konusu olacak yeni savaş tehlikelerini göstermeye yetiyor. Kapitalist kâr mantığından hareket edilirse, silah da üreten DaimlerChrysler, roket ve savaş uçağı üreten EADS, Boeing, Lockheed Martin ve Northrop Grumman Corp., tank üreticileri Krauss-Maffei Wegmann, Thales International ve Rheinmetall AG veya denizaltı üreten Howaldswerke – Deutsche Werft AG gibi tekellerin üst düzey yöneticilerinin Münih'te bira içmek için buluşmadıkları herhalde malumdur.

Münih'in bu yılki özelliği ise, politikacılar, lobiciler ve silah tekelleri ile birlikte sanayici ve bankacıları da bir araya getiriyor olmasıdır. Aynı tarihte Alman Bankaları Federal Birliği BdB ve Alman Sanayicileri Federal Birliği BDI'nin ortak davetiyle Münih'te »2. Kuzeyafrika - Orta Doğu Finansman Konferansı«nın toplanmış olması ve bu toplantıya katılan sanayi ve finans sermayesi temsilcilerinin »Güvenlik Konferansı«na da davetli olmaları bir tesadüf mü acaba? Finansman konferansına konu

olan coğrafi alan Fas'tan İran'a kadar geniş bir bölgeyi içeriyor. İran aynı zamanda »Güvenlik Konferansı«nın da ana konularından birisi. Alt alta toplayarak sayı saymayı unutmadıysak eğer, emperyalist müdahale savaşlarının hazırlıkları yapıldığının bundan bariz bir göstergesi olabilir mi?

Egemenlerin yapacaklarının teminatı, daha önce yaptıklarıdır. Her »Güvenlik Konferansı« sonrasında dünya daha az güvenli olmuştur. Kapalı kapılar ardında bir araya gelen, başta ABD ve Çekirdek Avrupa olmak üzere, emperyalizmin temsilcileri, silah tekelleri, sanayi ve finans sermayesi, jeopolitik, jeostratejik ve jeoekonomik çıkarlarını nasıl kollayacaklarını, dünya hammadde ve enerji kaynaklarına en kolay nasıl ulaşacaklarını görüşmektedirler.

Batı'nın politik ve ekonomik elitlerinin küresel çapta koordineli olarak uyguladıkları neoliberal ve militarist politikaların faturası ise, en başta hammadde ve enerji kaynaklarının bulunduğu ülkeler olmak üzere, dünya halklarına çıkartılmaktadır. Bu fatura da savaş, terör, işkence, yüzbinlercesine ölümler, sosyal ve demokratik hak budanımları, ekolojik felaketler, otokratik ve despotik rejimler, yani kısacası barbarlıktan başka bir şey değildir.

Almanya'daki sol güçler bu nedenle şahinler konferansını protesto etmek için bir araya geldiler. Ancak protestolar gerçek anlamda »kitle-sellikten« uzaktırlar. Çünkü Alman toplumunun, emekçilerin çoğunluğu hâlen bu politikaların kendilerini yakından etkilemediğini düşünüyorlar. Ama yanılıyorlar. Çünkü gelişmiş kapitalist ülkelerin dış politikalarının militaristleştirilmesi ve saldırı savaşlarının, Avrupa'da kronikleşen işsizlik, kökleşen yoksulluk, sosyal hakların kıyımı, demokrasinin içinin boşaltılması, çalışma ve yaşam koşullarının güvencesizleştirilmesi ve ücretler üzerindeki baskıların artması ile sıkı sıkıya bağlantısı var. Sistem alternatifinin olduğu yıllarda Üçüncü Dünya'nın sömürülmesinden elde edilen zenginlikten pay verilmesi nedeniyle görece

bir refahı elde etmeye alışmış olan Avrupa toplumlari, sözde »Teröre karşı savaşın« aslında kendilerine de karşı verildiğini, her yıl yüzbinlerce insanın yaşamına mal olan saldırı savaşlarının kendilerine terör, bitmek bilmeyen göç ve yaşam ve çalışma koşullarının kötüleşmesi olarak geri geldiğini görmüyorlar.

Alman toplumunun çoğunluğunun bu gelişmelere karşı verdiği yanıt, sadece refah şövenizmi, ırkçılık ve sağ popülizm ile sınırlı kalıyor. Batı toplumlarının »yeniden aydınlanmaya« böylesine gereksinim duydukları bir dönemde ise Avrupa toplumsal ve politik solu maalesef kafasını AB ve ulusal sınırlarının ötesine yeterince kaldıramıyor. Onun için şahinler Avrupa'nın göbeğinde rahat rahat toplanıp, kapalı kapılar ardında yeni savaş planları yapabiliyor.

Korkarım, uzun bir süre bu böyle devam edecek. Ta ki, Batı'nın çeperrindeki ülkelerin emekçileri ve ezilenleri »Ya sosyalizm, ya barbarlık« diyene dek.

10 ŞUBAT 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

FALCIDAN TERÖR AVCISI OLURSA

Perşembe günü ajanslar tam mizah dergilerine konu olacak cinsten bir haber geçtiler. Çarşamba akşamı Çek gizli servisi Prag havalimanına bir terör saldırısı yapılacağı ihbarını alınca, havalimanı panzerler ve özel tim elemanları tarafından abluka altına alınır. Tabii saldırı falan olmaz. Çünkü ihbarı yapan bir falcıdır. Evet, yanlış okumadınız. Bir falcı, falan saatte, falan uçağa saldırı yapılacaktır öngörüsünde bulunur ve güvenlik güçleri hemen harekete geçerler. Daha sonra bir basın toplantısı yapan Çek İçişleri Bakanı İvan Langer, kaygılı bir yüz ifadesiyle »yapılan ihbar, reaksiyon gösterilecek derecede ciddî. Bundan sonra güvenlik önlemlerinin artırılmasına alışmamız gerekecek« der.

Türkiye kökenli olduğumuzdan, terörle (!) mücadelede her türlü aracın mübah olduğunu biliyorduk, ama Çek İçişleri Bakanlığı sayesinde artık parapsikolojinin de yardımına gerek duyulduğunu öğrenmiş olduk. Bu satırları okurken »yahu bu kadarı da olmaz« diyerek gülümsediğinizi görür gibi oluyorum. Ancak itiraf etmeliyim ki, ben hayli kaygılanmaya başladım. Bir kadının telefonda »ben falcıyım ve bir terör saldırısının yapılacağını hissediyorum« demesini, güvenlik örgütlerini ve gizli servisleri alarma geçirmek için yeterli gören egemenler, korku toplumu yaratmak ve korku ortamını politik amaçlarla kullanmak için bilim dışı yöntemlere dahi başvuracak hale geldilerse, vay halimize.

Devlet sosyalizmi deneyiminden, kapitalizmin neoliberal varyasyonu-

na yatay geçiş yapan Çekler, komşuları Almanya'dan tüyo alsalar, fena olmaz. Yoksa yarın öbürgün ülke güvenliğini rüya yorumcularına falan bırakmaya kalkıp, ele güne rezil olacaklar.

Almanya öyle mi? Rasyonalliğin kalesi. Yüksek teknoloji, gelişmiş sanayi ülkesi. Öyle falcıya, parapsikolojiye falan gerek duymuyor tabii. Koskoca Anayasayı Koruma Teşkilatı, Federal gizli servis BND ve askerî haber servisi MAD ne güne duruyorlar? Çekler falcı kadının ciddî (!) ihbarına ciddî ciddî reaksiyon göstere dururken, Berlin'de uzman uzmana terör tehditleri tartışılıyordu. Hemen her köşede bir polis kamerasının yerleştirilmesine, her kara kafalının ardında bir terör şüphelisi aranmasına alışmış ve ülke güvenliği için özgürlüklerinden feragat etmeye hazır olan Alman kamuoyu, gene uzmanların ağzından islamcı teröristlerin ne gibi yeni marifetler planladıklarını duyuyordu.

Televizyona çıkan Anayasayı Koruma Teşkilatı başkanı Heinz Fromm, terör tehlikesinin önemli ölçüde arttığını söyleyerek, Federal Parlamento'nun 28 Şubat'taki oturumunda Afganistan'a on Tornado savaş uçağının ve 500 askerin gönderilmesini onaylaması durumunda, tehlikelerin daha da artacağını vurguladı. Hatta islamcı teröristlerin Almanya'ya bir »kirli bomba«, yani radyoaktif parçalı bir bombayla saldırmalarından korktuğunu söyledi. Hem, Afganistan'daki Alman büyükelçiliği El-Kaide örgütünün Almanya'daki terör hücrelerini alma geçirdiği duymamış mıydı?

Almanya'nın Hindukuş dağlarında savunulacağına ve gönderilecek olan Tornado savaş uçaklarının, bomba atmadan sadece gözlem uçuşu yapacaklarına inanan Alman kamuoyu, Anayasayı Koruma Teşkilatı başkanının uyarılarına inanmayacak değil herhalde? Zaten inanmayacak olsa, Alman askerlerinin Hindukuş'ta işi ne diye sormaz mı? Afganistan'da konuşlandırılmış olan 3000 Alman askerinin orada tatil yapmadıkları herkese malum olmaz mı? Savaşa lojistik destek sağlamanın ve Amerikan uçaklarına bombalanacak hedefleri gösteren

Tornado savaş uçaklarının gönderilmesinin, savaşa aktif katılmak anlamına geldiğini anlamaz mı? Saldırı savaşlarının ve yaratılan korku ortamının, Almanya'da sosyal hakların budanmasıyla, demokratik hak ve özgürlüklerin kısıtlanmasıyla, çalışma ve yaşam koşullarının güvencesizleştirilmesiyle sıkı sıkıya ilişkili olduğunu görmez mi?

İşte, Çek İçişleri Bakanı sınırın ötesine baksa, öyle falcılara, rüya yorumcularına falan ihtiyacı olmayacağını görecek. Nasıl olsa onun da medyası, uzmanları, gizli servisleri var. İşini onlara bıraksın. Almanya'da her gün tanık oluyoruz. Medya ve servisler falcılardan daha sağlam atıyorlar.

17 ŞUBAT 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

ASKER, YOLCULUK NEREYE? TÜRKİYE'NİN YENİ KRİZİNİN TEHLİKELERİ ÜZERİNE

»Bugün Türkiye çeşitli sorunlarla karşı karşıya. Daha önce de açıkça söyledim. Türkiye Cumhuriyeti, 1923'den bu yana bu kadar büyük risk, tehdit ve sıkıntılarla karşı karşıya kalmadı. (...) Irak'ın toprak bütünlüğü tehlikede. Bunu kimse inkâr edemez, Irak'ın kuzeyinde bir terör örgütü var. Bu, Türkiye'nin bir sonucudur. Kafkaslar potansiyel risk bölgesidir. Yarın ne olacağını bilmiyoruz. İran'a olan sınırimız da potansiyel bir risk bölgesidir. (...) Hiç kimse, hiç bir kurum Türkiye'yi, anayasasıyla belirlenmiş rejimin dışına çıkartamaz.« [1]

Genelkurmay başkanı Yaşar Büyükanıt haklı: Türkiye ve böylelikle bütün bölge son derece tehlikeli bir durumla karşı karşıya. Türkiye Cumhuriyeti'nin 1923'de kurulmasından önce ve sonraları ülkeyi sarsmış olan bütün sorunlar, bugün çok daha güncel bir biçimde yeniden gündemde. Ancak bu sefer Anadolu halklarının cumhuriyet çatısı altında nispeten barışçıl bir şekilde yaşayıp yaşayamayacakları son derece şüpheli.

Şüphesiz götürmeyen gerçek ise, Türkiye'nin tarihinin en ağır krizine doğru yol almakta olduğudur. Devlet yapılanmasında ve devlet erkini, anayasa ile kurumsallaşmış iki başlılığı arasında, üstü örtülemeyecek çatlaklar oluşmuştur. Politik, ekonomik ve askerî elitler korku içerisindedir [2]. Kontrolleri dışında gelişen dinamiklerden korkmaktadırlar. Karar vericilerin, Avrupa'yı da yakından etkileyecek bir biçimde bölgeyi ateşe atacak irrasyonel eyleme yönelmeleri ciddi bir tehlikeye dönüşmüş durumdadır.

İSTİKRAR FAKTÖRÜNDEN, TEHDİT POTANSİYELİNE

Türkiye Cumhuriyeti, laik - müslüman nüfusu ve formel demokrasisi ile uzun bir süre »istikrarsızlıklar bölgesinde bir istikrar faktörü« (Gerhard Schröder) olarak değerlendirilmekteydi. Özellikle Çekirdek Avrupa, askerî gücü yüksek olan Türkiye'nin, Avrupa'nın »yeni çıkarlarının« koruyucusu olacağını ummaktaydı. Ancak Türkiye'deki ordu yönetiminin Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası'na (AGSP) eşit haklı katılım talebi ve ABD ve İsrail ile kurulu stratejik ortaklık, çıkar çatışmaları ile aşılması zor çelişiklere yol açtı. Bu nedenle sırf Türkiye için bir »AB'ne yakınlaştırma süreci« icat edildi. Bu şekilde hem Türkiye, hem de AB yeni üye için »hazırlanacaktı«.

Şimdi ise bu yakınlaştırma süreci beklenenin aksi bir yol almış gibi görünüyor. Ermeni gazeteci Hrant Dink'in katledilmesi ve ardından yoğunlaşan tartışmalar, Türkiye'deki karar vericilerin, bilhassa ordu yönetiminin AB yoluna devam etmek istemediklerini açığa çıkarmıştır. Karar vericilerin bu yaklaşımının çeşitli nedenleri var.

Birincisi, devletin erk yapılanmalarındaki ağır sarsıntı. Türkiye kapitalizminin özgünlüğü, daha ulusal devlete geçişte ortaya çıkmıştır. Modernliğin ve aydınlanmanın doğum yeri olan Avrupa'daki ulusal devlet gelişiminden farklı olarak, Türk ulusal devletinin daha kuruluşunda »kutsal devletin« devamı olacağı belliydi. Yeni Türkiye'de »modern« olan ne varsa, »eski devletin« hizmetinde olacaktı [3]. Militarist elitler başka bir olanağa izin vermemişlerdi.

Başlangıçta illegal bir »cemiyet« olarak örgütlenen Talat ve Enver çevresindeki Jöntürkler, 1908'de bir darbe ile padişahı II. Meşrutiyet'e zorlamışlardı. Partileri İttihat ve Terakki, hükümet olmasına rağmen illegal kaldı. Yeni egemen klik »kutsal devleti«, gerektiğinde padişahı da korumak istiyor ve pantürkist bir politika güdüyordu.

Enver ve adamları daha Birinci Dünya Savaşı başlamadan Anadolu'da etnik temizliğe girişmişlerdi. Enver, önce Anadolu'nun demografik ve etnik yapısını değiştirmeye, daha sonra da imparatorluğu Kafkaslar ve Asya'daki »ırkdaşlar« ile birleştirmeye kararlıydı. Ermeni isyanları da 1915'de sivil Ermeni halkına karşı gerçekleştirilen Jenosid'e gerekçe oldu. Ermenilerin başına gelen sonraları Süryanilerin, Keldani ve Nasturilerin de başına geldi. Pantürkistler iğrenç »devletin yüksek çıkarları için ölme ve öldürme« geleneğini etabile etmişlerdi.

Genç Cumhuriyet bu geleneği devam ettirdi. 1919'da onbinlerce Pontus'lu Rum Kuzey ve Orta Anadolu'dan sürülmüştü. Ve 1923'de Lozan Konferansı'nda Mustafa Kemal'in görüşmecileri, yaklaşık 1,2 milyon Anadolu Rum'unun mübadele ile Yunanistan'a gönderilmesi kararını çıkarttırmayı başarmışlardı. Karşılığında da beşyüzbin müslüman Yunanlı ve Türk ülkeye geldi. Anadolu'nun »Türk'leştirilmesi« projesi 1960lı yılların sonlarına kadar devlet politikası olarak sürdürüldü. Müslüman olmayan kesimler üzerindeki ülkeyi terk et baskısı, Kürt isyancılarına karşı girişilen kanlı askerî operasyonlar ve 6 Eylül 1955 olayları gibi devlet tarafından örgütlü pogromlar sayesinde fiilen artırılmaktaydı. Zorunlu göçler, »Türkçe konuş« kampanyaları ve »Türk nüfus oranının denkleştirilmesine« yönelik nüfus planlamaları bu politikanın enstrümanlarıydı.

Cumhuriyet'in kurulması ile devlet, parti ve hükümet bir bütün olmuştu. Ordu yönetimi ise aynı Enver döneminde olduğu gibi, özerk kaldı. 1946 sonrasında çok partili sisteme geçilmiş, ama 1960 askerî darbesi ile yeniden balans ayarı gerçekleşmişti. Ordu yönetiminin zaman zaman gerçekleştirdiği müdahaleler ve 1980 askerî cuntası, »kutsal devletin« ve kendi kendisini »kutsal devletin koruyucusu« ilan eden ordu yönetiminin erkini güçlendirdi. Böylelikle Türk usulü bir formel burjuva demokrasisi oluşmuştu.

Bugün bile parlamento (TBMM) ve seçilmiş hükümetler, ordu yönetiminin hukuksal, politik ve iktisadî imtiyazları ile yasa koyuculukta

ki Anayasa tarafından kökleştirilmiş olan pozisyonunu aşamamaktadırlar. Bugün iktidarda olan Erdoğan hükümeti mutlak çoğunluğa sahip olmasına rağmen, bırakın militaristleri geri püskürtmeyi, YÖK'ün oluşumunu bile değiştirememektedir. Gerek generaller ve onları destekleyen devlet bürokrasisi, gerekse de milliyetçi – kemalist elitler demokratik bir biçimde oluşan bir çoğunluğun sağlayacağı meşruiyete ihtiyaç duymamaktadırlar. Son derece ırkçı olan devlet ideolojisini, kurumsallaşmış erklerini ve kendilerini devlet kurucusu Mustafa Kemal'le ilişkilendirmelerini, yeterince meşruiyet olarak görmektedirler.

Devlet erkinin iki başlılığı bugünlere kadar belirli bir denge içerisinde tutulabilmişti. Ancak yeni Cumhurbaşkanı'nın Erdoğan hükümetinin sıralarından seçilme olasılığı, bu hassas dengeyi önemli ölçüde sarstı. Çünkü böylesi bir durumda, Meclis Başkanı, Başbakan ve Cumhurbaşkanı olmak üzere, devletin en yüksek makamları, nefret edilen »laiklik karşıtlarının«, AB bütünleşme sürecini görece devam ettirip, AB Rekabet Yönergeleri ile ordu yönetiminin iktisadî çıkarları sınırlamak isteyen bir takımın eline geçecek. Cumhurbaşkanı bugüne kadar – Süleyman Demirel haricinde – ya, aktif ya da emekli olsun, generaller arasından, ya da yüksek bürokratlar arasından seçilmekteydi. Parlamento ne zaman devletin başına bir sivil getirmeye yeltenirse, ordu yönetimi farklı müdahale biçimleriyle bunu engellemeyi bildi. Çünkü ordu yönetiminin kendinden başka bir efendiye tahammülü yok. Bu nedenle Cumhurbaşkanlığı makamı, ordu yönetimi için, geçilmesi olasılığında bile hemen müdahale edilecek derecede kalın bir kırmızı çizgidir. Zaten bu gelişmelerden dolayı Türkiye'deki sosyalist sol reel bir askerî diktatörlük tehlikesinden bahsetmektedir.

İkincisi, Türkiye nüfusunun önemli bir kesimini saran şövenist – milliyetçi yaklaşımlar. Türkiye'de »devlet düşmanı unsurların«, ordu yönetimi ile sıkı bağlar içerisinde oldukları defalarca kanıtlanan paramiliter

veya gizli örgütler tarafından yargısız infazlarla katledilmelerinin uzun bir geleneği vardır. Hatta 1993 yılında dönemin Başbakanı Tansu Çiller, bir çok Kürt ve Türk muhalifin öldürülmesinden sonra, »devlet için kurşun atan da, kurşun yiyen de bizimdir« şeklinde bir açıklama yapmıştı. Sayısız sol entellektüeli veya sol muhalefetin aktivistlerini böyle »susturma« görevi genellikle güvenlik güçlerinin eski elemanlarına veya neofaşistler arasından seçilmiş kriminal unsurlara bırakılmıştı.

Bütün yargısız infazlar şimdiye kadar aynı plana göre gerçekleştirildi. Ancak 19 Ocak 2007'de Hrant Dink'in öldürülmesi, yeni bir planın yürürlüğe sokulduğunu kanıtladı. Katil, işsiz bir gençti. Türkiye'deki demokratik güçlerin kitlesel reaksiyonu ve uluslararası kamuoyunun artan ilgisi, Erdoğan hükümetinin cinayeti açıklığa kavuşmasını sağlamak için girişimlerde bulunmasını sağladı. Ancak bu girişimler, devlet kurumlarının cinayetle aralarında bir ilişkiler yumağı olduğunu ortaya çıkardı.

Erdoğan ve hükümetini destekleyen güçler, ortaya çıkan bu durumu, »derin devlet« olarak adlandırılan konglomera ile hesaplaşma için bir şans olarak gördüler. Aynı önceleri Demirel ve Ecevit'in yaptığı gibi, Erdoğan da »derin devlete« karşı pozisyon almaya çalıştı. Hatta bir televizyon programında »Tabii ki derin devlet vardır. Osmanlıdan beri bu gelenek devam etmekte. Onu minimize etmek, mümkünse yok etmek, işte bunu başarmalıyız« dedi [4].

Ancak Erdoğan kendi kendine gelin güvey olmuştu. Devlet yanlısı medya sözlerini skandalize ederek, »devletin tehdit altında olduğunu« yorumlamaya başladılar. Dink'in, yüzbinlerce insanın katıldığı ve –Türkiye için bir ilk olan - »Hepimiz Ermeni'yiz« sloganlarının atılarak, cinayetin protesto edildiği cenaze merasiminden sonra, ülkedeki şövenist – milliyetçi hava sertleşmişti. Neredeyse – Kürtlerin yaşadığı bölgelerin haricindeki – bütün büyük kentlerde milliyetçilerin eylemleri gerçekleşti. Lig maçlarında futbol taraftarları ırkçı sloganlar attı.

Bazı yerlerde isterik linç girişimlerine dahi dönüşen bu olayları yorumlayan polis şefleri, emekli istihbaratçılar veya subaylar »halkın anlaşılır ve millî duygularından kaynaklanan tepkilerinden« bahsettiler.

Bir kaç yıldan beri çeşitli kentlerde, neofaşist MHP'nin dahi aralarına mesafe koyduğu meşum »Türkçü« derneklerin türediği görülmekte. Kendilerini nasyonaldosyalizmin Türkçe karşılığı olan »Milliyetçi Toplumcu Türkçü Dernek« [5] olarak nitelendirmekten çekinmeyen ve genellikle emekli subayların yönetiminde olduğu bu dernekler »Kürt bakkaldan alışveriş yapma« türünden kışkırtıcı kampanyalar düzenlemekte ve »Kürt nüfus artışı durdurulsun« talebi için imza toplamaktan geri kalmamaktadırlar. Erdoğan hükümetine yakın duran televizyonlarda kısa bir süre önce de, bayrak yemini yapan ve »Türk ana ve babadan doğma, soyunda dönme olmayan Türk oğlu Türk olarak devlet çıkarları için ölme ve öldürme« sözünü veren dernek üyelerinin video görüntüleri yayınlanmaktaydı.

Ancak bu gelişmeler, kendiliğinden olmadı. Erdoğan yönetimindeki AKP hükümetinin, körüklenen şövenist – milliyetçi havanın gelişmesinde hiç de küçümsenmeyecek sorumluluğu bulunmaktadır. Erdoğan daha geçen yıldan beri hızlı bir şekilde milliyetçi oyları kazanmak için neofaşist MHP ve CHP ile milliyetçilik yarışına girmiştir. Şimdi ise Erdoğan çağırdığı hayaletlerden kurtulamamaktadır. Bu şekilde yürüttüğü AB politikaları da inandırıcılığını yitirmiş durumda. Şu anda Türkiye nüfusunun yaklaşık yüzde altmış, Türkiye'nin AB üyeliğine karşı çıkmaktadır.

Bu yıl sadece yeni Cumhurbaşkanı değil, aynı zamanda yeni meclis de seçilecektir. Yapılan araştırmalar, olası bir MHP/CHP koalisyonunun güç kazanmakta olduğunu göstermektedir. Erdoğan kendisini, atacağı her adımın fiyaskoyla sonuçlanabileceği bir ikilem içerisine sokmuştur. Ayrıca ordu yönetiminin artan baskısıyla karşı karşıyadır. Bu du-

rumda, yenilgi tehlikesini azaltmak için, milliyetçilik nehrinde yüzme-ye devam etmekten başka çaresi de kalmamıştır.

Üçüncüsü, kemalist rejimin varlık krizi. Rejim bugüne kadar Washington'un hamiliği altındaydı. Hükümetler de ABD yönetiminin desteğine sahip olduklarını biliyorlardı. Ancak bugün haklı kaygılar, karar vericileri son derece rahatsız etmektedir. ABD'nin Büyük Ortadoğu Projesi, kemalist rejimin devlet çıkarları ile kökten çelişmektedir. Bu çelişki, AB bütünleşme süreci biçiminde artan küreselleşme baskısı ve rejimin kontrol altına alamadığı Kürt Sorunu ile derinleşen varlık krizini ortaya çıkarmaktadır.

Görüldüğü kadarıyla ABD, İran üzerindeki baskıyı artırmak istemekte ve bir »rejim değişikliği« hazırlıklarını sürdürmektedir. Türkiye'deki ordu yönetimi, bu planlara aktif katılma yanlısı olduğunu gösteriyor. Ama aynı zamanda Tahran yönetimi ile, PKK kamplarına karşı İran ile ortaklaşa girişilecek askerî operasyonlar nedeniyle ilişki içerisindedir. Daha geçenlerde İran Millî Güvenlik Konseyi başkanı Ali Laricani, Türkiye'ye, PKK'ye karşı koordineli ortak operasyon yapma çağrısında bulunmuştu.

Türkiye'deki ordu yönetiminin ikilemi, ABD'nin Kuzey Irak'taki özerk Kürt bölgesine verdiği destek nedeniyle daha da derinleşmekte. Başkenti Kerkük olabilecek bir Kürt devletinin kurulması, Ankara'da ciddi bir tehdit olarak algılanıyor. Bu nedenle hem Dışişleri Bakanı Gül, hem de Genelkurmay Başkanı Büyükanıt, 2007 Şubat'ında yaptıkları Washington ziyaretlerinde bu sorunları dile getirdiler.

Türkiye medyasında verilen haberlere göre, gerek Gül, gerekse de Büyükanıt görüşmelerinde Kuzey Irak, PKK ve ABD Senatosu'na sunulan Ermeni Soykırımı karar tasarılarına ve bu konudaki beklentilerine değindiler. Görüldüğü kadarıyla – en azından Ankara'daki hava böyle gözüküyor – Ermeni Soykırımı tasarısının geriye çekilmesi veya

PKK'ye karşı başlatılacak askerî operasyonlara verilecek politik destek benzeri bir çözüm olduğunda, bu adımlar Türk silahlı kuvvetlerinin İran'a karşı olası askerî müdahaleye katılımı ile mükâfatlandırılacak. Çünkü Türkiye'deki karar vericiler, Kürt Sorunundaki tüm kısa vadeli ortak noktalara rağmen, islamist bir nükleer gücün komşusu olunmasından rahatsızlık duymaktadırlar.

Kuzey Irak konusunda ise Bush hükümetinin öncelikleri, Türkiye'ninkilerden farklı. Bush hükümeti özerk Kürt bölgesini destekliyor, çünkü tersi Irak'taki istikrarsızlığın daha da derinleşmesine ve böylelikle İran'ın etkisinin artmasına neden olacak. Bu nedenle Türk tarafını, ABD, Türkiye ve Kürt yönetimi arasında olacak bir »Üçlü Kooperasyona« zorlamaktalar. ABD Dışişleri Bakanlığı'nın girişimiyle, Fransa ve Belçika'da olduğu gibi Avrupa'daki Kürt örgütlerine karşı gerçekleştirilen operasyonlar [6] ile havanın düzeltilmesi amaçlanmaktaydı. Ancak Genelkurmay Başkanı Büyükanıt, bu »Goodwill aksiyonlarının« hem geç, hem yetersiz olduğunu söyledi. Avrupa'daki Kürt örgütlenmelerinin dağıtılmasını isteyen Büyükanıt Washington'daki ziyaretinde Avrupalılara güvenmediğini ve ABD yönetiminden daha ciddi adımlar beklediğini ifade etti.

Erdoğan ise ABD önerisine daha sıcak bakıyor. Kürt lideri Barzani'ye üstü kapalı olarak, belirli koşullarda görüşmeye hazırız sinyalinin verilir vermez, Büyükanıt Washington'dan seslenerek: »Herkes herkesle konuşabilir. Ama ben asker olarak Kuzey Irak'ta kimseyle konuşmam. Hükümet bir karar almalı ve bize eyleme geçmek için bir direktif vermeli« [7] diye konuştu. Böylece açık olarak hükümetin, ABD planlarına karşı Kuzey Irak'a girmek için karar almasını talep etmektedir. Büyükanıt'ın bu açıklamasına ise aynı gün Dışişleri Bakanı Gül'den, geri adım anlamına gelen bir yanıt geldi. Gül, askerinin silahlarıyla konuşmasından önce, siyasetin diplomatik yolları denemesi gerektiğini belirtti.

SONUÇ: HER ŞEY AÇIK

Ordu yönetimi ve hükümet arasındaki bu diyalog, durumun ciddiyetini göstermeye yetiyor. Türkiye'deki krizi derinleştiren fazlaca ihtilaf konusu var. Ege'deki sorunlar, Kıbrıs Sorunu, Ermenistan ile ilişkiler, İran ihtilafı, Kuzey Irak, AB bütünleşme süreci ve tehdit altındaki egemenlik, demokrasi, insan hakları ve azınlıklar sorunları, Kürt Sorunu, laiklik tartışmaları – tüm bu sorunlar, Türkiye krizini patlamaya hazır bir barut fıçısı haline getirecek derecede birbirine girmiş durumdadırlar.

Elitler ve devlet kaygı içerisinde. Bölgedeki tüm planlara katılmak istiyorlar. Küreselleşme sürecine uyum sağlamak istemekte, ama ulusal devlet yapısının tehlikeye girmesinden çekinmekte. Ülke tarihinde ilk kez Cumhuriyet'in geleceği bu denli belirsizleşmiş durumda. Kürt muhalefetinin dinamiği kontrol altına alınamayacak biçimde gelişmekte. ABD'den umulan yardım ise hâlen gelmemiş durumda. Tüm bunlar rejimin tüm yapılanmaları içerisinde ağır sarsıntılara neden olan bir deprem etkisinde bulunuyor.

Bu sarsıntılar ve aşırı bir şahinin başında bulunduğu ordu yönetiminin (Haluk Gerger'in deyimiyle) irrasyonel davranma yatkınlığı, ülke ve dolayısıyla bölge için önceden tahmin edilemeyecek tehlikeler taşımakta. Militarist karar vericilerin bir perspektif görememeleri durumunda atacakları adımlar, Türkiye'yi kaosa sürükleyebilir. Şüphesiz bu ABD'nin planlarına zarar verecektir. Ancak ABD'nin bu rizikoyu göze alıp almayacağı ve hangi tavizlerle bu rizikodan kurtulmaya çalışacağı pek öngörülebilir durumda değil. Çünkü zayıflamış olan Bush yönetiminin hareket opsiyonları hayli sınırlı. Ve AB Türkiye üzerindeki etkisini tamamen kaybetmiş durumda.

Böylesi bir durumda bütün gözler önümüzdeki aylara yoğunlaşıyor. Nisan'da yeni Cumhurbaşkanı seçilecek. Kürt gerillaları masif bir saldırı bekliyorlar – şu an Türkiye-Irak sınırında 250 bin asker konuşlan-

dırılmış durumda. Herkes baharı bekliyor açıkcası. Bahar şüphesiz gelecek, ama beraberinde neleri getireceği pek açık değil. Açık olan bana kalırsa şu: Avrupa toplumsal ve politik solu hazır olmalı. Çünkü Anadolu halkları verebileceğimiz bütün yardıma muhtaç olacaklar.

[1] Yaşar Büyükanıt'ın Washington'da yaptığı bir konuşmadan. Kaynak: Anadolu Ajansı, 14 Şubat 2007.

[2] bkz. Haluk Gerger, Yeni Özgür Politika 1 Şubat 2007.

[3] bkz. Garbis Altınöğlü, »Demografi ve Siyaset: Bir başka açıdan Kürt-Türk çatışması sorunsalı«, www.koxus.org, 16 Şubat 2007.

[4] Kanal 7, 28 Ocak 2007 tarihli »İskele – Sancak« programı ve 29 Ocak 2007 tarihinde yayımlanan çeşitli günlük gazeteler.

[5] Örneğin İzmir'de kurulu olan »Türkçü Toplumcu Budun Derneği«. 12 Mayıs 2006 tarihinde ajanslar bu derneğin Türk devletinin düşmanı olarak bazı entellektüellerin, sanatçıların ve solcu örgütlerin listesini internette yayınladığını bildiriyorlardı. Türk milletine yapılan bir çağrıda ise şöyle denmekteydi: »Ey Türk kadını ve erkeği! Türklük için bir çocuk daha yap. Çünkü sen azalyorsun, hainler, kapkaççılar, uyuşturucu satıcıları çoğalıyor. Biz Arap ve Batı kültürü arasında sıkışan Türk insanına kendisini sevmeyi öğretecek tek yolun ta kendisiyiz. Biz Kürt ve Çingene çetelerine ve yobazlara hak ettiği cevabı verecek Türkçü Toplumcu buduncularız«. Ayrıca bkz. Garbis Altınöğlü, a.g.y. 1976 – 1977li yıllarda MHP lideri Alparslan Türkeş, yükselen eleştirileri hafifletmek için, parti örgütlerine gönderdiği bir direktifinde, »Milliyetçi-Toplumcu« (Alm. Nationalsozialismus) tanımı kullanmamalarını emretmişti.

[6] ABD Dışişleri Bakanlığı çalışanlarından olan Matt Bryza ve Dan Fried, Türkiye'deki basına verdikleri demeçlerinde, Avrupa'daki operasyonları bakanlıklarının örgütlediğini ifade etmişlerdi. Bkz. 18 Şubat 2007 tarihli Hürriyet gazetesi.

[7] 18 Şubat 2007 tarihli Hürriyet gazetesi.

»SOZIALİSMUS« DERGİSİNİN 3/2007 NOLU SAYISINDA YAYINLANAN MAKALENİN ÇEVİRİSİ..

GUANTÁNAMO VE ALMAN IRKÇILIĞI

Alman basınına takip edenler, Murat Kurnaz olayının tam bir komedyaya dönüştüğü hissine kapılabilirler. Geçen Perşembe günü toplanan Federal Parlamento BND Araştırma Komisyonu, Anayasayı Koruma Teşkilatı'nın üst düzey yöneticilerinin ifadelerini dinledi. Büyük Koalisyonu temsil eden komisyon üyeleri, Kurnaz'ın ne kadar tehlikeli biri olduğunu ispatlamaya çalıştılar. Hatta Dışişleri Bakanı Steinmeier'i korumaya yeminli SPD temsilcisinin »Kurnaz Taliban'a katılıp, savaşmış olsaydı ve Almanya'ya geri dönseydi, tehlikeli bir adam olmaz mıydı« sorusunu, Bremen Eyaleti Anayasayı koruma Teşkilatı başkanı bile komik buldu. Hani derler ya: »Ninemin cinsiyeti farklı olsaydı, dedem olur muydu« diye...

Aslına bakılırsa Kurnaz olayı sıradan bir komedyaya değil. Arka planında son derece karmaşık bağlantılar, Alman devleti açısından gizlenmesi gereken ilişkiler ve köktenırkçı bir anlayış var. Yanlış zamanda yanlış yerde olan Kurnaz'ın Pakistan'dan Guantánamo işkencehanesine, oradan Almanya'ya süren 5 yıllık Odise'si, köktenırkçılığın nasıl Alman devletinin yapılarına ve toplumun merkezine yerleştiğini kanıtlamaktadır.

Bu olay aynı zamanda emperyalist devletlerin çıkarlarını kollamak için neleri yapabileceklerini de göstermekte. Demokrasi, hukuk devleti ve insan hakları, »ulvî« çıkarlar söz konusu olduğunda, ayaklar altına alın-

maktadır. Doğru, Kurnaz'ın komisyonda verdiği ifadede hangi işken-
celerden geçtiğini anlatması, burjuva politikacılarını bile tedirgin et-
miştir. Komisyonda liberal FDP'yi temsil eden Max Stadtler'in burju-
va demokratik hukuk devleti kurallarını sonuna kadar savunması, ger-
çekten takdire değer bir davranıştır. Ama bu komisyondan gerçekle-
rin gün yüzüne çıkmasını ve başta Walter Steinmeier ve eski İçişleri
Bakanı Otto Schily olmak üzere, sorumluların cezalandırılacağını bek-
lemek bir ilüzyondur. Çünkü burada söz konusu olan Alman devleti-
nin çıkarlarıdır.

Diğer taraftan gerek sorumlu politikacıların konuyla ilgili verdikleri de-
meçler, gerekse de gazetelere gönderilen okur mektupları, köktenırk-
çılığın boyutlarına işaret etmektedir. Kod adı »yalancı baron« (!) bir giz-
li servis elemanının kulaktan dolma bilgilerle sunduğu rapora dayana-
rak, Kurnaz'ın »son derece tehlikeli birisi« olduğunu iddia eden Alman
politikası, Alman halkının duygularına tercüman olmaktadır. Bild gaze-
tesinin »Alman hükümeti bir Türk için neden sorumlu olsun« başlığı al-
tında başlattığı iftira kampanyası, özellikle sosyaldemokrat politikacıla-
rın gönüllü katkılarıyla ırkçı bir cadı avına dönüşmüştür.

Aslına bakılırsa Kurnaz olayı, bir bütünün, medyatik olması nedeni-
yle popüler olan çok küçük bir parçasıdır – yani, buzdağının görünen
ucudur. Artık Almanya'da »beyaz olmayanların« salt varsayım üzerine
veya bir iftirayla, hüküm giymiş suçlu muamelesi görmeleri, gündelik
yaşamın olağanlığı haline dönüştürmüştür. Almanya'da doğmuş ol-
mak dahi, Almanların isteseler de işleyemeyecekleri suçlardan, örne-
ğin ayrımcı ve dışlayıcı yabancılar hukukuna muhalefet etmekten do-
layı sınır dışı edilmekten kurtaramamaktadır. »Beyaz olmayanlar« ve
özellikle müslümanlar, suç işler varsayımı ile zaten yetersiz olan temel
hak ve özgürlüklerini her an kaybedebilir durumdadırlar. Alman dev-
let kurumlarının herhangi bir şekilde dikkatini çeken ve statü itibari-
yle AB üyesi olmayan ülkelerin vatandaşları, hem devlet, hem de ço-
ğunluk toplumu tarafından istenmeyen subje olarak ilan edilebilmek-

tedirler. İşte Almanya'daki »demokratik« hukuk devletinin gerçeği bu
kadar basittir.

Kurnaz olayı çok açık bir şekilde Alman devletinin kurumsallaşmış ırk-
çılığını ve »beyaz olmayanların« neoliberal politikalar ve militarist dö-
nüşüm için malzeme olarak kullanıldığını ve çoğunluk toplumunun,
bugüne kadar olmamış bir biçimde »beyaz olmayanları« bir nevi »de-
ğersiz insanlar« olarak gördüğünü göstermektedir. Geçmişe nazaran
tek farklılık, artık milliyetçiliğin olağan hal haline geldiği Almanya'da
bunun açıkça ifade edilir olmasıdır.

24 ŞUBAT 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

RAF'LI KLAR VE MUHAFAZAKÂRLARIN HİDDETI

Eski »Kızıl Ordu Fraksiyonu« RAF üyesi Christian Klar'ın 13 Ocak 2007 tarihinde Junge Welt gazetesi tarafından düzenlenen »Rosa Lüksemburg Konferansı«na gönderdiği bir selamlama mesajı, Alman medyasında aniden bir histeriye yol açtı. Federal Devlet Başkanı Horst Köhler'in masasında Klar'ın 24 yıl süren hücre cezasından sonra af talebini içeren dosyanın bulunması ve bununla ilgili olarak haftalardır süren tartışmalar böylelikle daha da körüklendi. Eski bir »terörist«, radikal solcuların bir toplantısına kapitalizmi eleştiren bir mesaj göndermişti – hem de 24 yıl tıkkılı olduğu hücresinden! Bu olacak iş değildi.

Klar'ın kapitalizmi eleştirmesi, Avrupa'nın emperyal bir ittifak olarak sermaye kârlarının dağılımı için, dünyanın her ülkesine olağanüstü baskı uyguladığını söylemesi ve Latinamerika ülkelerinden gelen ilhamla »sermayenin planlarının yenilgiye uğratılıp«, başka bir gelecek için kapının açılması gereğinden bahsetmesi, özellikle muhafazakârları hiddetlendirdi. »Ölene kadar kapalı kapılar ardında« kalmasını isteyenlerden tutun, »akıllanmamış terörist canı serbest kalmamalı« diyenlere kadar, neredeyse bütün politikacılar kameraların önünde demeç verme yarışına girdiler.

Koparılan yaygaranın ara başlıklarına bakıldığında, tartışmanın pek sıradan bir tartışma olmadığı görülür. Öncelikle Ocak ayında yapılan bir toplantıya sunulan mesajın, aradan altı hafta geçtikten sonra, sanki

yeni duyulmuş gibi skandalize edilmesi son derece tuhaftır. Her yıl, Rosa Lüksemburg ve Karl Liebknecht'in katledilmelerinin yıldönümüne rastlayan günün arifesinde düzenlenen konferans, RAF tartışmalarından önce ETA tartışmalarına neden olmuş, hatta Alman Dışişleri Bakanlığı konferansa davetli olan Basklı Batasuna Partisinin sözcüsü Arnaldo Otegi'nin Almanya'ya girmesini yasaklamıştı. Neoliberaler, Otegi'nin adı üzerinden sola karşı kapsamlı bir kampanyaya başlatmışlardı.

Şimdi ise aynı oyun Christian Klar üzerinden oynanmakta. Klar'ın hapse tutulduğu Baden-Württemberg eyaleti Adalet Bakanı FDP'li Ulrich Boll, kapitalizm eleştirisini gerekçe göstererek, hukuken söz konusu olan tutukevi kolaylaştırmalarını, daha uygulamaya sokmadan kaldırdı. Böylelikle hem hukuki anlamda, hem de politik anlamda Devlet Başkanı'nın af konusunda alacağı karara etkide bulunulmak istenmekte.

Televizyon programlarında RAF'in eylemleri anlatılırken, tarih çarpıtılmakta ve geçmişteki eylemlerin faturası, kapitalizm karşıtlarına çıkarılmaya çalışılmaktadır. Örneğin »demokratik« hukuk devleti olduğunu iddia eden Almanya'da, tecritin ve »beyaz işkencenin« 20 yılı aşkın bir süreden beri hâlen uygulanmakta olduğu bilinçli bir şekilde gizlenmektedir. Tabii ki 21. Yüzyıl'da sanayileşmiş ve belirli bir seviyede burjuva demokrasisini devam ettiren ülkelerde şiddete dayalı eylemlerin savunuculuğu herhalde yapılamaz. Zaten bu yolun yanlış olduğunu bizzat RAF'in eski üyeleri tarafından ifade edilmektedir. Ancak burada asıl sorgulanması gereken, sermaye çıkarlarını sonuna kadar savunan bir politikanın ve »demokratik« hukuk devletinin intikam duygularıdır.

Klar'ın af istemi geçerli olan hukuka dayanmaktadır. Yani şu anki uygulamalara göre, ömür boyu artı 15 yıl hapis cezasına çarptırılan Klar'ın en erken 26 yıl sonra, demekki ancak 2009 yılında serbest bırakılması söz konusudur. Hukuksal durum buyken, bir tutuklunun kapitalizme

karşı olan görüşlerini açıkladı diye, tutukluluk halinin devam ettirilmesinin ısrarla savunulması, bir tarafta egemenlerin hukuk devletini nasıl keyfiyetlerine göre yorumladıklarını göstermektedir. Ama diğer tarafta bu, topluma verilen önemli bir sinyaldir.

Sosyal ve demokratik hakların budandığı, özelleştirmeler ve düzensizleştirmeler ile yaşamın her alanının sermaye oluşumunun boyunduruğu altına sokulduğu, çalışma ve yaşam koşullarının olağanüstü güvencesizleştirildiği, daha fazla kâr hırsı ile ekolojik dengenin altüst edildiği, dış politikanın militaristleştirildiği, dünyadaki enerji ve hammadde kaynaklarının saldırı savaşları ile yağmalandığı ve malî piyasaların ülke ekonomileri üzerindeki egemenliğinin arttığı bir Avrupa'da, kapitalizmi ve dolayısıyla emperyalist politikaları eleştirmekten daha mantıklı bir şey olamaz. Bu eleştiriyi zamanında şiddet kullanan birisinin yapması da yanlış değildir. Çünkü o dönemde şiddete yol açan nedenlerin hepsi hâlâ kapitalizmin bağrında saklıdır. Sorgulanması gereken budur.

3 MART 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

ALMAN SOLU VE AVRUPA BİRLİĞİ

Yeni bir birleşik parti oluşturma süreci içerisinde olan Almanya politik solu, Almanya'nın AB Dönem Başkanlığı sürecini, Avrupa politikalarına sosyal, demokratik, ekolojik ve barışçıl bir yön verme uğraşları için kullanmak istiyor. Dün Berlin'de başlayan ve Federal Parlamento Sol Meclis Grubu, Avrupa Parlamentosu GUE/NGL Grubu ve Rosa Lüksemburg Vakfı işbirliğinde gerçekleştirilen Avrupa Konferansı, AB'nin karşı karşıya kaldığı meydan okumalara soldan yanıtlar geliştirme çabasını güdüyor.

Alman solunun »Avrupalılaşamamış« olmasına yönelik eleştirilerin yöneltildiği bir dönemde Avrupa sol partileri temsilcilerinin katıldığı böylesi bir konferansın Berlin'de yapılıyor olması, son derece anlamlı. Çünkü »Birleşik Avrupa« düşüncesinin içinde bulunduğu kriz, soldan geliştirilecek politikalar açısından önemli fırsatlar içeriyor.

Bugüne kadar başta Çekirdek Avrupa olmak üzere, AB elitlerinin ısrarla yürüttükleri neoliberal politikalar, bir zamanların »refah kıtasında« ciddî kırılmalara yol açıyor. AB genelinde ekonomik büyümede gerilemeler yaşanırken, kitlesel işsizlik ve yoksulluk mütemediyen artmakta. Şirket, sermaye ve varlık kârlarından elde edilen gelirler rekor seviyelere ulaşırken, ücretler aşırı derecede reel kayıplara uğruyor, milyonlarca insanın yaşam ve çalışma koşulları güvencesizleştiriliyor. Kamusal hizmetler, var olma güvencesi ve sosyal güvenlik sistemleri başta ol-

mak üzere, neredeyse bütün yaşam alanları kapitalist sermaye birikiminin hizmetine sokulmaya çalışılıyor. Sosyal ve demokratik haklar peş peşe budanırken, alışlagelmiş burjuva demokrasilerinin içi oyuluyor, tüm kararlar demokratik meşruiyeti son derece şüpheli ve sermaye yanlı bürokratik kurumlara, devletler üstü yapılanmalara devrediliyor. Temsilî parlamenter sistemlerin politik şekillendirme ve düzenleme olanakları, uluslararası malî piyasaların egemenliği altına sokuluyor. Hep daha fazla kâr mantığı ve sermaye çıkarları, AB politikalarını ve dolayısıyla AB üyesi ülkelerin iktisadî, sosyal ve ekoloji politikalarını belirleyen temel kıstaslar haline getiriliyor.

Diğer tarafta ise, faşizm ve emperyalist savaşlar deneyimlerinin acılarından »Bir daha asla!« sonucunu çıkararak Avrupa, giderek militarizmin, otoriter tandansların, uluslararası alanda hukuksuzluğun ve emperyal hırsların merkezi haline getiriliyor. Çekirdek Avrupa AB çatısı altında, 2000’de kararlaştırılan »Lizbon Stratejisi« temelinde, saldırgan ABD’nin yanında yer alarak, hammadde ve enerji kaynaklarının yağmalanmasına katılmak için, »Güney«in kan gölüne dönüşmesine göz yumuyor veya katılıyor. İnsan hakları ve demokrasi gerekçeleriyle AB çeperindeki ülkelerde »rejim değişikliklerini« zorlayarak, etki alanındaki bir uydu devletler zincirini oluşturmaya çalışıyor.

Böylesi bir gelişmenin kök saldıği dönemde »Avrupa Sol Partisi« bileşenlerinin bir araya gelerek, »nasıl bir Avrupa« sorusuna yanıt aramaları tabii ki umut vericidir. Kaldı ki, gerek Anayasa Taslağı’nın Fransa ve Hollanda’da halk oylamalarında reddedilmesi ve »Bolkestein Yönergesi« gibi piyasa radikali uygulamalarına karşı etkin toplumsal muhalefetin örgütlenmiş olması, neoliberal politikaların geriye püskürtülebileceğini ve neoliberalizmin her şeye kaadir olmadığını kanıtlamıştır. Asıl sorun, Avrupa solunun bunun devamını getirip getiremeyeceğinde yatmaktadır.

Lafontaine ve Gysi’nin »AB Memorandum«undaki gibi, ulusal devlet

sınırlarını temel alarak geliştirilen politik çözüm önerilerinin 21. Yüzyıl kapitalizmine ve uluslararası malî piyasaların egemenliğine karşı gerekli yanıtları verebilecekleri, bana kalırsa hayli şüpheli. Sol, Avrupa’nın neoliberal yapılanmasına karşı etkin olabilecek fırsatlara sahip. Ancak sol bu fırsatları kıta düzeyinde ve ulusal devletler üstü alana yönelik politikalar geliştirebilirse kullanabilecektir. Ne Ren Kapitalizmi döneminin sosyal devlet anlayışı, ne de devlete odaklanarak sorunları çözme anlayışı bunun için yeterli olabilir. Avrupa solu paradigma değişimi ile, 19. ve 20. yüzyılların kalıntısı olan ulus ve ulusal devlet anlayışlarını temelden reddetmeden, küreselleşen malî piyasaların egemenliğini yıkmak için gerekli olan geniş toplumsal ittifakları oluşturamayacak ve sosyal güvencenin, katılımcı demokratik irade oluşumunun, iktisatın toplum lehine yönlendirilmesinin, ekolojik yenilenmenin ve dayanışmacı, barışçıl gelişme yolunun hakim olacağı bir topluma yönelik politikaları geliştiremeyecektir. Konferans bu yönde bir açılım getirebilirse, görevini fazlasıyla yerine getirmiş olacaktır.

10 MART 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

EVROPA'DA BİR DOĞUM GÜNÜ

Tanrılar tanrısı Zeus'un boğa kılığında Girit'e kaçırarak işgal ettiği Finike prensesi Evropa'nın adını taşıyan yaşlı kıta, tarihinde hep kanlı, tecavüzlü, zorbalı günler yaşadı. Ama aynı şekilde, sanki Yunan mitolojisindeki hikâyenin intikamını almak ister gibi, dünya halklarına da milyonlarca kez ölümü, sömürüyü, tecavüzü ve emperyalizmi tattırdı.

Bundan 50 yıl önce, 25 Mart 2007'de Roma Sözleşmelerini imzalayan Avrupalı devlet adamları bunları düşünmüş olabilirler mi acaba? Onu pek bilemeyiz, ama faşizmin ve dünya savaşlarının acı deneyimlerinden ders çıkartmak istedikleri pek âla söylenebilir. »In varietate concordia« (çokluk içerisinde birlik) şiarı altında »Birleşik Avrupa« düşüncesinin ifade edildiği o yıllarda, Avrupa'da savaşın »bir daha asla!« çıkması, Avrupa toplumlarının çoğunluğunun dile getirdiği yaygın bir istemdi. Hatta bugün bile Avrupa'nın birliği tartışıldığında, Lüksemburg başbakanı Jean-Claude Juncker'in söylediği gibi »her kim ki AB'nden şüphe duyuyorsa, bir askerî mezarlığı ziyaret etmelidir« yanıtı verilmektedir.

Bu açıdan bakıldığında 27 üye ülkesi, 493 milyona ulaşan nüfusu, toplam 9,5 milyarlık GSMH'sı, refahı ve sınırları içerisindeki savaşız durumuyla AB'nin bir başarı hikâyesi olduğu söylenebilir. AB elitlerinin de hep tekrarladığı bu zaten.

Biz ise, söylenmeyenlere bir göz atalım: AB seksenli yıllardan, ama özellikle 1989/90 devriminden bu yana giderek sosyal ve demokratik hakların budandığı, kitlesel işsizlik ile yoksulluğun kök saldığı, sosyal, ekolojik ve vergi asgarî standartlarını indirme yarışının vuku bulduğu, çalışma ve yaşam koşullarının güvencesizleştirildiği, bütün kamusal alanın sermaye birikimi boyunduruğu altına sokulmaya çalışıldığı, toplumların merkezlerine ırkçılık ve refah şövenizminin yerleştiği, dış politikasının militaristleştirildiği ve politik şekillendirme olanaklarının parlamentolardan, meşruiyetleri son derece şüpheli, bürokratik-otokratik kurumlara devredildiği bir Avrupa haline gelmiştir. Neoliberalizm ve uluslararası malî piyasalar iktisadî, sosyal ve politik yaşam üzerinde hegemonya oluşturmuşlardır.

Diğer tarafta Avrupa toplumları, »Birleşik Avrupa« düşüncesinin salt güçlülere ve zenginlere yarayan bir yapılanma haline gelmesi nedeniyle, AB'ne ve AB kurumları ile politik aktörlere artık güven duymamaya başlamışlardır. AB Anayasa Sözleşmesi'nin Fransa ve Hollanda'da yapılan halk oylamalarında büyük çoğunlukla reddedilmesi ve piyasa radikal AB yönergelerine karşı geniş toplumsal direniş hareketlerinin ortaya çıkması, bu güvensizliğin bariz bir göstergesidir. Bunların yanı sıra Çekirdek Avrupa'nın emperyalist müdahale savaşlarına katılması ve AB çeperindeki ülkeler üzerinde saldırgan bir etkinlik politikası uygulaması, Avrupa'nın barışçıl değil, savaş çıkarıcı bir güç haline geldiğini kanıtlamaktadır. İşte Roma Sözleşmeleri'nin 50. yılının kutlandığı bugünlerdeki AB'nin gerçek resmi budur.

Böylesi bir resmin oluşmasına neden olan aktörlerden birisi ise kuşkusuz Almanya'dır. Almanya'daki CDU,CSU, SPD, FDP ve Yeşiller'den oluşan fiili büyük neoliberal koalisyon, AB ve AB çeperindeki ülkelere bu resim çerçevesinde şekillendirmeye kararlı. Almanya, AB'ndeki olumsuz gelişmenin motoru durumunda.

Bunun nedeni ise çok basit. Çünkü Avrupa, dünya ihracat şampiyo-

nu olan Almanya'nın en önemli ve en büyük pazarıdır. Federal İktisat Bakanlığı'nın 22 Mart 2007 tarihli istatistiklerine göre Almanya'nın ihracatı şöyle dağılıyor: Avro bölgesi yüzde 43,2; Avro bölgesi dışındaki AB üyesi ülkeler yüzde 20,2; AB çeperindeki ülkeler yüzde 17,3; Asya yüzde 10,5 ve ABD yüzde 8,8. Yani sonuç itibariyle Almanya'nın ihracatının yüzde sekseninden fazlası Avrupa'ya dağılmaktadır.

Alman sermayesi, neoliberal politikalar sayesinde AB çatısı altında dünya devi olma planlarını büyük ölçüde gerçekleştirmiştir. Federal Parlamento'da alınan kararların yüzde sekseni Brüksel'den yönlendirilmekteydi. Brüksel'i ise Almanya ve Fransa'daki egemenler...

Kısacası Avrupa mitolojide olduğu gibi bugün de işgal edilmekten kurtulamamaktadır. Aradaki tek fark, Zeus'un yerini sermayenin almış ve işgal edilenlerin halklar olmasıdır.

24 MART 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

NEOLİBERALİZMİN MANEVRA KİTLESİ

Almanya'daki sorumlu politika, 1955 yılında İtalya ile ilk »İşçi Mübadele Antlaşmasını« imzaladığında, sermayenin işgücü açığını tatmin etmekten başka bir şey düşünmediğinden, bu adımın sonraki yıllarda nelere mal olabileceğini hiç hesaplamamıştı. Hesaplamış olsaydı, 52 yıldan beri devam eden yeni tip işçi göçünün beraberinde getirdiği sosyal, kültürel, politik ve hukuksal sorunları öngörür, bunların çözümü veya en azından hafifletilmesi için gerekli uygulamaları planlardı.

Aslına bakılırsa, Alman devletinin ve dolayısıyla işbaşına gelen istisnasız bütün hükümetlerin işçi göçü ve göçten kaynaklanan sorunlar temelindeki politikaları hiç değişmedi. Göçmenler, yeni tip işçi göçü tarihi boyunca hep, belirli politik çıkarların gerçekleştirilmesi için kullanılan »günah keçileri« ve istenilen yöne manevra edilebilen bir kitle olarak tutuldular.

Bu nedenle, geçen Çarşamba günü Federal Hükümetin kamuya tanıttığı »Göç ve Kalma Hakkı« yasa tasarısına pek şaşırılmaması gerekiyor. Geleneksel çizgiyi devam ettiren yasa tasarısı sadece köktenırkçılığın neoliberal elitler arasında ne denli yer edindiğini göstermekle kalmıyor, aynı zamanda çoğunluk toplumuna yönelik yeni baskı mekanizmalarının yolda olduğunu da kanıtlıyor. Çünkü göç politikaları, aynı Hartz yasaları gibi neoliberal egemenlik araçlarıdır ve göçmenler üze-

rine uygulananlar, zaman içerisinde çoğunluk toplumuna uygulanacaktır.

O nedenle yasa tasarısını salt göçmenlik bazında değerlendirmek, bana kalırsa yetersiz olur. Göç ve mülteci politikalarını, neoliberal program dışında ele almak, yapılanların sadece göçmenlere yönelik haksızlıklar olduğu yanılığına yol açar. Sorun, bu politikalar ile toplumsal bölünmelere, çalışma ve yaşam koşullarının güvencesizleştirilmesine, diğer bir deyişle, geniş toplumsal kesimlerin »proleterleştirilmesine« yol açan neoliberalizmin piyasa radikali barbarlığı ile bağlantılı hale getirilmeleriyle açıklığa kavuşacaktır. Bu çerçevede şu temel tespitlerin yapılması, kanımca doğru olacaktır:

Birincisi: Tasarıda ifadesini bulan göç ve mülteci politikası, toplumun neoliberal yapılanma programının bir parçasıdır. Göçmen kökenli toplumun hukuksuzlaştırılması, yani anayasa ile garanti edilen temel hak ve özgürlüklerinin kısıtlanması ve yasal yaptırımlar ile cezaî uygulamalara tabi tutulmaları, genel anlamda »protelerleştirilmenin« en kaba biçimidir. Böylelikle Alman vatandaşı olmayan 7 milyonu aşkın insan, ayırıcı ve dışlayıcı yasaların tehdidi altında ve her an – işsizlik, sosyal yardım alma veya yabancılar hukukuna muhalefetten – yasadışı kalabileceklerinden, uzun vadeli yaşam planından mahrum yaşamak zorunda bırakılmaktadırlar.

İkincisi: Etnikleştirilmiş bir istihdam piyasasında çoğunlukla ya düşük ücretle veya güvencesiz işlerde çalıştırılan ya da işsiz olan göçmen kökenliler, toplumsal ve kurumsal dışlamanın nesnelere olarak, çoğunluk toplumunun merkezine kök salan ırkçılığın mağdurlarıdır. Eğitim, sağlık, kültür ve sosyal alanda yapılan kısıtlamalardan en fazla etkilenen göçmen kökenliler, »en alttakiler« sıfatıyla toplumsal bölünmenin derinleştirilmesi, dolayısıyla ekonomik, sosyal ve politik sorunların gerçek nedenlerinin üstünün örtülmesi için stigmatize edilmektedirler.

Üçüncüsü: Göçmen kökenliler üzerinde denenen yasal sertleştirmeler, uygulamaların gerçekleştirilmesinden sonra zaman içerisinde toplum geneline yaygınlaştırılmaktadırlar. Dış politikanın militaristleştirilmesi bağlamında yaratılan terör korkusu, çoğunluk toplumunun »güvenlik« gerekçesiyle temel hak ve özgürlüklerinden feragat edecek hale gelmesini sağlamıştır. İslam düşmanlığının körüklenmesi bu bağlamda görülmelidir.

Bu tespitler daha da genişletilebilir şüphesiz. Ama bu üç tespit bile, sorunun sadece göçmen kökenlileri ve mültecileri değil, toplumun genelini ilgilendirdiğini göstermeye yetiyor. Yani Almanya'daki ve dolayısıyla Avrupa'daki göçmen toplumlarının sorunları, çoğunluk toplumlarının merkezî sorunları haline gelmiştir ve bu sorunlar çözülmeden, toplum genelinin durumunun iyileştirilmesi, daha sosyal, daha demokratik ve daha barışçıl bir gelecek olanaklı olmayacaktır. Asıl mesele, çoğunluk toplumunun bunu görebilmesidir.

30 MART 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

PASKALYA YÜRÜYÜŞLERİ

Aslında bugün, Avrupa'daki bazı Türkiye kökenli parlamenterlerin Kuzey Kıbrıs'a yaptıkları ziyaret ile tekrar gündeme gelen devlet yanlısı »lobicilik« faaliyetlerine değinmek istiyordum. Son dönemlerde hem Genelkurmay'ın, hem de Erdoğan Hükümeti'nin Avrupa'da yaşayan Türkiyelilere ve Avrupa kamuoyuna yönelik faaliyetlerinde niteliksel bir değişim göze çarpmakta. Ancak bu değişimi ve arka planını bir köşe yazısı çerçevesinde ele almaya çalışmak, fazlaca yüzeysel kalacaktır. Konuya daha geniş bir araştırma yazısında değineceğimi belirterek, bu hafta sonundaki eylemlere bir bakalım.

Cuma günü başlayan ve Pazartesi'ne kadar devam edecek olan Paskalya tatili, gene her yıl olduğu gibi Alman Barış Hareketi'nin geleneksel »Paskalya Yürüyüşlerine« sahne olacak. Almanya'nın bir çok kentinde sokaklara çıkacak olan barışseverler, sendikalar ve sosyal hareketlerle birlikte neoliberalizm ile militarizm arasındaki bağlamı vurgulayarak, savaş karşıtı gösterileri düzenleyecekler.

Alman Barış Hareketi'nin gündeminde Almanya dış politikasının militaristleştirilmesinin durması, Federal Parlamento'nun aldığı son kararlar çerçevesinde büyük önem taşımaktadır. Sol Parti haricindeki bütün partilerin desteklediği politik yaklaşımlar, Almanya'yı BM hukukuna aykırı olan saldırı savaşlarının hem tarafı, hem de körükleyicisi durumuna getirmiştir.

2007 Nisan'ı itibarıyla bakıldığında, yürürlükte olan Alman Anayasası'nı çiğneyerek Federal Ordu'yu bir »Müdahale Ordusu« haline getiren Almanya, dünyadaki çeşitli çatışma bölgelerine gönderdiği 9 binden fazla askeri ve teçhizatıyla, ABD'nden sonra sınırları dışına en fazla asker gönderen ülke haline gelmiştir. Bu durumun gerekçesi, Almanya'nın güvenlik siyaseti belgesi olan ünlü »Beyaz Kitap«ta şöyle belirtilmektedir: **»Almanya, küresel çapta güvenli hammadde girdisi ve güvenceli nakliyat yollarına önemli ölçüde bağımlıdır. (...) Enerji sorunları gelecekte küresel güvenlik için giderek daha önemli rol oynayacaklardır. Bu nedenle enerji altyapısının güvenliği sağlanmalıdır. (...) Önleyici savaşlar, savunma politikasının özünü oluştururlar.«** (Beyaz Kitap, Almanya'nın güvenlik politikası ve Federal Ordu'nun geleceği üzerine, S. 17-25)

Almanya'daki egemen politika, enerji ve hammadde tedariki gerekçesiyle dış politikasını militaristleştirerek, ABD'nin yanında emperyalist paylaşımına katılırken, bu politikaların yol açtığı terörü de korku faktörü olarak iç politikalarını sertleştirmede kullanmaktadır. Bir tarafta Federal Ordu'nun ülke sınırları içerisinde »güvenlik görevleri« üstlenmesi istenirken, diğer tarafta yaratılan korku ortamı sayesinde temel hak ve özgürlükler budanmakta, burjuva demokrasinin içi boşaltılmaktadır.

Ülke dışına gönderilen asker ve silah sayısının artmasıyla birlikte, Alman silah tekellerinin küresel çapta yürütülen savaşlardan ve silahlanmadan elde ettikleri kârlar da katlanarak artmaktadır. Almanya günümüzde silah satışından en fazla kâr sağlayan ülke konumundadır. AB Dönem Başkanlığı da bu konumu güçlendirmek ve AB'nin daha da silahlanarak, küresel müdahale gücü haline gelmesi için kullanılmakta, silahlanmayı anayasal zorunluluk haline getiren AB Anayasa Sözleşmesi'nin, bazı kozmetik rütuşlardan sonra, bütün AB üyesi ülkelerce kabul edilmesine çalışılmaktadır.

Toplam 27 bin nükleer başlığın insanlığı tehdit ettiği, silahlanma giderlerinin dünya çapında 1118 milyar ABD Dolar'ını aştığı ve zengin Batı'nın dayattığı neoliberal dünya ekonomik düzeninin yüzbinlerce insanın yaşamına mal olan hep yeni savaflara yol açtığı bir dünyada, Alman silah tekelleri gene »ölümün ustası« rolünü oynamaktadırlar.

Bu nedenle Alman barışseverlerinin, küreselleşme karşıtı hareketler, sendikalar, göçmen örgütleri ve politik sol ile birlikte her şeyden önce Almanya'daki egemen politikaya direniş göstermeleri anlamlıdır. Almanya'da yaşayan göçmen kökenliler de, sosyal ve demokratik hak kısımlarından en fazla etkilenenler olarak, eşit haklar ve demokrasi mücadelesinin barış mücadelesi ile sıkı sıkıya bağlantılı olduğunu görüp, Alman Barış Hareketi içerisindeki yerlerini almalıdırlar.

6 NİSAN 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

SIRA BEYAZ ALMANLARDA

Haklı çıkmak pek bir işe yaramıyor. Göçmen örgütleri onyıllardan beri sürekli olarak uyarıyorlardı: »Göçmenlerin haklardan mahrum tutulması, demokrasinin bir ayıbıdır. Göçmenler üzerinde uygulananlar, daha sonra çoğunluk toplumuna da uygulanacaktır« diye. Daha önce de yazmıştım – kapitalizm kendi özüne döndükçe, beyaz çoğunluk toplumu travma geçiriyor diye. Bu »öze dönüşün« enstrümanlarından bir tanesi de göçmenlere yönelik politikadır.

Federal İçişleri Bakanı Schaeuble geçen Perşembe günü yaptığı bir basın toplantısında, uzun süreden beri ağzında tuttuğu baklayı çıkarıverdi. Schaeuble, bakanlığının »acil yasa tasarısı« ile Alman vatandaşlarının fişlenmesine start vereceğini söyledi. Tasarı, seksen milyonu aşkın nüfusun fotoğrafları ve parmak izleri ile birlikte dijital bir biçimde fişlenmesini öngörüyor. Herhalde George Orwell hâlâ yaşıyor olsaydı, bilim-kurgu romanı »1984« dün adını gerçek olay romanı »2007« koyardı.

Peki, bu gelişme öngörülemez miydi? Pek tabii. Çünkü şu anda tartışılmakta olan ve güvenlik gerekçesiyle gerçekleştirilmek istenilen bütün tedbirlerin uzun bir geçmişi var. Ve bu geçmiş, doğrudan göçmenlerin varlığı ile ilgili. Şu anda uygulanılmak istenilen ne varsa, hepsi göçmenler ve sonradan Alman vatandaşlığını almış göçmen kökenliler için uygulanmakta. Örneğin merkezi Köln'de olan Federal Yabancılar

Merkezî Kütüğü, Federal Cumhuriyet'in kurulmasından çok kısa bir süre sonrasında bugüne kadar Almanya ile herhangi bir şekilde ilişkisi olmuş bütün üçüncü ülke vatandaşlarının bilgilerini saklamakta. Bir kez bile vize başvurusunda bulunan bir yabancadan tutun, 40 yılı aşkın bir süredir Almanya'da yaşayan ve Alman vatandaşlığını almış olan göçmen kökenlilere kadar bütün »beyaz olmayanlar« fişlenen saydam insanlardır.

Federal Alman Anayasası'nda garanti edilen temel hak ve özgürlükler bu şekilde »beyaz olmayanlar« için izafileştirilmişlerdir. Polis teşkilatından, sigorta şirketlerine kadar sayısız devlet kurumu ve özel kuruluş, özel bir izin almadan bu bilgilere ulaşabilmekte ve istediği gibi kullanabilmektedir. Ayrıca devlet aygıtı fişlenme sayesinde göçmen kökenli kitlenin – ki bu kitle son Miktozensus anketine göre 15 milyon insanı kapsamaktadır – üzerinde istediği anda ve istediği gibi kullanabileceği bir kontrol mekanizması kurmuştur.

Şimdi ise sıra toplumun genelinde. Muhafazakârları bile kışkırtan eski Federal İçişleri Bakanı Otto Schily döneminde başlatılan kontrol ve izlenme tedbirlerinin devamı peşpeşe geliyor işte. Parmak izlerini ve sağlık bilgilerini dijital ortama kaydeden mikroçipli kimlik ve sigorta kartları, ülke çapında toplumsal gruplara yönelik operatif koğuşurma tedbirlerini olanaklı kılan bilgi bankları, terör bilgi bankası, video kamera sistemleri, polis ve gizli servislere verilen olanaklar ve daha nicesinden sonra, şimdi bütün Almanya nüfusu fotoğraflı bir şekilde dijital ortamda fişlenecek. Önceleri biyometrik bilgilerin sadece pasaportlarda kayıtlı kalacağı söylenerek, kamuoyunu aldatan devlet, şimdi bu bilgileri, güvenlik güçlerinin ve gizli servislerin »terörle mücadele« çerçevesinde tek bir tuşla ulaşabilecekleri ortama taşıyor.

Belki hatırlıyorsunuzdur, daha bir kaç hafta öncesinde polis teşkilatı ile gizli servislerin, evlerdeki özel bilgisayarlara hakim kararı olmadan ulaşma olanakları üzerine tartışma yaşanmıştı. Hatta Schaeuble

bunun için anayasa değişikliği bile talep etmiş, kamyonlar için geliştirilen otoyol harç sisteminde kayıtlı olan bilgilerin dahi kullanılabilmesini istemişti.

Yani kısacası »bis brother« çok gerçekleşmiş durumda. Bugün 1 Mayıs'lara, G8 protesto yürüyüşlerine veya sendikal eylemlere katılanlar, kendilerini kamerayla takip eden polis ekipleri ile neredeyse içli dışlı oldular. Muhalif olan herkes telefonunun dinlendiğini, hakkında dosya açıldığını biliyor. Çok eleştirilen eski Doğu Alman Stasi örgütü, Federal Alman devletinin bu yaptıklarının yanında fazlaca amatör kâhır doğrusu.

Sorun, toplumsal muhalefet de dahil olmak üzere, toplum çoğunluğunun bunu kanıksamış olmasında yatıyor. Yaratılan koru toplumunun bir sonucudur bu. Eğer şimdi sosyaldemokratlar ve bazı örgütler bu yeni girişimlere karşı çıkıyorlarsa, onlara şunu hatırlatmak gerekir: Aynı on yıllardan beri göçmenlere uygulanırken niye ses çıkarmadınız, daha önceleri nerelerdediniz?

13 NİSAN 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

»20 YAŞINDA AÇLIKTAN ÖLDÜ!«

Speyer, İ.Ö. 10.Yüzyıl'da kurulan ve yedi Alman kayserinin mezarını barındıran roman mimarîsinde inşa edilmiş dünyanın en büyük katedraline sahip, tarihî bir Alman kenti. İkibin yılı aşkın tarihinde sayısız trajedilere tanık olmuş, yakılıp, yıkılmış bir kent. Belediyedeki kent arşivlerini karıştıranlar şüphesiz açlıktan ölmüş bir çok Speyerlinin adını bulabilir.

Geçen gün bir gazetede »20 yaşında bir Speyerli açlıktan öldü« başlıklı haberi okuduğumda, acaba eski bir olaydan mı bahsediyorlar diye düşünmekten alıkoyamadım kendimi. Ama yanıldığımı hemen fark ettim. Geçen Pazar günü 20 yaşındaki bir genç, 21. Yüzyıl'ın en zengin coğrafyasında açlıktan ölmüştü. Gazete, resmî tutanaklarda ölüm nedeni olarak »aç kalma sonucu kalp yetmezliği« geçtiğini ve böylelikle Hartz IV yasasının yol açtığı bir ölüm vakasının ilk kez resmen kaydedilmiş olduğunu bildiriyordu.

Sosyaldemokrat Çalışma Bakanı Franz Müntefering'in 2006 Haziran'ında gûya şakayla karışık sarf ettiği »çalışmayan, yemek de yemesin« lafı böylelikle çok acı bir şekilde gerçek oldu. Gerçi, »yahu dünyada her gün onbinlerce çocuk açlıktan ölürken, Almanya'da da birisi ölmüş, bir şey ifade etmez« denildiğini duyar gibiyim. Ama, olay öyle pek basite alınacak gibi değil. Almanya gibi bir ülkede yoksul bir insanın açlık sonucu ölmesi, neoliberal vahşetin hangi düzeye çıktığını gösteriyor da ondan.

Olaya biraz daha yakından bakalım: Büyük bir olasılıkla psikolojik sorunları olan 20 yaşındaki genç, kendisi gibi işsiz olan annesiyle birlikte yaşıyor ve ikisinin eline ayda toplam 621 Avro Hartz IV yardımı geçiyor. Çalışma Ajansı yürürlükteki yasalar çerçevesinde gence yaptırımlar uyguluyor ve 2006 Ekim'inden itibaren bu yaptırımlar, yardımın kesilmesine kadar sürüyor. Ajans ana-oğulu açıkça kaderlerine terk ediyor. Sonucunda bir komşunun ihbarı üzerine eve gelen görevliler, açlıktan deri-kemik kalmış olan anneyi, oğlunun cesedi başında buluyorlar.

Ana-oğul, aç kalmak yerine dilencilik veya hırsızlık yaparak bu trajediyi engelleyemezler miydiler? Olabilir, ama yapmadılar. 1 Avro'luk işlerde çalışsalar, olmaz mıydı? Tabii, ama belki bunu onurlarına yediremediler. Belki de bunları düşünemeyecek derecede ağır psikolojik rahatsızlıkları vardı.

Bana kalırsa bunların hiç birisi önemli değil. Önemli olan zengin bir devletin yasalarıyla yurttaşlarını açlıktan ölecek duruma düşürmesidir. Yaşam ve çalışma koşullarını sermaye değerlendirilmesi lehine güvensizleştirerek, yoksulları gelecek perspektifsizliği, depresyon ve açlık sınırında yaşamaya itmesidir. Ama daha da vahimi, sözde terör senaryolarıyla refahlarının tehdit altında olduğuna inanan Batı toplumlarının, Ortaçağ karanlığını aratmayan bir olayı kanıksayacak duruma sokulmuş olmalarıdır.

20 yaşındaki bir gencin açlıktan ölmesi her ne kadar münferit bir vaka olarak tanımlansa bile, kapitalizmin 21. Yüzyıl'da ne denli barbarca bir değişime uğradığını kanıtlayan semptomatik bir göstergedir. Bu »münferit vaka« neoliberal dönüşüm, militarist saldırganlık ve emperyal hırslar ile doğrudan bağlantılıdır; yoksullaştırılmanın yasa ile kökleştiğinin kanıtıdır. Böylesi bir tespiti yapmak için illaki bir solcu veya marksist olmaya gerek yok – bilim insanları bunu yeterince dile getiriyor. Örneğin sosyolog Prof. Dr. Michael Hartmann gibi:

»Şu andaki gelişmeyi durduramazsak, çocukların yaşam yolu gelecekte, bugünden daha fazla bir biçimde doğdukları gün çizilecek. Zengin evde doğup büyüyenler, iyi bir eğitim ile kariyer şansına sahipken, yoksul doğanlar, yetişkin olduklarında makul bir iş bulamayacak durumdadır. Yani: yoksul doğan, yoksul ölüyor.«

Kısacası, neoliberalizm emekçilere şunu dayatıyor: »Ya düşük ücrete, kötü çalışma koşulları altında köle gibi çalışacaksın, ya da insan onuruna uygun bir yaşam hakkından mahrum kalarak, çocuklarına yoksulluktan başka bir miras bırakamayacaksın«.

Rosa Luxemburg, 90 yıl önce kapitalizmi barbarlık olarak tanımlarken, işte tam da bundan bahsediyordu.

21 NİSAN 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

SULANDIRILAN HUKUK

Federal Kabine »transparan insana« ulaşmak için yeni bir adım daha attı. Perşembe günü sosyaldemokratlar ve muhafazakârlar, polisin acil durumlarda Almanya’da yaşayan her insanın bilgilerine tek bir tuşla ulaşabilmesini karar altına aldılar. Açıkcası bu hükümet bugüne kadar hiç bir hükümetin yapamadığını yapıyor: burjuva demokrasilerinin alışlagelmiş hukuk sistemi esaslı bir değişim ile karşı karşıya.

Almanya kamuoyunun tek tek tedbirler tartışıldığında haberi olduğu değişimlerin bütününe bakıldığında, Batı Avrupa demokrasilerinin örnek devleti olan Almanya’nın ciddî bir biçimde »önleyici güvenlik devleti« haline getirildiği görülebilir. Tedbirleri alt alta sıraladığımızda, ne demek istediğim daha iyi anlaşılır:

»Büyük Kulak« uygulamasıyla beraber telefonların dinlenmesi, yolcu uçaklarının düşürülmesine olanak sağlayan, ama Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen Hava Sahası Güvenlik Yasası, biometrik kimlik ve pasaportlar, geniş çerçeveli operasyon uygulamaları, Anti-Terör-Bilgi Bankası, bankaların dahi haberi olmadan 2005’den bu yana Anayasayı Koruma Teşkilatı’nın bankalardaki özel hesapların bilgilerine ulaşması, kent merkezlerine yerleştirilen video kamera kontrol sistemleri, kameraya alınanların yüzlerini otomatik tanıyan sistemler, otoyol geçiş ücreti sistemlerinin topladığı bilgilerin kullanılması, telefon ve internet bilgilerinin depolanması, parmak izleri ve fotoğraflara ulaşma olanakları, özel bilgisayarların online kontrolü ve daha niceleri.

Tüm bu tedbirler ve uygulamalar tek tek ele alındığında, büyük bir terör tehditi altında olduğuna inandırılan çoğunluk toplumu tarafından makul görülmekteydi. Ancak, onyıllardan beri Alman olmayan göçmenlere uygulanan muamelelerin, çoğunluk toplumunun bütünü için de uygulamaya sokulma planları, rahatsızlık yaratmaya başladı. Örneğin sol-liberal »Süddeutsche« gazetesinin başyazarlarından olan Heribert Prantl, 21 Nisan tarihli yazısında aynen şöyle yazmakta: »İçişleri Bakanı Schaeuble'nin planları uygulamaya sokulursa, her yurttaş kendi ülkesinde yabancı ülke vatandaşı gibi olacak.«

Prantl'ı hiddetlendiren, göçmenlerin onyıllardan beri hukuk dışı muameleyle transparan insanlar haline getirilmiş olması değil, aynıısının Alman çoğunluk toplumu için de uygulanmak istenmesi. Gerçi Prantl son derece haklı olarak önleyici güvenlik devletinin en belirgin özelliği olan »potansiyel tehlikeli birey« kurgusunun, yabancılar hukukunda çizildiğini ve şimdi de iç güvenlik gerekçesiyle genel hukuka yerleştirilmesini vurguluyor, ama bu yeni bir şey değil. Yeni olan çoğunluk toplumunun bunun farkına varmasıdır. Yaygara da bu yüzden kopmaktadır.

Schaeuble çok sessiz, ama hayli titiz bir çalışmayla hukuk sistemini önce sulandırıp, ardından altüst etmeye kararlı. Bunu yaparken de, neoliberalizmin manipulasyon metoduna başvurmaktadır. Göçmenlerin potansiyel tehdit kitlesi olduğuna inanan Alman çoğunluk toplumuna, güvenlik için önleyici tedbirlerin alınması gerektiğini ve yurttaşları »korumak« için hukuk devletinin »suçsuz olma ihtimali« ilkesinin kaldırılmasının zorunlu olduğunu söylemek yetiyor. Aynı Almanya'da polis in işkence yapmasına karşı çıkıp, »başka ülkelerde işkence ile alınan ifadelerden ülke güvenliği için faydalanmak gerekir« demek gibi.

Zaten güvenlikleri için özgürlüklerinden feragat etmeye hazır olan çoğunluk toplumu tüm bunları kabul etmeye de hazır. Ama tek bir şartla: kendilerine uygulanmayacak! Almanya dışında işkence yapılabilir ve

işkencecilerin elde ettiği bilgilerden faydalanılabilir. Göçmenlere potansiyel suçlu muamelesi yapılabilir – Bizi etkilemediği müddetçe!

Eğer bugün çoğunluk toplumu hukukun sulandırılmasına karşı çıkıyorsa, iğnenin kendilerine batmaya başladığındandır. Ancak, bugüne kadar başkalarına yapılanlara sessiz kalanların, hukukun bitmesini ne denli engelleyebilecekleri ise hayli şüphelidir. Kısacası, Almanlar kendi ülkelerinde yabancı muamelesi gören transparan insanlar haline gelene dek, demokratik hukuk devleti ilkeleri teker teker yok edilecek. Olan, gene altsınıfların tortusu olan göçmenlere olacak.

28 NİSAN 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

UÇURUMUN KENARINDA TÜRKİYE'NİN YENİ KRİZİNİN ARKA PLANI ÜZERİNE

Türkiye egemenleri arasındaki kapışmada Perşembe'nin geleceği Çarşamba'dan belliydi. Türk generallerinin 27 Nisan 2007 gecesi başlattıkları topyekün saldırı ile, ülkeyi kaosa sürükleyebilecek bir süreç başlamış oldu. Gerçi Türk generallerinin müdahaleleri ve muhtıraları pek yeni bir şey değil. Yeni olan sadece biçimi: ordu yönetiminin sert içerikli muhtırası tam da bilgi çağına uygun bir biçimde internet üzerinden geldi ve anında Türkiye'deki politik gündemi değiştirdi.

AB yakınlaştırma sürecinin Türkiye'deki demokratikleşme çabalarını ileriye götüreceğini bekleyenler, hayal kırıklığına uğramış olmalılar. Gece vakti verilen bir muhtıranın, gerçek bir darbe gibi etkili olması tek başına Türkiye'nin – Batı tarafından övülen reformlara rağmen – hiçbir ilerleme kaydetmediğini göstermeye yetiyor.

Ne olmuştu? Uzun bir zamandır Cumhurbaşkanı seçilemeyeceğinin farkında olan Başbakan Erdoğan şapkasından sürpriz isim olarak Dışişleri Bakanı Gül'ü çıkarmıştı. Meclisteki büyük muhalefet partisi CHP bunu fırsat olarak görüp, meclisteki ilk seçim turunu boykot etmişti. AKP çoğunluğunu buna rağmen turları başlatması üzerine CHP Anayasa Mahkemesine başvurmuştu. Aynı gün, gece geç vakitlerde de Genelkurmayın internet sayfalarında muhtıra yayınlanmıştı. Muhtıranın yayınlanması üzerine olaylar hızla gelişti. 1 Mayıs 2007 tarihinde Anayasa Mahkemesi Cumhurbaşkanı'nın seçilebilmesi için

mecliste 367 milletvekilinin bulunmasının zorunlu olduğuna karar verdi. AKP ise sadece 361 milletvekilini mobilize edebilmişti. Bunun ardından genel seçimlerin öne alınmasının sinyali geldi ve 458 milletvekilinin oyları ile 3 Mayıs 2007'de erken genel seçim kararı alındı.

Burjuva medyası bu kararı, ülkenin içine hapsediği devlet krizinden çıkış yolu olarak yorumlamakta. Ancak bu yorum, gerçekten çok, bir arzuyu, umudu ifade etmekte. Aslında »fırtına öncesi sessizlikten« bahsetmek bu bağlamda daha doğru olacaktır. Çünkü bu kriz Türkiye'nin kendi geçmişi ile yüz yüze kaldığını göstermekte. Çoktan aşıldığı zannedilen sorunların tümü şimdiye kadar olmamış biçimde güncel hale geldiler. Toplum derin bir bölünme yaşamakta ve ülke, kelimenin tam anlamıyla bir uçurumun kenarında. Ülke, kendisini bu durumdan kurtarıp, burjuva demokrasisine giden yolu mu bulacak, yoksa kanlı bir iç savaşa mı sürüklenecek – işte bunu önümüzdeki iki ay gösterecek.

ORDU NEDEN MÜDAHALE ETTİ?

Darbe tehditi AKP hükümetini ve AKP'ye oynayan ekonomik elitleri hazırlıksız yakaladı. Gerek Erdoğan, gerekse de sermaye örgütleri AKP'nin meclisteki çoğunluğu ve ABD ile AB'nin desteği nedeniyle kendilerini güvende hissediyorlardı. IMF, Dünya Bankası ve AB'nin dayatmaları yerine getirilmiş, ülke uluslararası malî piyasaların spekülasyonlarına açılmış ve demokratikleşme konusunda kozmetik rütuşlar yapılmıştı. Her şey yolunda gözüküyordu. Muhalef CHP ile milliyetçi kesimlerin yaklaşık bir yıldan bu yana AKP sıralarından seçilecek bir Cumhurbaşkanı'na karşı kampanya yürütmelerine rağmen, bir çok kişi her şeyin (AKP planı) plan çerçevesinde gideceğine inanmaktaydı. Ayrıca, Cumhurbaşkanlığı makamı konusundaki ihtilafın, bir yan savaş alanı olduğu bilinmekteydi

Ancak bu yan savaş alanının önemli bir sembol gücü bulunmakta. Cumhurbaşkanı makamı itibarıyla ordunun başkumandanıdır. Devlet

içerisindeki, Anayasa hakimleri veya YÖK üyeleri gibi önemli makamlara atamaları yapmaktadır. Anayasa, Cumhurbaşkanı'na bir çok önemli yetkiyi tanıdığından, bu makam rejimin kontrolünü elinde tutan bir yetkili haline gelmektedir. Ayrıca Cumhurbaşkanı son derece yaptırım gücü olan »Millî Güvenlik Kurulu«nun başkanıdır. Cumhurbaşkanlığı, laik devletin, ordu yönetiminin hiç bir zaman kontrolü dışarısına çıkarılmadığı sembolik kalesidir. Bu makamda bir islamistin oturması, ordu yönetimi açısından kolay yutulur bir lokma olmayacaktır.

Buna rağmen bu makam ikincil önemde bir sorundur. Generaller için önemli olan statü kodur, yani rejim ve devlet, politika ve ekonomi içerisindeki imtiyazlı erktir. Bu erke dokunulduğunda, kıyamet kopmaktadır.

Generaller müdahalelerini »laikliğin tehdit altında olması« ike gerekçelendirmektedirler. Aslında bu, toplum içerisindeki laik kesimleri mobilize etmeye yarayan göstermelik bir gerekçedir ve son haftalarda gerçekleştirilen kitlesel gösterilerde kanıtlandığı gibi, başarılı da olmuştur. Militarist klik, devlet yanlısı medyanın da yardımı ile kitleleri AKP hükümetine karşı sokaklara dökebilmiştir.

Aslında temel laik mutabakatı zedeleyenler ve politik islamı teşvik edenler militaristlerdir Türkiye yakın tarihinde ordunun zor kullanılarak üç kez (1960, 1971 ve 1980) yönetime el koymasına tanık olmuştur. Defalarca yazılı müdahale olmuş ve darbe tehditi savrulmuştur. En son bir darbe hazırlığının yapıldığı öğrenilmişti. Ancak darbelerin ve müdahalelerin asıl hedefi hiç bir zaman islamist güçler olmamıştır. 1980 sonrasında İmam-Hatip Okullarının sayısını katlayarak artıran ve politik islam taraftarlarını devlet bürokrasisi içine alan, diktatör Evren yönetimindeki askerî cunta olmuştur.

Politik islam her defasında gelişmekte olan sendikal harekete ve sol muhalefete, özellikle Kürt hareketine karşı güç olarak tasarlanmış-

tır. Son müdahalede de islamistler sadece görüntüde hedef sayılmadılar. Kontrol edilebildikleri sürece istediklerini yapmalarına ve örgütlenmelerine göz yumulmaktadır. Ta ki Batı tarafından tek muhatap kabul edilmelerine dek.

ÜÇE BÖLÜNÜMÜŞ TOPLUM

Batı medyası verdiği haberlerde ihtilafın sadece laiklikle ilgili bölümünü verirken, nedense muhtıranın asıl adresini unuttu. Ordu yönetimi yanlış anlayamayacak bir biçimde ülkenin Kürt nüfusunu ve sol, sosyalist muhalefeti devlet düşmanı ilan etti. Muhtıradan yer alan »'Ne mutlu Türküm diyene' anlayışına karşı çıkan herkes Türkiye Cumhuriyeti'nin düşmanıdır ve öyle kalacaktır« cümlesi açık bir savaş ilanıdır.

Bu, bölünmüş olan Türkiye toplumunda karşılığını bulmaktadır. Yıllardan beri ırkçı-milliyetçi yaklaşımlar körüklenmektedir. Türkiye'nin Batı'sındaki nüfusun önemli bir bölümü açık olarak Kürt düşmanıdır. Güneydoğu'daki savaş nedeniyle köy ve kasabalarından göç ettirilen Kürtler, Batı'da zorunlu iç göçmenler olarak istenilmemektedirler. Sosyal sorunun ve büyük kentlerdeki kriminalitenin bilinçli olarak etnisize edilmesi, medyatik tehdit senaryoları, şehit askerler için yüksek rütbeli subayların katıldığı kitlesel cenaze merasimlerinin düzenlenmesi, antiemperyalist renge boyanmış bir milliyetçi propaganda ve Kürt ile sol-sosyalist partilerinin »bölücü« diye suçlanmaları, linç hukukuna varacak bir toplumsal hava yaratmaktadır.

»Öldürülerek ele geçirilen teröristlerin« kamu mezarlıklarına gömülmesine karşı protesto gösterileri, sezon işçisi Kürtlerin çalıştıkları kent ve kasabalardan kovulmaları, futbol stadyumlarında Kürt düşmanı sloganların atılması, gûya »PKK taraftarı« oldukları sanılan, aslında herhangi bir protesto eyleminde bulunan öğrencilerin kitlesel dayaktan geçirilmesi ve buna benzer sayısız olay günümüz Türkiye'sinin ola-

ğanlığı haline gelmiştir. Bu kitlesel psikoz, sivil halkın PKK güçleri ile yapılan silahlı çatışmalara seyirci olarak gitmelerine kadar varmıştır. Örneğin Hürriyet gazetesi 7 Mayıs 2007 tarihinde şu haberi vermişti: »Hatay'da binden fazla sivil, terörist avında olan askerleri alkışladı. (...) Köylüler, imha operasyonundan sonra başarılı askerlere yemek verdi.« Bu haberi ayrıca yorumlamaya gerek var mı?

Skorsky savaş helikopterlerinin desteğiyle, beş-altı kişilik gerilla grupları 20 bin askerli ordu güçleri ile takip edilir ve »imha operasyonları« haberleri yayılırken, yasal ola tek Kürt partisi DTP küçük sol ve sosyalist partiler ile işbirliğinde erken genel seçimlere hazırlanmakta. Basında yer alan haberlere göre parti, bağımsız adaylık yolunu seçmiş. Kürtlerin yaşadığı bölgelerde hazırlıklar, örneğin birden fazla adayın seçilme şansı olan yerlerde kadın seçmenlerin bir adaya, erkek seçmenlerin de diğer adaya oy vermelerinin hazırlanmasına kadar hayli ilerlemiş durumda. Ancak Kürt-Türk birlikteliğinin bağımsız milletvekillerine kavuşma şansı pek büyük değil. Hem ne yüzde on barajı indirilmiş durumda, ne de bağımsız adaylıkların nasıl olacağı muğlaklıktan kurtarılamamış durumda.

Ayrıca TSK »silahlı seçim kampanyasına« başladı bile. Yoğun askerî operasyonlar ve Güneydoğu'da olası bir olağanüstü hal ilanı Kürtlerin seçim çalışmalarını önemli derecede engelleyecek görünüyor. Türkiye'deki analistler daha şimdiden TBMM'nde 22 Temmuz 2007'den sonra DTPLi vekillerin olmayacaklarını varsayıyorlar.

Türkiye'deki bazı sol kesimler ise, ülkedeki politik haritanın Türk ve Kürt olmak üzere çoktan ayrıştığı görüşünde. Hatta Kürtlerin yaşadıkları bölgelerde kendi parti örgütlenme faaliyetlerini dahi sürdürmüyorlar. Türkiye'deki Kürt nüfus da durumu kabullenmiş gözüküyor. Türkiye'de doğmuş olan bir çok Kürt genci, Kuzey Irak'taki Kürt otonomi bölgesine geçerek, Kürt üniversitelerinde okuyorlar. Zengin petrol kaynakların ve görece yüksek kişi başına gelire sahip olan Kuzey Irak Kürt otonomi

bölgesi, Türkiye'nin gelişmemiş olan Güneydoğu bölgesinde yaşayan Kürt nüfus için bir çekim merkezi haline gelmiş durumda. Gerek otonomi bölgesi lideri Barzani, gerekse de, kendisi de bir Kürt olan Irak Devlet Başkanı Talabani Türkiye'deki Kürt nüfusuna sempatilerini açıklıyorlar. DTP'de bu sempati gösterisini yanıtsız bırakmıyor.

Kuzey Irak'ta ortaya çıkan bu yeni durum, Orta Doğu'daki devinim süreci ve ABD'nin bölge hakkındaki uzun vadeli planları, Türk egemenlerinin çelişkilerini derinleştiriyor. Genelkurmay Başkanı Büyükanıt bu bağlamda ülkenin toprak bütünlüğünün stratejik korunmasının tehlikeye düşmesinden bahsediyor ve açıkça bu gelişmenin sorumlusu olarak ABD'yi gösteriyor.

Büyükanıt gerek Washington ziyaretinde, gerekse de Ankara'da 12 Nisan 2007'de düzenlediği basın toplantısında çekinmeden Kuzey Irak'a askerî müdahale talebinde bulunmuştu. Ardından bir çok gazete, Irak sınırında 400 km uzunluğunda ve 50-60 km derinliğinde bir tampon bölge gerçekleştirme planları üzerine spekülasyonlar yürütmüştü. Böylesi planların ordunun eli altında olduğu, Türkiye'de bilinen bir sır. Ancak generallerin bu riske girmeye henüz karar vermedikleri de belli.

Son 20 yılın politikaları ve bu yeni gelişmeler, Türkiye'deki Kürt nüfus ile diğer kesimler arasında derin bir uçurumun oluşmasına neden oldu. Ama toplumsal temelleri sarsan sadece bu bölünme değil. Toplumun tam ortasından başka bir bölünme, kültürel bir ayrışma geçmekte. Bu bölünmeyi geri çevirmek ise son derece büyük enerji gerektiriyor. Ayrışma, yaşam hikâyeleri, dünya görüşleri ve gelenekleri tamamen farklı olan iki toplumsal kesim arasında yaşanmakta ve sertleşen cepheleşmelere neden olmaktadır.

Ayrışmanın bir tarafında »modern« Türkiye'nin kurulduğu günden bu yana elitler tarafından dışlandıklarını hisseden bir kesim durmaktadır.

Genellikle Anadolu kökenli, muhafazakâr, Türk-İslam dünya görüşüne sahip, büyüyen ekonomik kaynakları elinde tutan ve yeni orta tabakayı oluşturan insanlar bu kesimin içerisinde. Bunlar, »alt tabakanın« geniş bir bölümü ile birlikte AKP seçmenleri oluşturmak ve bu biçimde de küçümsenmemesi gereken bir politik güç haline gelmişlerdir. Son derece heterojen olan bu grup, paternalist baskı olarak algılanan devlet laisizmine karşı çıkma ve kendi sıralarından gelen yeni politikacı »sınıfı« ile ülkenin politik ve iktisadî kaynaklarından kendi »paylarına« düşeni isteme konusunda birleşmektedirler.

Diğer tarafta ise eski »modern« orta ve üst tabakalar durmaktadır. Bu grup, genellikle Batı yönelimli, kendilerini aydınlanmış Türk olarak ifade eden ve AKP'nin güçlenmesini, yaşam tarzlarına yönelik bir tehdit olarak algılayan kesimlerden oluşmaktadır. Türkiye solunun bir kısmı tarafından »beyaz Türkler« veya »Türkiye İsviçresi« olarak nitelendirilen bu grup, »antilaik tehdite« karşı ordu ve rejimi göreve çağırmaktadır. Bu kendiliğinden olan bir gelişme değildir, çünkü hakimlerin savcılarının, subayların ve bürokrasinin önemli bir kesiminin kökeni »beyaz Türkler«dir.

Son haftalarda yaşanan ihtilaflar bu bölünmedeki paradoks durumu göz önüne çıkarmıştır: Batı yönelimli, laik »beyaz Türkler«, Batı demokrasilerinin değerlerinden uzaklaşır ve kısmen nasyonsosyalistçe parolalarla askerî vesayet rejimine daha sıkı sarılırlarken, Batı yönelimli olmayan katmanlar ise, ekonomik ve politik çıkarlarını sadece böyle koruyabilme fırsatına sahip olacaklarını düşündüklerinden, parlamenter demokrasiye sahip çıkmaktadırlar. Bu nedenle, islamî bir parti olan AKP'nin politik söyleminde kendisini en fazla Avrupa taraftarı parti olarak göstermesi, bir tesadüf değildir.

ALA TURKA DEMOKRASİNİN İFLASI

Toplumun bu üçe bölünmüşlüğü, politikanın en minimal demokratik çözüm yolları gösterme beceriksizliği ile birleşerek, Türkiye'yi tek

bir kıvılcımla havaya uçacak ve bölgenin bütününe yangın yerine çevirebilecek bir barut fıçısı haline getirmektedir. Meclisteki tüm partilerin durumun bu hale gelmesinde büyük suçları vardır.

Gerek hükümet partileri, gerekse de muhalefet partileri, 1982'de askerî cunta tarafından dayatılarak kabul ettirilmiş olan antidemokratik Anayasa'yı, burjuva demokrasisinin gelişebilmesi yönünde değiştirilmesi için adım atmaktan çekinmişlerdir. Şu ana kadar AB üyelik süreci çerçevesinde uygulamaya sokulmuş olan »demokratik reformların« tümü, militaristlerin güçlerini dayandırdıkları Anayasa'nın özünde hiç bir değişiklikliği sağlamamışlardır.

Tam tersine: Erdoğan ve AKP uzun bir süre, güç dengelerini ellemelemleri koşuluyla iktidara ortak olabileceklerini zannetmişlerdir. AKP Kürt Sorunu'nda diyalog ve politik çözüm yerine sertleştirme yolunu seçmiştir. AKP'nin hükümet politikalarını neoliberal iktisat, vergi ve malî politikalar, masif sosyal hak budanımı, sendikaların zayıflatılmasına yönelik yeni tedbirler ve iç politik baskının artırılması belirlemiştir. 1 Mayıs 2007'de İstanbul'da olduğu gibi polis şiddeti ile sendikalara, sosyal hareketlere ve sol muhalif gruplara saldırırken, bürokraside kadrolaşma girişimleri ile laik kesimlerin tepkisini provoke etmişlerdir.

AKP hükümeti muhtıradan sonrada beceriksizliğini gösterdi. Milliyetçi ve sağpopülist propagandanın baskısı altında sadece kısa vadeli iktidar kaygıları ile gerçekleştirdikleri seçim yasaları ve Anayasa değişikliği kararları ötesinde bir varlık gösterememişlerdir. Cumhurbaşkanlığı seçimlerine yönelik Anayasa değişikliğinin büyük bir olasılıkla görevdeki Cumhurbaşkanı tarafından veto edileceği biline biline, meclisteki AKP çoğunluğu bu yönde bir karar alınmasını sağlamıştır. Yüzde onluk baraja ise hiç dokunulmamıştır. Görüldüğü kadarıyla – seçimlerin öne alınmasının haricinde – bu mecliste mutabakat bulunması olanaksızdır. Türkiye böylece kutuplaşan ve zehirlenen bir atmosferde seçim dönemine girmiştir.

NE OLACAK / OLABİLİR?

Seçimlerin öne alınması nedeniyle bir çok gözlemci : »Askerî müdahale durumunda bir sertleşme beklenmemelidir« görüşünde birleşiyor. Doğru, ama sadece seçie kadar. Seçim sonrasında ne olacağı, seçim sonuçlarına bağlıdır. Yüzde on barajı partileri birleşmeye zorlamaktadır. DYP ve ANAP »Demokrat Parti« de birleşmiş, CHP ve DSP'nin de aynı yolu seçmesi muhtemel gözüküyor. Neofaşist MHP ise milliyetçiliğin körüklenmesinde yeni fırsatlar görüyor. Güçlü sermaye örgütü TÜSİAD ise, generallerin AKP'yi sıkıştırmasından sonra bekleme pozisyonuna geçti.

Bu durumda AKP'nin 2002'de elde ettiği sonuçları alması zor gibi görünse de, olanaksız değil. »Beyaz Türkler« her ne kadar AKP'nin içinde olmadığı bir hükümeti arzu etseler de, bu ancak meclise dördüncü bir partinin girmesi ile olanaklı olacak gibi gözüküyor. Eğer Kürt ve Türkiye solunun oluşturacağı ittifakla meclise bağımsız adayların girmesi durumunda, bunların dengeleri belirmesi söz konusu olacak. Ancak bağımsızların seçilmesi, militaristlerin pek kabul edebileceği bir sonuç olmayacak. 22 Temmuz 2007 seçimleri hangi sonucu verirse versin, belli olan tek şey, bu seçimlerin demokratik ve adil olmayacağıdır.

Peki generaller? Ordu yönetiminin bundan sonraki tavırlarını etkileyen çok sayıda iç ve dış politik etken söz konusudur. Güçlerini kaybetme iradesi herhalde en güçlü motivasyondur. Bu nedenle egemen genel kanının tersine, Türkiye'deki krizin bu yıl içerisinde derinleşeceğini düşünmekteyim. Generaller hem tükürdüklerini yalamak istemeyeceklerinde, hem de militan bir sivil yapıya hükmettiklerinden, özellikle Kürt Sorunu'nda bir geri adım atılması söz konusu değil gibi. Kürt nüfus da şimdiye kadar olduğu gibi yönetilmek istememektedirler. Zorla parlamentonun yolu kesilirse, Kürtlerin gideceği yer silahlı mücadele olabilir. Bu ise, bölgenin tamamını, hatta Avrupa'yı da etkileyecek bir

biçimde krizi tırmandıracaktır. İşte o zaman hiç te arzu edilmemesi gereken kanlı, savaş dolu yıllar bizi bekliyor demektir.

HAZİRAN 2007'DE »SOZİALİZMUS« DERGİSİNDE YAYIMLANMIŞTIR

HEPİMİZ TERÖRİSTİZ!

Türkçe okuyup yazabilen bir Alman arkadaşım, geçen Pazartesi günü »Hürriyet« gazetesinde çıkan bir haberi okuduktan sonra beni aramıştı. Telefonda, haberi okuduğunda dehşete düştüğünü söylüyordu: »Düşünebiliyor musun, 5-6 kişilik gerilla gruplarını 20 bin asker ile çevreleyip, imha ediyorlar ve binden fazla sivil Hatay dağlarındaki çatışma alanına gelip, futbol maçı izler gibi askerlere tezahüratta bulunuyorlar. İnanamıyorum.« Ona Türkiye'deki son gelişmelere bakarak bunun beklendiğini, toplumsal bölünmüşlüğü had safhaya ulaştığını, imha ve inkâra dayanan politikaların daha da sertleşmesinin söz konusu olduğunu ve krizin bölgeyi de ateşe sarabilecek tehlikeler içerdiğini söylediğimde, »Yahu, allahtan Almanya'da yaşıyoruz« deyiverdi.

Güldüm. Türkiye'de olanların, daha farklı bir biçimde burada da olabileceğini anlatmaya çalıştım. Merak etmemesi gerektiğini, nasıl olsa Almanya'nın da nur topu gibi »terör sorunu« olduğunu ve »terörist« sayılabilecek milyonlarca insanın yaşadığını söyledim. Pek ikna olmuşa benzemiyordu arkadaşım. Ne de olsa aydınlanmanın, refahın ve demokrasinin beşiğinde yaşıyordu.

Sağolsun Alman devleti iki gün sonda imdadıma yetişirverdi. Alman Ceza Yasası'na, »terörizmle mücadele« için 1976'da, Kızıl Ordu Fraksiyonu (RAF) döneminde yerleştirilen 129a maddesini gerekçe gösteren Federal Savcılık, Çarşamba günü G8 karşıtlarının çeşitli kent-

lerde bulunan 40'dan fazla merkezine baskın yaptırmış ve bir çok kişiyi »terörist eylemde bulunacaklar« savıyla tutuklatırmıştı. 19. Yüzyıl'dan beri ceza yasasında yer alan 129. madde önceleri işçi hareketine, sosyalist ve komünistlere karşı kullanılırken, 1976'daki yeni düzenlemeyle RAF'lilere, sempatizanlarına, daha sonda ev işgalcilerine ve son yıllarda Kürtlerle, »terörist« olduğu tahmin edilenlere karşı kullanılan bir balyoz. Devletin ne zaman bir iç tehdite ve düşmana ihtiyacı olsa, bu balyoz çikartıveriyor.

Mesele neydi? Dünyanın önde gelen kapitalist ülkelerinin devlet ve hükümet başkanları her yıl G8 Zirvesi olarak adlandırılan toplantılarda bir araya geliyor ve dünyanın karşı karşıya bulunduğu ekonomik ve politik sorunları görüşüyorlar. G8 Zirvesi'nde her ne kadar dünya nüfusunun sadece yüzde 13'ü temsil ediliyor olsa da, dünya ekonomisi, kaynakların kullanımı ve »güvenlik« gibi konularda bir tek onların borusu ötüyor. Bu yıl 6-8 Haziran'da Heilingendamm'da yapılacak olan zirvenin ev sahibesi de şansölye Merkel.

Şimdiye kadar gerçekleştirilen zirvelerin ardından yoksulluğun artması, sömürünün yoğunlaşması, emperyalist müdahale savaşlarının yaygınlaşması ve çevre felaketinin derinleşmesi söz konusu olduğundan, küreselleşme karşıtlarından, sendikal ve barış hareketlerine kadar geniş bir kesim zirveleri haklı olarak eleştirmekte. Zirvenin yapılacağı ve etrafına kilometrelerce uzunlukta dikenli telli çitlerin çekildiği Heiligendamm ile çevresinde sayısız protesto gösterisi yapılacak. Protestocular, fiilî dünya hükümetinin gerçek amaçlarını deşifre etmek ve alternatif politikalara dikkat çekmek istiyorlar.

Alman devleti ise Çarşamba günkü eylemiyle, haklı protestoları kriminalize ve terörize etmeye kalkıştı. Baskınlar, »devlet gücünün« gösterilmesi ve protesto eylemlerini şiddete yönelterek, yeni yasal sertleşmelerin ve demokratik hak budanımlarının önünü açmaya çalışmaktan ibarettir. Ancak devletin en azından protestocuları bölme amacı-

na ulaşamadığı söylenebilir. Çünkü Çarşamba akşamı Almanya'nın 15 kentinde oluşan spontane ve kitlesel gösteriler, protestocuların daha da kenetlendiklerini kanıtladı. Provokasyon ve şiddet ihtimaline rağmen, Heiligendamm'a gidecek protestocuların sayısı artacak gibi gözüküyor.

Bu sefer arkadaşımı Çarşamba akşamı ben aradım: »N'aber Helmuth, ne demiştin?« O da akşamki eylemlere katılmıştı: »Bunlar hepimizi kriminalize ederek susturmaya çalışıyorlar, ama başaramayacaklar. Heiligendamm'daki protesto eylemlerine katılmayı düşünmüyordum. Şimdi kesin kararlıyım, gidiyorum. Artık belli oldu: bundan sonra hepimiz teröristiz!«

12 MAYIS 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

KÜRTLERE MECLİS YOLU KAPATILIRSA...

Türkiye'deki askerî vesayet rejimi içinde bulunduğu krizi çözmek için tek yolu imha ve inkâr politikasını derinleştirmekte görüyor. TBMM'ndeki partiler hiç bir konuda anlaşamazken bağımsız adayların seçilmesini engelleme konusunda eylem birliği içerisine giriyorlar. Cumhurbaşkanı bağımsız adayların birleşik oy pusulasında yer almalarını onaylamasıyla birlikte, Yargıtay Leyla Zana ve diğer arkadaşlarının, bırakın milletvekilliği adaylığını, DTP üyesi bile olamayacaklarına karar verdi. Yüksek Seçim Kurulu da bu karara uyacak gibi görünüyor.

Anlaşıldığı kadarıyla rejim, yasama, yürütme ve yargısı ile Kürtlerin ve muhalif sol – sosyalist kesimlerin meclise girmelerini kesinlikle engelleme kararlılığında. Yüzde on seçim barajı zaten bu amaçla yürürlüğe sokulmuştu. Şimdi de yürürlükte olan seçim yasalarının tanıdığı tek olanak yok edilmeye çalışılıyor.

Seçim kulvarında bunlar olurken, ordu yönetimi »silahlı seçim kampanyasına« çoktan başladı bile. Yürütülen »imha operasyonları«, Hatay'da olduğu gibi bine yakın sivilin tezahüratı altında yapılan »terörist avı«, koruculuk sisteminin yaygınlaştırılması ve Kürt nüfusa yönelik yıllardır sürdürülen sindirme politikasının sertleştirilmesi, hem bu silahlı seçim kampanyasının bir parçasıdır, hem de askerî vesayet rejiminin ne denli irrasyonel davranışlar içerisine girdiğini göstermektedir.

Bazı okurlarımız hatırlayacaklardır: bir yazımda Haluk Gerger'in, ordu yönetiminin »irrasyonel davranışlarda bulunabileceği« kanısında olduğunu ve benim de bu kanıya katıldığımı yazmıştım. Her ne kadar bazı tartıştığım arkadaşım, ordu yönetiminin aslında çok rasyonel davrandığını ve sivil taban yaratarak bu rasyonelliğini kanıtladığını söylese de, ben militarist kliğin köşeye sıkıştığına ve bu nedenle irrasyonel davranmaya devam edeceğine inanıyorum. Çünkü son haftalardaki gelişmeler ve Büyükanıt'ın açıklamaları, askerî vesayet rejiminin varlık tehditi karşısında olduğunu göstermektedir. Açıkcası militarist klik, köşeye sıkışmış bir hayvanın hırçınlığını göstermektedir. Daha sıkışır-sa, neler yapabileceği belli değildir.

Böylesi bir durumda Kürtlere meclis yolu kapatılırsa ne olacaktır? Görebildiğim kadarıyla Türkiye'deki Kürt nüfusu şimdiye kadar olduğu gibi yönetilmek istememektedir. En temel demokratik hak ve özgürlükleri talep eden, politik, toplumsal, ekonomik ve kültürel kaynaklardan haklı olarak eşit pay isteyen ve defalarca barışçıl çözümden yana olduğu açıklayan bu nüfus, meclise temsilci gönderemezse, çözümü dağlarda arayacaktır. Bu da gemilerin yakılması anlamına gelen bir kopuş sürecinin başlangıcı olacaktır.

Eğer bu süreç sayesinde askerî vesayet rejiminin ayakta kalabileceği düşünülüyorsa, bu büyük bir yanılgı olacaktır. İttihat ve Terakki soyu, »çağırdığı hayaletlerden« kurtulamayacaktır. Ve bunun sonucunda da, hem Orta Doğu'yu bütünüyle sarsacak, hem de etkileri Avrupa'ya kadar yayılacak büyük bir deprem olacaktır.

1923'den bugüne kadar ülkenin kaynaklarının başında oturan »beyaz Türkler«, Türkiye burjuvazisi ve laisizm karşıtı yeni orta tabakalar akıllarını başlarına almalıdırlar. Militarist İttihat ve Terakki soyunun imtiyazlarına dokunmadan, gerçek iktidara ortak olabileceklerini zannedenler, 27 Nisan'da bunun olanaksız olduğunu görmüş olmaları gerekir. Mecliste mutlak çoğunluğa sahip olsanız da, 1982'de askerî cunta ta-

rafından dayatılarak kabul ettirilen antidemokratik Anayasa yürürlükte olduğu, ırkçı ve şövenist resmî ideoloji terk edilmediği sürece, militaristlerin yamağı olmaktan kurtulamayacaksınız. Biraz bağımsız hareket etmeye kalkıştığınızda, her zaman olduğu gibi ordu yönetiminin şaplağını yiyeceksiniz.

Çözümün demokraside olduğunu görmelisiniz. Tam anlamı ile demokratik bir Anayasa, engellerin olmadığı ve ülke nüfusunun genelinin temsil edilmesine olanak tanıyan seçimler, yasamanın, yürütmenin ve yargının barışçıl ve eşitlik temelinde yeniden yapılanması, sizin geleceğiniz için de olmazsa olmaz koşuldur. Toplumunu üçe bölünmüş Türkiye'nin karşı karşıya bulunduğu sorunların ülkeyi bir yangın yerine dönüştürmesini engelleme sorumluluğuna sizler de sahipsiniz. Unutmayın, yangın eninde sonunda evlerinizin bacasını sardığında artık çok geç olacaktır.

19 MAYIS 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

DÜŞÜNCE TERÖRİZMİ

Federal Parlamento'daki Sol Parti meclis grubu eşbaşkanı Oskar Lafontaine bir televizyon programında, şiddetin hukuk dışı bir biçimde kullanılması nedeniyle Bush ve Blair'in terörist sayılması gerekir deyince, politik arenada kıyamet koptu. Hele hele Lafontaine'nin »bu Afganistan için de geçerli olduğundan, Federal Ordu'nun Tornado savaş uçakları ile terörist eylemlere katılması söz konusudur« tespiti neoliberal savaş çığırkanlarını çileden çıkardı. Sosyaldemokratlarından muhafazakârlarına kadar önde gelen ne kadar politikacı varsa, tek bir ağızdan Lafontaine'i ve Almanya solunu topa tutuyor.

Lafontaine sahiden demagoji mi yapıyor, yoksa gerçekleri mi söylüyor? Nedense Lafontaine'e ve sola »popülizm« suçlaması yapan politikacılar ve sermaye medyası, Federal Parlamento'nun kendi terör tanımına hiç değinmiyorlar. Federal Almanya Parlamentosu terörü »politik hedeflerin gerçekleştirilmesi için hukuk dışı şiddeti araç olarak kullanmak« diye tanımlamıştı. Lafontaine bu tanıma dayanıyor ve parlamentonun aldığı bir karar olarak, yasa gücünde olduğunu savunuyor. Bu çerçevede de hiç kimsenin ABD ve Britanya ordu güçlerinin Irak'taki saldırı savaşında hukuk dışı şiddet uygulamakta olduklarını reddedemeyeceklerini söyleyerek, savaşın politik sorumluları olan Bush ve Blair'in terörizm suçu işlediklerini vurguluyor.

Gerçekten de Irak'ta uygulanan terör aynı şekilde Afganistan'da da uygulanmaktadır. Sözde teröre karşı savaşta öldürülen suçsuz sivil-

rin sayısı her geçen gün artmaktadır. Lafontaine, »Operation Enduring Freedom« olarak adlandırılan askerî şiddetin uluslararası hukuka aykırı olduğunu ve Federal Parlamento'nun terör tanımına tamamiyle uyduğunu savunuyor. Alman ordusu Tornado savaş uçaklarının çektiği arazi fotoğraflarını OEF kumandasına iletmesi nedeniyle dolaylı olarak teröre katılmaktadır. Kaldı ki barışçıl bir girişim olarak kamuoyuna tanıtılan ISAF birlikleri, barışı sağlamak yerine uzun zamandan beri OEF kumandası ile ortak hareket etmektedir. NATO'nun Afganistan'da politik temsilciliğini yapan Hikmet Çetin ISAF ve OEF birliklerinin sıkı işbirliği içerisinde çalıştıklarını bundan iki yıl önce itiraf etmişti zaten.

Lafontaine'e saldıran neoliberal aktörler ve sermaye medyası ise, Federal Parlamento'nun yaptığı terör tanımını görmezlikten gelecek, düşünce terörizmini uygulamaktalar. Almanya'nın güvenliği ni »Hindukuş dağlarında« savunmak isteyen sosyaldemokratlar, muhafazakârlarla birlikte emperyalist yayılcılığı ve saldırı savaşlarını »terörle savaş« kisvesi altında, korkudan tir tir titreyen Batı Avrupa toplumlarına yutturmaya çalışıyorlar. Federal Parlamento'nun terör tanımını temel alırsak, ki doğru bir tanımdır, Federal Hükümeti terörü desteklemek suçuyla mahkeme önüne çıkartmak gerekir.

Ancak mahkeme önüne çıkartılanlar barış taraftarları ve küreselleşme karşıtları oluyor. Federal Hükümet G8 zirvesine karşı protesto gösterilerini düzenleyenleri kriminalize etmek için elinden geleni ardına koymuyor. Daha geçenlerde protestocular hakkında »koku bilgi bankası« oluşturulduğu açıklandıktan sonra, bugün polis ve gizli servis elemanlarının Hamburg'daki bir posta merkezinde onbinlerce mektubu kontrol ettikleri ortaya çıktı. Bilindiği gibi Mayıs ayı başında bir çok kentte protestocu örgütlerin merkezleri basılmış ve bir çok kişi tutuklanmıştı. Hükümetin yarın, gene »terör tehditi« gerekçesiyle hangi temel hak ve özgürlükleri ayaklar altına alacağı belli değil. Belli olan, düşünce terörizminin daha da sertleşeceği.

Neoliberalizm ve saldırgan militarizm, başta Almanya olmak üzere AB'nin resmî ideolojisi haline gelmektedir. Sermaye için bütün sınırları açan, koruma yasalarını kaldıran, ücretler ve çalışma koşullarını esnekletiren, sosyal devletin ve demokrasinin içini boşaltan egemen güçler, ülke (AB içi de denilebilir) dışında emperyalist yayılma savaşlarını körüklemekte, ülke sınırları içerisinde de otokratik – polis devleti uygulamalarıyla sindirme politikaları uygulamaktadır. Bu gelişmeleri eleştirenleri veya Lafontaine gibi haklı olarak asıl teröristlerin adlarını verenleri »popülist çığırtkan« olarak ilan etmektedirler.

Egemenler düşünce terörizmine, barış ve demokrasi taraftarlarını kriminalize etmeye devam etsinler. Gerçeklerin üstünü örtemeyeceklerdir. Güneş balçıkla sıvanmaz çünkü. Gün gelecek, dünya halkları emperyalizmin, sömürünün, savaşların ve terörün hesabını soracaklardır. Bundan zerre kadar şüphem yok.

26 MAYIS 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

GAYRİMEŞRU DÜNYA HÜKÜMETİ

Dünya egemenleri Şansölye Merkel'in başkanlığı altında, 120 milyon Avro harcanarak bir kale haline getirilmiş olan Heilingendamm'da bir araya geliyorlar. Bu yılki G8 Zirvesi'nin parolası »büyüme ve sorumluluk«. Egemenlerin »sorumluluktan« ne anladıkları, alt başlıklar da belli oluyor:

Denkleştirilmiş küresel büyüme ve istikrar için G8 ajandası; Yatırım özgürlüğü, yatırım iklimi ve sosyal sorumluluk; Yenilenmeyi hızlandırmak ve korumak; İklim değişimini ve enerji etkinliğini dünya ekonomisi için bir meydan okuma olarak algılamak ve hammaddeler için sorumluluk: saydamlık ve sürdürülebilir büyüme.

Yalanlar ve kelimelere yüklenen demagojik anlamlarla yapılmaya çalışılan, kapalı kapılar ardında yürüttükleri paylaşım kavgalarını dünya kamuoyuna şirin göstermeye çalışmaktır. Aynı zamanda zirveye karşı örgütlenen haklı gösteriler kriminalize ederek, sözde terörle mücadelenin gerekliliği (!) telkin edilmektedir.

Dikkat edilirse ev sahibi Federal Hükümet G8 Zirvesi'nin ne kadar büyük bir tehdit altında olduğunu göstermek için elinden geleni ardına koymuyor. Basın özgürlüğü dahi fiilen kaldırılmış durumda. Zirveye katılacak olan gazetecilerin Federal Kriminal Dairesi'nden veya gizli servislerden onay almaları gerekiyor. Öyle ya da böyle G8 Zirvesi hak-

kinda eleştirel haber yazmış olan gazetecilere Heiligendamm'a girişi yasağı getiriliyor. Gerekçe olarak da resmî belgelerde »Kürdistan İşçi Partisi PKK veya Fransız National Front gibi örgütlere üye olanların zirveye sızmalarının engellenmesi« belirtiliyor. Böylesine gülünç gerekçelerle ve onbinlerce polis memurunun, sınır koruma görevlilerinin ve özel timlerin yoğun güvenlik önlemleri altında yeni bir zirve daha başlıyor. Temel demokratik hak ve özgürlüklerin rafa kaldırıldığı ortamda yapılan zirvenin dünya çapında demokrasiyi korumak için düzenlendiği savunusu ise tam bir zirva olarak tarihe geçiyor.

G8 ülkelerinin devlet ve hükümet başkanlarının bir araya geldiği bu zirvenin demokrasiyi, barışı veya adil bir dünya ekonomisini korumakla hiç bir ilgisi yok. Zirve, gayrimeşru bir dünya hükümeti gibi hareket ederek, uluslararası sermayenin çıkarlarını kollayan, paylaşım kavgalarını denetleyen, yönlendiren bir organ konumunda. 15 Kasım 1975'de Paris yakınlarındaki Rambouillet kasabasında ABD, Britanya, Fransa, Almanya, İtalya ve Japonya devlet ve hükümet başkanlarının bir araya gelmesiyle oluşturulan zirve, önce 1976'da Kanada'nın katılımıyla G7 haline gelmiş, daha sonra 1998'de Rusya'nın katılımıyla G8 Zirvesi adını aldı. Kurulduğu ilk günden beri emperyalist yayılmacılığı ve sermaye çıkarlarını savunan bir politika ile neoliberal dünya ekonomik düzeninin motoru durumundadır.

Sadece silahlanma giderlerine bakıldığında, G8 ülkelerinin dünya çapında savaşı körükleyen baş aktörler oldukları görülmekte. BM'in sayılarına göre her yıl dünya çapında 1 trilyon ABD Doları silahlanmaya harcanmaktadır. G8 ülkeleri bu meblağın yüzde 75'ini, yani 750 milyar ABD Doları'nı harcamaktadırlar. ABD tek başına dünya çapındaki silahlanma giderlerinin yarısını harcamaktadır. G8 ayrıca nükleer güçlerin bir birliğidir. ABD, Rusya, Fransa ve Britanya nükleer süper güçlerdir. Bu gerçekler dünyanın karşı karşıya bulunduğu savaş, çevre, iklim felaketleri, işkence, hukuksuzluk ve sömürü gibi sorunlardan kimlerin sorumlu olduğunu göstermeye yetiyor.

Bunun farkında olan toplumsal ve politik sol, küreselleşme karşıtı hareketler, sendikalar ve barış hareketleri dünya genelinde G8 zirvelerine karşı direnci örgütlemektedirler. Zapatistaların başkaldırısıyla dünya kamuoyunun dikkatini çekmeye başlayan direniş hareketleri, 1998 Birmingham, 1999 Seattle, 2001 Cenova gösterileri üzerinden Dünya Sosyal Forumu hareketlerine kadar geniş kesimleri bir araya getirmektedir. Zaten egemenlerin 2007 zirvesine karşı gelişen protesto hareketlerini terörize ve kriminalize etmeye çalışmalarının temel nedeni de budur. Küresel adalet, barış ve çevre korunması şiarı altında bir araya gelen kesimler, tüm engellemelere rağmen yaratıcılıkla eylemlerini gerçekleştirecekler. Bu eylemler, G8 Zirvesi katılımcılarına, kâr hırsı ve hammaddeye ulaşım politikalarının yüzbinlerce kez ölümlere, milyonlarca insanın yurdundan edilmesine, işkencelere, felaketlere neden olduğunu hatırlatacaktır. Direnişi engellemeye yönelik her girişim ise, her defasında protestoların haklılığını bir kez daha kanıtlayacaktır.

2 HAZİRAN 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

»EN ALTTAKİLER« - DAHA AŞAĞISI YOK TOPLUMSAL HİYERARŞİNİN EN ALT BASAMAĞINDAKİ GÖÇMENLER

Günter Wallraff'ın »misafir işçilerin« yaşam ve çalışma koşullarını yakından tanımak için Türk kılığına girip, çalışmaya başlamaya karar verdiği yıl 1983'dü. »En alttakiler« başlıklı kitabı çoğunluk toplumunu hayli sarsmıştı. Medya »misafir işçilerin« ne kadar da »skandala yol açıcı koşullarda« tutulduklarını eleştiriyor ve »misafirlerimize« uygulanan muamelenin değiştirilmesi gerektiğini vurguluyordu.

Bu kitabı hatırlayanlar, çeyrek yüzyıl sonra çok şeyin değiştiğini söyleyeceklerdir. Ancak aydınlanmanın, refahın ve Batı demokrasilerinin beşiği olan Avrupa'nın göbeğinde, durumlarını düzeltebilenler sadece imtiyazlı olanlar ve yüksek gelirlilerdir. Her kim ki toplumsal hiyerarşinin en alt basamağında tutuluyorsa, kendisini buradan kurtarma olanaklarına sahip değildir. En alttakiler, ya sistemin sorunlarının günah keçileri olarak stigmatize edilmeye ya da toplumsal ortanın korkularını derinleştirmek için tehdit potansiyeli olarak kullanılmaya yaramaktadırlar. Düşük ücrete ve her koşul altında işgüçlerini satmaktan başka çareleri olmadığından da, neoliberalizmin ücretli emeğin statüsüne karşı yürüttüğü topyekûn saldırısının nesnelere olarak kullanılmaktadırlar. En altta, göçmen varlığında, küreselleşen malî piyasalar kapitalizminin çirkin yüzü göz önüne çıkmaktadır.

GÜVENCESİZ YAŞAM MI? YENİ BİR ŞEY DEĞİL Kİ

»Güvencesizlik« üzerine yürütülen tartışmalarda genellikle göç ile olan bağlantının altı çizilmektedir. Sefaletleşmenin en belirgin örneği olarak, haklı bir biçimde kayıtdışı göçmenlerin, seks işçilerinin veya evlerde çalıştırılan hizmetçilerin yaşam ve çalışma koşulları gösterilmektedir. Diğer tarafta fordizmin liberal eleştirisi, kayıt dışı göçmenlerin çalışma yaşamına ilk adımlarını attıkları güvencesizliğin »olumlu özelliklerinin« altını çizmektedir. Güvencesiz işlerde çalıştırılan göçmenler düşük ücret sektöründe çalıştırılmaktadırlar, ama daha kötü koşullara alışık olduklarından (!) bu durumlarını »güvencesiz« saymadıkları varsayılmaktadır.

Böylelikle »göçün otonomisi« ulusal sınırlara ve sosyal hakların sınırlandırılmasına karşı bir strateji olarak ilan edilmekte ve göçmenler »güvencesizliğin« otonom aktörleri olarak ilahlaştırılmaktadırlar. Halbuki göç, »her zaman tekrar edilen, uzun bir hikâye« (I. Wallerstein) olarak »aşağılanan, horlanan, ezilen ve köleleştirilen« bireylerin bir yaşam stratejisidir. Yani yeni bir şey değildir. Yoksa, »güvencesizlikte« yeni olan, S. Karakayalı'nın iddia ettiği gibi »esnek, göçmen ve hibrid öznelerin« yerleşik işçi – yurttaşın yerine geçecek olması mıdır? »Güvencesizlik«, her defasında haksızlık ve boyunduruk altına alınma ile birlikte gerçekleşmesine rağmen, gerçekten kurtarıcı ve ekonomik bağımsızlığı sağlayan bir fırsat olarak mı algılanmalıdır?

Kanımcıca önce »güvencesizliğin« sosyolojik – kültürel, iktisadî, tarihsel, politik ve hukuksal açıdan nasıl tanımlandırılması gerektiği sorusu yanıtlanmalıdır. Yanıtın pek açık olarak verilemeyeceği bellidir, çünkü (Avrupa'daki) güvencesizlik tartışmaları eski (ama hâlen geçerli olan) egemenlik ilişkilerini postmodern bir »güvencesizler« tanımı içerisine yorumlama denemesi olduğundan, tanımlamayı zorlaştırmaktadır. Ve tartışmalarda göze batan, ulaşılmaya değer görülen stratejilerin hep bireysel stratejiler olarak algılanmasıdır. Yani sosyal koşulların bireyselleştirilmesi gibi.

Ayrıca kimileri günümüz güvencesizlik tartışmalarının, özünde Avrupa merkezci tartışmalar olduğunu söylemektedirler. Çok sert, ama hiç yadsınamayacak bir eleştiri. Çünkü dünyanın geri kalan kısmı Batı'nın egemenliğinde sömürüyü ve böylelikle güvencesizleştirme süreçleri hep yaşamıştır. Günümüz güvencesizlik tartışmalarının bir benzeri, Batı'nın medeniyeti ve barbarlığı üzerine sürdürülmüş olan tartışmadır. Avrupa modernliğinin barbarlık da olabileceği gerçeği ancak Holocaust ile görülmüştü. Halbuki Avrupa gerçekleştirdiği en büyük insanlık suçunun, Amerika kıtasındaki yerlilerinin neredeyse yok edilmesinin sorumluluğunu bugüne kadar hâlâ üstlenmemiştir.

Bu açıdan bakıldığında, Avrupa'daki güvencesizleştirme tartışmalarının ancak Batılı toplumların imtiyazlı statülerinin kırılması ile başlamış olduğu iddia edilebilir. Başka bir deyişle: Çoğunluk toplumlarının travması, ancak kolektif algılamayla başlamıştır. Bu, Berlin Cumhuriyeti'nde öncelikle Ren Kapitalizmi'nin transformasyonu ile bağlantılı olarak görülmelidir. Beyaz yurttaşın imtiyazlarının sorgulanması, kökleşmiş eşitsizliğin ve sınıf toplumu gerçeğinin herkes tarafından görülmesini sağlamıştır.

»VE O ZAMAN HERKES KENDİ ÜLKESİNDE YABANCI OLACAKTIR «

Bu da bizi toplumsal hiyerarşiler konusuna getirir. Güvencesizleştirme tartışmalarının temel varsayımı, farklı toplumsal kesimlerin güvencesizleştirme süreçlerinden etkilenmesidir. Bu, özünde doğrudur, ancak yakından bir bakış büyük farklılıkları gün yüzüne çıkartır. Bunlardan iki tanesine burada değinelim.

Birincisi; kalifiye kesimlerin çalışma yaşamlarındaki esnekleşmeler, çalışma altyapılarının bir değişimidir ve bunun »güvencesizleştirmenin« asıl anlamı ile fazla bir bağlantısı yoktur. Daha çok monoton ve güvenli çalıştırılma biçimi, değişken bir yaşam hikâyesine dönüşmektedir. Güvencesiz, ama istihdam piyasasında imtiyazlar ve verili haklar-

la dolu bir çalışma yaşamı haline gelmektedir. Bu nedenle iyi eğitilmiş olan kalifiye kesimler »güvencesizlikte« doğal olarak »gelişmiş bağımsızlık momentleri« görmekte ve »kendi kendine sorumlu hareket eden ve bir iş adamı gibi düşünen bağımsız bireyler olarak« çalışma koşullarını bireysel görüşmelerle iyileştirebilecekleri hayaline kapılmaktadırlar. Ancak bu yaklaşım, bireysel hakların sadece kolektif hakların garanti edildiği durumlarda kökleştirilebileceği gerçeğini yadsımaktadır. Bireyin kurtuluşu her zaman kolektif, toplumsal mücadelelerin sonucunda olmuştur, tersi değil.

İkincisi olarak da beyaz ve beyaz olmayan alttabakalar arasındaki farklılıklardır. Gerçi neoliberal korku stratejisi ve sosyal güvence sistemlerinin kütleleşen değişimi bu alttabakalar arasındaki rekabet koşullarını aynı seviyelere çekmektedir, ama beyaz alttabakaların var olan imtiyazları, bir eşitlenmeyi engellemektedir. İstihdam piyasası araçlarının etnizise edilmesi nedeniyle beyaz alttabakaların göçmenlere nazaran hiç te küçümsenemeyecek ön hakları bulunmaktadır. Bu tabii ki yoksulluk ve sefaletin beyazlar için yabancı kavramlar oldukları anlamına gelmez, ancak kurumsal ve toplumsal dışlanma alanları ile ikâmet statüsünü her an kaybetme tehlikesini içeren hukuksal güvencesizlik, göçmenlerin »güvencesizliğini« kat be kat artırmaktadır.

Göçmenler, mülteciler ve illegalize edilerek kayıt dışı bırakılanlar toplumumuzda her zaman en az imtiyazlı olanlar olarak var olmuşlardır. Toplumun geneli bu kesimlerle eşitlenmeye çalışıldığında bunun farkına varılmıştır. Heribert Prantl'ın sözleriyle söylenecek olursa: Almanlar'ın kendileri, kendi ülkelerinde yabancı gibi muamele görmeleri söz konusu olduğunda, »güvencesizlik« gerçek bir sorun haline gelmiştir.

Tüm bunlara rağmen: Korku ve güvencesizlik toplumun geniş kesimlerini etkilemekte ve toplumsal bölünmeyi derinleştirmektedir. Malî piyasaların baskısı sonucu dayatılan çalışma koşullarının esnekleştiril-

mesi, sosyal devlet düzenlemelerinin erozyonu ve ücretli emek ile sosyal güvencenin giderek birbirinden koparılması, sadece alttabakaların değil, bağımlı çalışanların çoğunluğunun da korkudan donmalarına neden olmaktadır. Böylelikle »güvencesizleştirme«, neoliberalizmin herkese yönelik olan bir egemenlik aracına dönüşmektedir.

Bu gerçek karşısında böylesi bir gelişmenin alternatifi salt bireysel stratejilere yoğunlaşmak olamaz. Tam tersine gerekli olan, toplumdaki en zayıfların perspektifinden sosyal devletin yeniden icad edilmesine yönelik ve cinsler arası değişen rolleri, yaşam hikâyelerini ve emansipatif beklentileri dikkate alarak ücretli emek ile sosyal güvenceyi yeni bir temel üzerine kuracak olan bir politika geliştirmektir. Böylesi bir politika için bugün ve buradan verilecek uğraş, başka bir dünya mücadelesi ile sıkı sıkıya bağlı olan küresel sosyal haklar talebi için en iyi temel olacaktır.

Bunun gerçekleştirilmesi için geniş toplumsal ittifakların sağlanması ve politik şekillendirme yetisinin tekrar ele geçirilmesi gereklidir. Aynı Joachim Bischoff'un dediği gibi: **»Sendikaların, küreselleştirmeyi eleştiren hareketlerin ve politik solun karşı karşıya olduğu temel meydan okuma, neoliberal elitlerin ulusal ve uluslararası çapta gerçekleştirdikleri değişimlere karşı var olan protesto potansiyelini birleştirmektir. Bu görevin üstesinden ancak sınıf toplumunun yeniden fark edilmesinin toplumsal ve politik çelişkilerini dikkate alabilirsek gelebileceğiz«.**

ROSALUX DERGİSİ, HAZİRAN 2007 SAYISI

»Gurbet«, Kemal Elitaş

KÜRTLER ZORU BAŞARMALIDIR

Yazılarımı okuyanlar bilir. Genellikle Avrupa ve dünya gündemindeki konulara değinmeye çalışırım. Türkiye politikaları ve Kürt Sorunu'nda benden çok daha ehil kalemler olduğundan, bu konulara ender değinirim. Kaldı ki, Avrupa'da yaşayan bir sosyalist olarak, demokrasi güçleri, emekçiler ve ezilen halklarla dayanışma çerçevesi dışında tavır almanın, hatta muhatap gördüğüm hareketlere akıl vermenin politik etik açısından doğru olmadığı kanaatindeyim.

Ancak bazı gelişmeler insanı, inandırıcılığını yitirmek istemiyorsa eğer, tavır almaya zorlarlar. Özellikle Türkiye'deki bütün Orta Doğu'yu yakından etkileyebilecek olan gelişmeler, barıştan, demokrasiden, halkların eşit haklı yaşamından yana olan herkesi kaygılandırmaktadır. Böylesi bir ortamda fikir üretmek, gelişmelerin arka planını gün yüzüne çıkarmaya yarayan analizler yapmak ve öneriler geliştirmek öncelikle eli kalem tutanların görevidir düşüncesindeyim.

Bunları niye yazıyorum? Bugün Demir Küçükaydın'ın bir yazısı elime geçti. Demir, ordu yönetiminin müdahalesi ve erken seçimlere gidiş sürecini değerlendirerek, bir öneri yapıyor. Önerisi şöyle:

»(...) Genelkurmayı tecrit etmek için bu gün oldukça elverişli koşullar bulunmaktadır. Yapılan ve süren darbeye karşı en liberal ve korkak güçlerin bile bir karşı duruşunu ve en geniş cepheyi sağlamanın hayati önemi bulunmaktadır. Bu gün

esas vuruş yönü, şu an fiili bir darbe yapan ve anayasa dışına düşmüş bulunan Genelkurmay'dır ve ona karşı en geniş cepheyi sağlamak; güçlerin en irisini bu en güçlü ama aynı zamanda en yaralanabilir noktaya yığmaktır.

Genelkurmay'ın hareket alanını daraltmak, onu tecrit etmek, ona karşı geniş bir cephenin oluşumunu kolaylaştırmak için, bu yeni durumu göz önüne alarak, PKK seçimlere ve yeni seçilenler Meclis'te yerlerini alıncaya kadar, devam edip etmeyeceğine o zaman karar vermek üzere, derhal bir tek taraflı ateşkes ilan edip, sadece savunmada kalacağını ilan etmelidir.» (Demir Küçükaydın, www.koxuz.org,)

Bazı okurların kaşlarının çatıldığını görür gibiyim. Ellibin askerle imha operasyonlarının yapıldığı, nasyonsosyalizm dönemine benzer pogromların körüklendiği ve toplumsal bölünmenin böylesine derinleştiği bir süreçte bu öneri saçma gelebilir, »bugüne kadar ilan edilen ateşkeslere hep imha ve inkârla yanıt verildi« denilebilir. Evet, bu yadsınamayacak bir gerçek, ama gelişmeler uluslararası boyutlarıyla birlikte değerlendirildiğinde, yapılan önerinin ne denli önemli olduğu ortaya çıkıyor.

Türkiye'nin içinde bulunduğu derin kriz ortamından yegâne çıkış yolu demokrasidir. Çünkü güncel tablo, sayılarını tasavvur etmek dahi istemediğim sayıda insanın yaşamına mal olabilecek bir yola girildiğini göstermekte. Erki elinde tutan militarist klik içerisinde, her şeyi göze alan bir anlayışın egemen olduğu görülüyor. Son derece açıkları olan demokrasiyi rafa kaldırma, savaş macerasına atılma ve stratejik cephe değişikliği yaklaşımları, Türkiye toplumunun küçümsenemeyecek bir kesiminde taraftar buluyor. Bir tarafta Pakistan'ı da içerisine çekme olasılığı olan Rusya, Çin, İran ve Türkiye eksenli bir cephe oluşturulması konusunda ciddî tartışmalar yürütülürken, diğer taraftan da seçimlerin ertelenmesine yönelik görüşer ortaya atılıyor. Bütün bunlar askerî vesayet rejimini ayakta tutmaya, militarist kliğin devlet, politika ve iktisat içerisindeki meşru olmayan imtiyazlı konumunu sağlamlaştırmaya

yarayan – veya yaradığına inanılan – adımlar olmakla birlikte, erk sahiplerinin emperyal şehvetlerinin de bir ifadesidir.

Bu nedenle militarist kliğin etkisini kırmak, açıkları olsa da parlamenter demokrasinin meşruiyetini güçlendirmek ve savaş olanaklarını olabildiğince aza indirmek yaşamsal önem taşımaktadır. Bağımsız adayların seçilerek oluşturacakları meclis muhalefeti, savaş konseptini kırma ve geniş kesimleri bir toplumsal muhalefet hareketi etrafında toplama olanaklarını yaratabilir.

Demir Küçükaydın'ın önerisi, böylesi bir perspektifi açmaya yarayan bir yola işaret etmektedir. Meşru savunma ötesinde silahlı mücadeleyi tasvip etmeyen bir sosyalist olarak bu öneriyi sonuna kadar desteklediğimi vurgulamalıyım. Önerinin, içinde bulunulan ortamda zor kabul edilebilir olduğunun bilincindeyim, ama bence Kürtler bu zoru başarmalıdır.

9 HAZİRAN 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

DEMOKRATİK REFLEKS

Almanya ve Avrupa'da gündem hayli yoğun. Geçen haftasonu Oskar Lafontaine ve Lothar Bisky'nin eşbaşkanlığına seçildiği birleşik Sol Parti'nin Almanya partiler yelpazesini ve politik gündemini altüst etmesi, büyük koalisyonun içine girdiği kriz ortamı, kökten ırkçı göç yasasındaki sertleştirmeler, AB Zirvesi'nin ve dolayısıyla AB Anayasa projesinin çözümsüzlük batağına saplanmış olması gibi bir çok gelişme kafa yormaya, görüş geliştirmeye değer. Ancak bunları daha sonraları da yapmak olanaklı olduğundan, en azından seçimlere kadar Türkiye üzerine yazmak gerekecek.

Şimdi acil olan, Avrupa'daki Türkiye kökenlilerin gündemini belirleyen konulara değinmektir. »Yegâne çözüm demokrasidir« anlayışında olan Türkiye kökenli göçmenlerin şimdi yanıtlamaları gereken, tek tek ya da örgütlü olarak »demokrasi için ne yapabilirim« sorusudur. İnkârcı ve imhacı gûrûhun talep ettiği »kitlesele reflekse« demokratik refleksle yanıt vermektir.

TBMM'nde büyük çoğunluğa sahip olan başbakan Erdoğan, askerî vesayet rejimine dokunmadan iktidara ortak olamayacağını görmüş olmasına rağmen, inkârcı ve oportünist bir politika sürdürmekte ısrarlı görünüyor. Rejimin kendisini şamar oğlanına çevirmesine gıkını çıkaramayan külhanbeyi edasıyla kâh »kabile reisi« söylemiyle Kürtlere hakaret ediyor, kâh bağımsız adayların meclise girmelerini engellemek

için çaba sarf ediyor. Halbuki bağımsız adayların kendi partisi için de yaşamsal önem taşıyan parlamenter demokrasiye nefes vereceklerini ve dengelerin – en azından parlamentoda – demokrasi lehine değişmesine katkı sağlayacaklarını ve bütün açıklarına rağmen parlamenter demokrasinin askerî vesayet rejiminden bin kat daha iyi olduğunu herkesten iyi bilmesi gerekiyor.

Başbakan böyle davranmaya devam ede dursun, Bin Umut bağımsız adayları körüklenen linç ve düşmanlık ortamına, tüm engellemelere, darbe ve savaş tehdidine rağmen çalışmalarını sürdürüyorlar. Erdoğan'ın »bağımsızlara oy vermeyin« çağrıları, antidemokratik yasalar, fiili sıkıyönetimler, inkâr ve imha politikaları ve militarist tedbirler, seçimler yapıldığı takdirde, TBMM'ne Bin Umut adaylarının girmesini engelleyemeyecektir. Bağımsız adaylara verilen her oy, askerî vesayet rejiminin gölgesi altındaki TBMM kürsüsünden barıştan, demokrasiden, eşitlikten yana, neoliberalizme ve militarizme karşı olan seslerin duyulmasını destekleyecektir. Böylelikle bu oylar ezilenlerin, yoksulların, emekçilerin, itilmiş ve dışlanmışların sesi haline dönüşecektir.

Aslına bakılırsa bu seçimler Türkiye'nin demokratikleşmesi, barışçıl bir geleceğe yönelik adımlar atması için son şans anlamına da gelmekte. Çünkü Türk ve Kürt nüfus arasına »kin« duyguları yerleşmektedir. Bu »kin« kirli savaşın başaramadığını, belki de onyıllarca telafi edilemeyecek acılara neden olacak bir düşmanlığı ortaya çıkarabilir. Türkiye böylesine tehlikeli bir ortamda seçimlere gitmektedir.

O halde yapılması, daha doğrusu yapmamız gereken, barışın, demokrasinin ve eşitliğin, sosyal bir Türkiye'nin sesi olacak adayların TBMM'ne girmelerini desteklemek, var gücümüzle – burjuvazinin yapmadığını yaparak – burjuva demokrasininin, hukukun üstünlüğünün tesis edilmesi için uğraş vermek ve bu amaçla eşimize, dostumuza, akrabalarımıza oylarını bu yönde kullanmaları için çağrıda bulunmaktır.

Ahmet Türk ve diğer DTP'li adayların yanısıra Diyarbakır'dan Akın Birdal'ın, İstanbul'dan Ufuk Uras'ın, İzmir'den Levent Tüzel'in, Konya'dan Ayhan Bilgen'in ve diğer bağımsız adayların gireceği bir meclis, Türkiye'de yaşayan nüfusun geniş bir kesiminin çıkarıdır. Türkiye'deki yakınlarımıza bunu anlatmalı, seçimlerde oylarını Bin Umut adaylarına vermeye çağırmalıyız.

Ben bir köşe yazarına tanınan imtiyazla Kürt seçmenlere de seslenmek istiyorum. Birden fazla adayın seçilebilmesi için yaratıcı çözümler geliştiren seçmenler ve ortak irade, yaratıcılığını daha da geliştirmeli ve örneğin Baskın Oran gibi ortak bağımsız adaylardan olmayan demokrat seslerin de parlamentoya girebilmesi için yollar aramalıdır. Unutulmamalıdır ki, milliyetçi, ırkçı, rejimle uzlaşan, sermaye taraftarı bir vekil yerine TBMM'e girecek her demokrat ses, hatta liberal bir kişi dahi barıştan yana olanların güçlenmesine katkı sağlayabilir. Hele hele sadece kendine demokrat olan AKP'nin çıkaracağı vekilden on kat daha iyidir. Kürt sorunu çözülmeden demokrasi olamayacağı gibi, demokrasi olmadan da Kürt sorunu çözülemeyecektir. Hepimiz bu bilinçle adımlarımızı atmamızdır.

23 HAZİRAN 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

SAVAŞ PARTİLERİ VE BARIŞ ELÇİLERİ

Okuduğum kadarıyla son sözleri »...önce barış diyeceğiz« olmuş. Her ölüm zamansızdır elbette, ama son sözü »barış« olan ölümler enderdir. Antimilitarist inançları nedeniyle katledilen Rosa Lüksemburg ve Karl Liebknecht geleneğinde kendini ifade eden bir savaş karşıtı olduğundan, Orhan Doğan bu son sözleri ile hafızama kazandı. Kinin, düşmanlığın kök saldıği kan dökülen ortamlarda »önce barış« diyebilmek cesaret işidir. Orhan Doğan'ın ailesine, dostlarına ve yol arkadaşlarına baş sağlığı diliyorum.

Barışı savunanları kaybettiğimiz Türkiye'de savaş çıkırtkanları düşmanlık zehirlerini saçmaya devam ediyorlar. Seçim meydanları sanki savaşı en iyi kim yönetir kavgalarının verildiği arenalara dönmüş durumda. Seçim pusulaları ne kadar uzun olursa olsun, kesin olan, seçimlere sadece iki partinin katıldığıdır: savaş partileri ve barış elçileri. Militarizmin, sermaye çıkarlarının, ırkçılığın, refah şövenizminin ve emperyal hırsların temsilcileri bir tarafta yer almış durumda. Karşılarında ise bağımsız adaylarıyla, sol ve sosyalist partileriyle barışın, eşitliğin, insan haklarının, emek eksenli çıkarların korunmasının, sosyal ve demokratik bir geleceğin oluşturulmasının zorunlu olduğunu söyleyenler.

Gerçi hiç bir şey salt siyah – beyaz değildir, ama demokrasisi demokrasiye, seçimi seçime benzemeyen Türkiye'de meydanlarda söylenen-

leri işitip, medyada yazılı olanları okuyunca, böylesi bir görüntü ortaya çıkıyor.

Askerî vesayet rejimi »güvenlik« gerekçesiyle ordu yapılanmalarını profesyonelleştirip, demokrasilerin olmazsa olmazı »parlamento ordusu« anlayışına tamamen ters bir örgütlenmeye gider ve »sınır ötesi operasyon« deyip, ülke içerisinde uzun ve kanlı bir savaşa hazırlanırken, meclisteki partiler »kim daha milliyetçi, kim daha savaş taraftarı« kavgasını veriyorlar.

Başbakanlığı, tescilli Genelkurmay memurluğuna indirgenmiş olan Recep Tayyip Erdoğan ise masal okumaya devam ediyor. Geçen gün Niğde'de yaptığı bir konuşmada »Kürt kökenli vatandaşlarım« diye başlayıp, »derdiniz özgürlükse, gelip bunu demokratik parlamenter sistem içinde Meclis'te yaparsınız« demesi, bana »atma Recep atma, din kardeşiyiz« sözünü anımsattı.

Hangi demokratik parlamenter sistem? 12 Eylül 1980 cuntasının dayattığı 1982 Anayasa'sı mı değişti? Halkın iradesine set çeken ve aslında »Kürt kökenli vatandaşlarım« dediklerini, sosyalistleri ve emek yandaşlarını engellemeye yarayan yüzde on barajını mı kaldırdın? Recep bey kardeşim, meclisteki çoğunluğunla temel hak ve özgürlükleri, hukukun üstünlüğünü mü tesis ettin de böyle konuşuyorsun? İşine gelince kendine demokrat (!) kesilip »arслан« gibi kükrediğin CHP ile işbirliğinde beş dakikada bağımsız adayların önünü kesmek için mecliste yasa değiştiren kendi hükümetin değil miydi? Hani, nerede »demokratik parlamenter sistem«? Vardı da, »sözde vatandaşların« mı yedi?

AKP ve AKP'nin temsil ettiği zihniyet, tüm AB taraftarı, demokrasi yanlısı söylemlerine rağmen inandırıcılıklarını yitirmişlerdir. Erdoğan ve partisi statükocudur, askerî vesayet rejimi ile uzlaşma arayan ve dar çıkarlarını kollamaya çalışan bir savaş partisidir. Türkiye usûlü laisizmi paternalist baskı aracı olarak algılayan, inanç ve vicdan özgür-

lüğünü savunan dindar seçmenlerin AKP'ye verecekleri her oy, kayıp oy olacaktır. Dindar kesimler gerçekten inanç ve vicdan özgürlüğünü tesis etmek istiyorlarsa, demokrasiye sarılmalıdırlar. AKP yanlış adrestir. Doğru adres ise, Konya'dan aday olan Ayhan Bilgen gibi barış ve demokrasi taraftarlarından oluşan Bin Umut bağımsız adaylarıdır. 22 Temmuz'da en doğru tavır, barış elçilerini meclise yollamaktır.

Peki, 22 Temmuz sonrasında ne olacak? Bana kalırsa bundan sonra tartışılması gereken temel konulardan birisi bu olmalıdır. Bağımsız milletvekillerinin olduğu bir mecliste nasıl bir politika geliştirilecek? Meclisteki muhalif politika, toplumsal hareketlerin, toplumsal muhalefetin çıkarlarıyla nasıl birleştirilecek, geniş toplumsal ittifaklar nasıl sağlanacak? Dahası, barışçıl ve demokratik bir gelecek için gerekli olan adımlar, sadece ulusal sınırlar içerisinde mi atılabilecek, yoksa, Irak'ı, İran'ı, Suriye'si, Lübnan'ı, İsrail ve Filistin'i, hatta Azerbeycan ve Ermenistan'ı ile birlikte, tüm Ortadoğu'yu ilgilendiren bir politik vizyona mı gereksinim olacak? Sadece 2008'e değil, 2050 ve sonrasına yönelik bir politik perspektif nasıl geliştirilecek? Bunlara da, 22 Temmuz 2007'yi unutmadan, sonraki yazılarda değinelim.

30 HAZİRAN 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

KİN VE NEFRET

Dil düşüncemizin aynasıdır derler. Türkiye'deki seçim meydanlarında, medyada, hatta internetteki tartışma gruplarında söylenenlere ve yazılanlara bakınca, insandan ve akıldan umut kesmemek olanaksız gibi.

AKP, CHP, MHP ve diğer partilerin liderlerinin meydanlarda sarf ettikleri sözleri »seçim heyecanıdır, salt oy kaygısı ile böyle konuşuyorlar« veya neoittihatçı gürûhun sözcüsü durumundaki ordu yönetiminin savaş çıkırtkanlığını »ülke güvenliğinden duyulan aşırı kaygıdır« diye geçiştirme yanılıgısına düşülmemeli bence. Ne parti liderlerinin, ne Genelkurmay başkanının, ne de diğer elit kesimlerin söylemleri, basitçe sarf edilmiş laflar değil, aksine egemenlere hakim olan düşüncelerin dışı vurumudur.

Dikkat edilirse son günlerde seçim meydanlarında öne çıkan savaş ve ölümdür. Ha çıktı, ha çıkacak tezkere tartışmaları, »sen asarsın, ben asarım« iğrençliği, »gündüz imam, gece terörist« demagojisiyle yargısız infazlara davet çıkarmalar ve daha nicesi, yangına körükle giden egemenlerin rasyonelliği ve akli bütünüyle terk ettiklerini göstermektedir. Ülkeyi yönetenler ve yönetmeye aday olanlar, politikalarını kin ve nefret üzerine kurmakta, çıkardıkları yangının milyonları ateşe atacak olmasından hiç mi hiç rahatsızlık duymamaktadırlar.

Tarihi az çok bilenler, Türkiye'deki bu gelişme ile 1933 öncesi Almanya'daki nasyonalsosyalizmin gelişmesi arasında birçok paralellikler görebilirler. Hitler faşizminin, iktidarını halk kitleleri içerisinde kökleştirmek ve emperyalist emellerini teşvik etmek amacıyla kullandığı araçlardan bir tanesi de, dildi. Naziler, Yahudilerin ve kendilerinden olmayanların »kökünü« sanayileşmiş imha yöntemleriyle, kitlesel bir biçimde »kurutmadan« önce, kurbanlarına »lağım fareleri, parazitler« ile eşanlamalar yükleyerek, insan olmaktan çıkarmışlardı. Alman halkının büyük bir kesimi, toplama kamplarında insanların fırınlara atıldığını bilmelerine rağmen, seslerini çıkartmadı. Yok edilenler insan değildi ki. Sonucu biliniyor: 50 milyon ölü, cehenneme dönen bir kıta ve son ana kadar Führer'i için kurşun sıkan Alman halkı.

Söylemdeki manipülasyon, kullanılan dilin propaganda aracı haline getirilmesi, kavramlara egemenlerin çıkarlarına yarayan yeni anlamlar yüklenmesi, toplum bilincine nüfuz etmektedir. Böylelikle »terör« propagandası ve sunî laik-antilaik çatışması bir egemenlik ve yönetim aracına dönüşmektedir. Aslına bakılırsa, Türkiye'deki egemenlerin irrasyonelliklerinde belirli bir rasyonellik unsuru da bulunmakta. Örneğin büyük kentlerdeki - asayiş yöntemleri ile üstesinden gelinebilecek - kriminalitenin etnikleştirilmesi, »geri kalmış« Kürtler arasındaki aşırı nüfus artışı suçlaması, Kürtlere potansiyel suçlu ve "terörist" muamelesi yapılması, Türk milliyetçiliğinin »iyi« ve »makul«, ama etnik milliyetçiliğin »kötü« ve »bölücü« olduğu söylemi, v.s. bilinçli bir »ötekileştirme«, insan olmaktan çıkarma politikasıdır. Bu da, »hain mahlûkatın« ve ona »yataklık eden sözde vatandaşın« kökünün »kurutulmasına« giden yolu açmaktadır.

Körüklenen kin ve nefret ortamı, cellatlığa soyunmuş egemenlerin savaş naraları, ülkenin ve dolayısıyla Ortadoğu'nun karşı karşıya olduğu sorunların gerçek nedenlerinin görülmesini engellemektedir. Halbuki tarihten çıkarılacak onca ders var. Nasıl nasyonalsosyalizmde egemenlerin çıkarları, halkın çıkarları ile bir değil idiyse, bugün de Türkiye'deki

egemenlerin çıkarları, Türkü, Kürdü, Arabıyla bölge halklarının geniş kesimlerinin çıkarlarıyla örtüşmemektedir. Asıl önemli olan, kan, barut ve dezenformasyon dumanları arasından bu gerçeği görebilmektir.

Bunu görebilmenin yegâne yolu demokrasidedir. Demokrasinin tüm kurumları ile kökleştiği, hukukun her alanda üstünlüğünün tesis edildiği bir Türkiye, hem kendi sorunlarının çözümüne, hem de Ortadoğu'da barış ve refahın sağlanmasına yönelik adımların atılmasını olanaklı kılabılır. Böylesi bir gelişme yolunu arzulayanlar, 22 Temmuz'da oylarını, dillerinden barış ve demokrasiyi düşürmeyen bağımsız adaylara vermelidirler.

7 TEMMUZ 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

STATÜKOCULAR ÇÖZÜM ÜRETEMEZ!

Nerede okuduğumu tam hatırlayamıyorum, ama »DTP adaylarının seçilme şansının az olduğu yerlerde AKP'ye oy verilmeli« çizgisinde bir yaklaşım dikkatimi çekti. Solda ve DTP çevrelerinde bu yaklaşımı »taktiksel bir adım« olarak değerlendirenler var elbette. Bu, aynı vakıflar konusunda verdiği vaadlerden dolayı Türkiye Ermenilerinin yüzde 60'ının AKP'ye oy vermek istemesi gibi, anlaşılabilir bir tutum denilebilir. Bana kalırsa bu büyük bir yanılgıdır ve kimi kafaların hayli karışık olduğunu göstermektedir.

Öncelikle şunun altını kalın çizgilerle çizmek istiyorum: ben Erdoğan ve AKP'nin, tüm parlamenter demokrasi yanlısı söylemlere rağmen, statükocu ve ikiyüzlü-işbirlikçi bir zihniyeti temsil ettikleri kanaatindeyim. Bir akademisyen arkadaşımın doğru tespit ettiği gibi, AKP »siyasal şizofrenik bir kimliğe« sahiptir. Erdoğan hâlâ askerî vesayet rejimine dokunmadan iktidara ortak olabileceğini, rejim ile bütünleşip, erke paydaş olabileceğini zannetmektedir. Son haftalardaki kararları ve seçim meydanlarındaki söylemleri buna işaret ediyor. Ayrıca demokratlığı sadece kendisinedir.

Her fırsatta barış ve demokrasi taraftarı, her türden milliyetçilik karşıtı söylemi yazılarına döken yazar dostum Günay Aslan, bir makalesinde »3 Kasım seçimlerinde Türkiye'nin değişim ve demokratikleşme umutlarını sömürerek iktidara gelen, ancak her önemli olayda halka karşı

'takiye' yapan, Şemdinli'de havlu atan, Diyarbakır'da tükürdüğünü yalamak zorunda kalan, Hrant Dink cinayetinde çuvallayan AKP, umarım bu kez sağduyulu davranır. AKP'ye güvenmekte zorlanıyorum« diyor. Günay haklı, AKP barış ve demokrasi taraftarlarının güvenebileceği bir parti değil. Hele hele Baskın Oran hocanın – neye dayanarak ileri sürdüğünü hâlâ anlayabilmiş değilim – dediği gibi »solda« duran bir parti hiç değil.

AKP'nin hükümet dönemini telgraf stilinde değerlendirecek olursak: AKP, 1982 darbe anayasasına, illegal paramiliter ve açık odaklarıyla, yasa ve kararnamelerle güçlendirilmiş, devlet, politika ve iktisattaki müthiş imtiyazları olan neoittihatçı gürûhun emrindeki askerî vesayet rejimine karşı tek bir etkin adım atmamıştır. Aksine, AB üyelik sürecindeki kimi etkisiz kozmetik rütuşlar haricinde, özellikle uygulamada temel hak ve özgürlüklere, sendikal örgütlenme hakkına darbe indirmiş, Kürt sorununda inkâr ve imha politikasına ortak olmuştur. AKP, ülke iktisatını uluslararası malî piyasaların boyunduruğu altına sokan, dış borç yükünün 240 milyar ABD-Doları'na çıkmasını, yoksulluğun yaygınlaşmasını, istihdamın gerilemesini sağlayan, finansman politikalarını stratejik kamusal varlıklar ile kaynakların sermayeye peşkeş çekilmesine dayandıran neoliberal programın mimarıdır. Ayrıca kadrolaşma politikaları ve gerici-köktenci tavırlarıyla toplumsal bölünmenin derinleşmesinin ana sorumlularındandır.

Bu gerçekler, salt rejime karşı değil, temsil ettiği seçmenlere karşı da ikiyüzlü, sinsî bir politika izleyen AKP'nin, emekçiler, yoksullar, adalet duygularını yitirmemiş dindarlar, barış ve demokrasi yandaşları ile, başta Kürtler ve Ermeniler olmak üzere, ezilenler açısından seçilebilir bir alternatif olmadığını kanıtlamaktadır. Milliyetçi-toplumcu, yani nasyo-nalsosyalist olmakta birbirleri ile yarışan CHP, MHP, GP, İP ve diğerlerinin idam ve savaş çılgınlıkları bu gerçeği değiştiremez.

1982 darbe anayasasının değiştirilmesini, askerî vesayet rejiminin ye-

rine tam demokrasi ve hukuk devleti anlayışının yerleştirilmesini, sosyal, barışçıl ve eşitlikçi gelişme yoluna girilmesini arzulayanların 22 Temmuz'daki tek adresleri Bin Umut adaylarıdır. Doğru, 30-40 bağımsız milletvekili bu sayılanları gerçekleştirmek için yeterli bir güç olamayacaklar. Ancak onyıllar sonrasında TBMM kürsüsünden ilk kez emekçilerin, yoksulların, ezilenlerin ve demokrasi güçlerinin sesi duyulacaktır. Parlamenter olanakların, barış, emek ve demokrasi eksenli bir mücadeleyle yükseltmek için gerekli olan en geniş toplumsal muhalefetin kurulması yönünde kullanılması, yepyeni bir perspektifi ortaya çıkacaktır. İşte o zaman kartlar yeniden dağılacak ve doğru taktiksel adımların atılmasının olanakları doğacaktır. Sol cenah ve DTP çevresinden AKP'ye gidecek her oy, bu perspektifi boğacak akıntıyı güçlendirecektir. Her açıdan bir »son şans« olan 22 Temmuz'da bu sorumlulukla tavır konulmalıdır.

Kürt yazar Haydar Işık'ın Almanya'da tutuklanması, kesinlikle tasvip edilemez. Başta politik ve toplumsal sol olmak üzere, ifade özgürlüğünden, demokrasinin geliştirilmesinden yana olan herkes Alman hükümetine, Haydar Işık, Muzaffer Ayata ve diğer Kürt aydınlarının hemen serbest bırakılması için baskı yapmalı, dayanışma eylemleri geliştirmelidir. Kürt yazarlarının »terörist« olarak ilan edilmesi, Alman hükümetinin ne denli bağnazlaştığının bir kanıtıdır. Kınıyorum.

14 TEMMUZ 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

SEÇİM KRİZİ ÇÖZECEK Mİ?

Artık engellenemeyeceği kesin olan 22 Temmuz seçimleri, Türkiye'nin kaderini belirleyecek yola girmiş durumda. Ancak, her açıdan Türkiye için bir »son fırsat« olarak görülmesi gereken bu seçimlerin, ülkenin içinde bulunduğu derin krizi çözebilir beklentisi yanıltıcı olacaktır. Seçim tek başına krizi çözemeyecektir. Ama kriz, askerî ve sayet rejiminin krizi haline dönüşürse, işte o zaman yeni fırsatlar doğacaktır. Bu açıdan, TBMM'ne girecek olan bağımsız milletvekillerinden şahsi beklentim, rejim krizini derinleştirecek adımlar atmalarıdır. Bu hayli yüksek bir çita ve neden çitayı böylesine yüksek koyduğumu ara başlıklarla açmaya çalışayım.

İlk başta bu seçimlerin antidemokratik 1982 Anayasa'sının getirdiği kısıtlamalar ve militarist neoittihatçı gürûhun bilinçli bir biçimde körüklediği ırkçı-şövenist ve savaş yanlısı bir havada gerçekleştiğini hatırlatmak istiyorum. Bununla birlikte, askerî vesayet rejimi sahiplerinin, yani egemenlerin güçlü olan kısmının, TBMM üzerinde, görünmez, ama her an inmeye hazır olduğu şiddetle hissedilen »darbe balyozunu« saldıklarını da unutmamak gerekiyor. Görünürde üçe bölünmüş, aslında Türk – Kürt ayrışmasına maruz kalan Türkiye toplumu, bu koşulların esareti altına oyunu kullanacak.

Sağduyu ve usun devre dışı bırakılmış olduğu kamuoyuna açık tartışmaları bir yana bırakır, seçim anketlerinin politik yönlendirmeler-

den arındırılmış saf halini değerlendirirsek, TBMM’nde büyük bir olasılıkla 7 parti, ama iki cephenin temsil edileceği sonucunu çıkartabiliriz. AKP’nin birinci parti olmasına kesin gözüyle bakılıyor. CHP ve özellikle de MHP’nin oy patlaması yapması bekleniyor. Bin Umut bağımsız adaylarının seçilmesi durumunda DTP, ÖDP ve EMEP ilk kez TBMM’nde temsil edilecekler. Ayrıca BBP’li Muhsin Yazıcıoğlu ile eski başbakan Mesut Yılmaz’ın seçilmeleri de kesin gibi. İşte 14 parti ve toplam 764 bağımsız adayın katıldığı erken genel seçimden böylesi bir tablo çıkacak görüşümdedir.

Böylesi bir tablo »parti ve görüş çeşitliliği« olarak nitelendirilebilir elbette. Ancak bu çeşitlilik içerisinde belirleyici olan sadece iki cephe olacaktır: bir tarafta emek, barış ve demokrasi eksenindeki »bağımsız« irade temsilcileri, diğer tarafta da, öyle ya da böyle, inkâr ve imha çizgisindeki statükocular. Elimizi vicdanımıza koyarak, böyle biçimlenmiş bir parlamentonun, Türkiye’nin içinde bulunduğu derin krizin nedenlerini ortadan kaldıracak kudrette olduğunu ileri sürebilir miyiz? Hiç zannetmiyorum.

Ege, Kıbrıs, AB üyelik süreci, ABD’nin uzun vadeli Ortadoğu planları, demokratikleşme, insan hakları ve ifade özgürlüğü, hukukun üstünlüğünün tesis edilmesi, Ermeni Soykırımını tartışmaları, Azerbaycan – Ermenistan ihtilafı, İran ve bunlara benzer uzun sorunlar listesini bir yana koyalım. Meclis daha ilk oturumunda, Genelkurmay’ın göstereceği tepkinin derecesine göre elektrikleenecek, Meclis Başkanı seçimi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri konularında ise karışacaktır. Hele hele bir sınırötesi operasyon söz konusu olduğunda, ülkenin eskisi gibi yönetilemeyeceği gerçeği çok açık bir şekilde ortaya çıkacaktır.

Tabii ki egemenler herhangi bir koalisyon ile – ki bu AKP/MHP ve hatta »ülke bekaası için« AKP/CHP koalisyonları da olabilir – krizin derinleşmesini belirli bir süre için erteleyebilirler. Ancak krizin çözülmesi söz konusu olamayacaktır. İşte tam da burada bağımsızların izleyece-

ği politika anahtar rolünde olacaktır. Kimi kesimlerde DTP adaylarının AKP’yi desteklemesi gibi bir senaryoya olumlu bakıldığını, hatta kimilerinin »iktidara ortak edilebiliriz« düşünüyorduklarını tahmin edebiliyorum. Bu gerçekleşmeyecek bir rüyadır.

Bağımsızların görevi kriz çözmek değil, rejim krizini derinleştirmektir. Ülkenin krizi ancak bu şekilde çözüm yoluna sokulabilir. Çok anılan »ezber bozma« lafı, askeri vesayet rejiminin yerine demokrasiyi getirecek kriz çıkarılırsa bir anlam kazanır. Bağımsızlar, geniş toplumsal ittifakı sağlamaya yarayan, bu ittifakı teşvik eden, emekten, barıştan ve demokrasiden yana ısrarlı bir »siyaset« geliştirebilirler, meclis kürsüsünü bunun için kullanır ve »kör sultanın« dahi görebileceği bir saydamlıkta çalışırlarsa, egemenleri köşeye sıkıştırabilirler. İşte seçimlerin asıl fırsatı burada yatmaktadır.

22 TEMMUZ 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

KRİZ VE KRİZ (I)

TBMM'nde bugün milletvekili yemin töreni yapılacak. Milletvekilleri 12 Eylül cuntasının dikte ettiği antidemokratik anayasaya göre yemin ettikten sonra »olağan« görevlerine başlayacaklar. Peki, bu bir »Happy End« mi? Batılı bir ülkeden bahsediyor olsaydık, görece olağanlıkları içerisinde »olağan« kelimesini tırnak içerisinde almak gerekmeyecekti. Ancak Türkiye, sıradan burjuva demokrasisinin dahi oluşturulmadığı, askerî vesayet rejimi ile yönetilen bir ülke. Burjuva demokrasisi adına »olağan« hiç bir şey olmadığı için, kimilerinin 22 Temmuz seçimlerine yükledikleri »önemi« anlamakta güçlük çekiyorum doğrusu.

Evet, şu anda TBMM'nde seçmenlerin küçümsenemeyecek bir kesimi temsil edilmekte. Kimliklerini reddetmeyen Kürtlerin temsilcilerinin de meclise girmiş olması hafife alınacak bir sonuç değil. Topyekûn savaşı şimdilik engelleyen bir sonuç olması nedeniyle, »son fırsatın« doğru yönde kullanılmış olduğu da söylenmeli. Ancak bu seçimlerin demokratik, eşit ve adil olmadığı da unutulmamalı. 1,5 milyon oyun geçersiz sayılmasını ve 6,7 milyon seçmenin sandığa gitmemesini kast etmiyorum. Yüzde on barajıyla, yurtdışındaki göçmenlerin seçme hakkının gasp edilmesiyle, TSK'nin silahlı seçim kampanyasıyla, yasal engellemeler ve daha niceleriyle bu seçimlerin gerçek anlamda demokratik, eşit ve adil olmadığı kanıtlanmıştır.

Ayrıca seçimlerin Türkiye'nin içinde bulunduğu yönetim krizini de çö-

zemececeği aşikârdır. Çünkü askerî vesayet rejimi, kontrolü altında tutamadığı bir partinin yüzde 80 oyla seçimi kazansa dahi meşruluğunu tanımamakta, anayasa, yasalar ve bürokratik geleneklerce kendisine tanınan imtiyazlarla kendi iradesini dayatmaya devam etmektedir.

Böylesi bir durumda meclise giren DTPlilerin ve sosyalist Ufuk Uras'ın mecliste »yapabileceklerini«, atılması gereken adımların sadece bir kaçı olarak değerlendirmek doğru olacaktır.

Kanımcı meclise seçilen Bin Umut adayları ile ortak iradeyi temsil eden güçlerin ilk yapmaları gereken, saydam bir biçimde eleştiri ve özeleştirisi ateşi içerisinde seçim sonuçlarını analiz etmek, 2002 seçimlerinde elde edilen sonucun (mutlak sayı) neden gerilediğini ve AKP'nin aldığı Kürt oylarının gerçek nedenlerinin ne olduğunu yanıtlamaktır. Bazı bağımsız adayların bir kaç yüz oy farkıyla seçilememesinin ve – bençe – Konya'da ortaya çıkan hezimetin nedenlerini acemilikle veya seçimlerin erkene alınmasıyla açıklamak pek yeterli olmayacaktır.

Şahsen DTPlilerin AKP'ye güvenmelerinin çok büyük bir yanılğı olacağını düşünüyorum. Gerek AKP'nin, gerekse de rejimin en ufak bir çıkar söz konusu olduğunda DTP grubuna biçecekleri rol şimdiden bellidir. Bu açıdan DTPlilerin – deyim yerindeyse - uyum için »ağızlarıyla kuş tutmaları« yeterli olmayacaktır. Her defasında edilen yemine olan »sadakatları« sorgulanacak, en ufak aykırılık saldırılara yol açacaktır.

DTPlilerin kamuoyuna yansıyan »meclise çözüm için geldik, pürüz yaratmayacağız« söylemini, son derece iyi niyetli, ancak kendi kendini yanıltan bir söylem olarak değerlendiriyorum. İstenildiği kadar uyumlu davranılsın, asıl pürüzün farklı kimlikleri ile DTPlilerin meclisteki varlığı olarak algılandığı görülmelidir. Bu nedenle mecliste gösterilmesi gereken tavrın, radikal bir tavır olması gerektiğine inanıyorum. Partizanlık biçimde değil, kelimenin tam anlamıyla sorunların köklerine inen bir tavır konulmalıdır.

Ülkenin içinde bulunduğu kriz, ancak rejim krizine dönüştürülürse, yani demokrasi ve hukukun üstünlüğünün tesis edilmesi için gerekli olan adımların zorlanması, geniş toplumsal ittifakın sağlanması, neoittihatçıların var olan bütün politik, iktisadî ve bürokratik imtiyazlarının kaldırılmasının dayatılması, Kürt Sorunu'nda demokratik ve barışçıl çözüm yollarının gösterilmesi, sosyal ve her açıdan demokratik bir devlet yapısı için mücadele ile çözüm yoluna girecektir. Bu anlamda DTP grubuna gerçekten önemli görevler düşmektedir.

Kürtlerle önkoşulsuz bir dayanışma içerisinde olan, ancak her türlü ulusçuluğu şiddetle reddeden bir sosyalist olarak, DTPlilere bu koşullarda önerebileceğim, »ayrı örgütlenme hakkında« feragat etmek, demokrasiden, emek ve barıştan yana geniş bir toplumsal ittifakın çatısını oluşturmak için adım atmak olacaktır.

4 AĞUSTOS 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

KRİZ VE KRİZ (II)

İki hafta önceki yazımı »...DTP'lilere bu koşullarda önerebileceğim, ayrı örgütlenme hakkında feragat etmek, demokrasiden, emek ve barıştan yana geniş bir toplumsal ittifakın çatısını oluşturmak için adım atmak olacaktır« cümlesi ile bitirmiştım. 22 Temmuz seçimlerinin tekrar gün yüzüne çıkardığı çıplak toplumsal gerçeklere dayanarak bunu neden gerekli gördüğümü biraz açmak istiyorum.

Seçimler iki gerçeği tescil etti: Birincisi, tüm etnik, dinî ve sınıfsal farklılıkları ile Türkiye toplumunun ne denli muhafazakâr olduğunu ve ikincisi, - her çağda görüldüğü gibi - toplumların ne denli pragmatik davrandıklarını. Türkiye toplumu da, ciddî bir dönüşüm olanağının ve bu olanağı kullanabilecek güçlü bir sol alternatifin olmadığı ülke koşullarında, son derece pragmatist davranarak, gündelik yaşam koşullarını iyileştireceğine, yani kısa vadede refah ve kısmî de olsa, demokratik ferahlık sağlayacağına inandığı partilere yöneldi. AKP'nin 81 seçim bölgesinin 72'sinde birinci parti olmasının temel nedeni bence bu iki gerçeğe dayanmaktadır.

Bu açıdan »Bin Umut Adaylarının« 2002'de elde edilen sonucun gerisinde bir başarı elde etmelerinin ve »Kürt seçmenlerin« ülke çapında neredeyse yüzde 75'lik bir kesiminin sistem partilerine yönelmesinin asıl nedeninin de bu gerçekler olduğu söylenebilir.

Bu toplumsal gerçekler, Kürt hareketinde yaygın olan bir anlayışın da aslında bir yanılgı olduğunu ortaya koymakta: Kürt toplumu, »imtiyazsız, sınıfsız ve kaynaşmış bir kitle« değildir. Hele hele Yeni Özgür Politika'daki yazılarını okuduğum Ahmet Kahraman'ın iddia ettiği gibi hiç de sırt sırta vermemiştir. Kahraman »Hangi Türk Solu?« başlıklı yazısında, haklı bir biçimde Türkiye solunu ve »sol« ile âlâkası olmayan CHP, DSP ve İP'ni eleştirdikten sonra, »her katman ve sınıftan Kürdün sırt sırta verdiği bir dünya«dan bahsediyor.

Marksizmi »çağ dışı görmek«, yanlışlığı defalarca kanıtlanmış olan bir görüş olduğundan, Ahmet ağabeye klasikleri tekrar gözden geçirmesini önerebilirim en fazla. Kürtlerin »her katman ve sınıftan sırt sırta vermiş olması« konusunda söyleyebileceğim ise, bu görüşün maddî yaşamdan ve bilimsellikten uzak bir yanılgı, gerçek olduğu varsayılan bir arzu olduğudur. Kürtlerin »katman ve sınıfları« ile bütünsel hareket eden bir toplum olduğu görüşü doğruysa, bundan tek bir sonuç çıkar: Türkiye'deki Kürt nüfusun meşru ve gerçek temsilcisi AKP'dir. Çünkü en az 100 Kürt milletvekiline sahiptir.

Tabii ki bu doğru bir tespit olamaz. Nasıl Kürt halkının gerçek temsilcisi demokrasi, barış ve eşitlik temelindeki çıkarlarını savunan Kürt ulusal hareketiyse, işçi sınıfının ve emek hareketinin gerçek temsilcisi de – tüm renkleri ile – soldur. Türkiye solunun seçimlerde »binde bir« oranında oy alması, sol savununun haklılığını ve Kürt hareketinin doğal müttefikinin »sol«da olduğu gerçeğini ortadan kaldıramaz. Ayrıca tarihin, bittiği veya »terörist« olduğu iddia edilen güçlerin sonraları iktidar dahi olabildiği sayısız örnekle dolu olduğu unutulmamalıdır.

Buradan çıkararak şu tezi savunuyorum: Türkiye'de bugünkü koşullara karşı burjuva demokrasinin oluşturulması ve hukukun üstünlüğünün sağlanması, etnik, dinî ve sınıfsal farklılıkları ile toplumun çok büyük bir kesiminin çıkarıdır. Bunun gerçekleştirilmesi içinse askerî vesayet rejiminin aşılması zorunludur. Bu zorunluluğun üstesinden

ancak geniş bir toplumsal ittifak gelebilir. Kürt ve Türk emekçileri, zanaatkârları, esnafı, tekelleşmeden zarar gören küçük ve orta ölçekli işletme sahipleri, topraklı – topraksız çiftçileri, entellektüelleri, sosyal hareketleri ve hatta Türkiye usûlü laisizmi paternalizm olarak algılayan muhalif dinî kesimlerini de içeren, barış, demokrasi ve sosyal adalet hedefli bir toplumsal ittifak.

DTP meclis grubu ve sosyalist milletvekili Ufuk Uras, meclisteki olanaklarını böylesi bir ittifakın yaratılması için seferber etmelidirler. Partiler amaç değil, araçtır. Aslolan amaç, yani barış, demokrasi ve eşitlik olduğundan, bu ittifakın parlamentoda ve dışında etkin bir sosyal ve politik mücadele yürütecek bir araca kavuşturulması gereklidir. Böylesi bir hareket, seçilebilir gerçek bir alternatif olarak Türkiye'yi demokrasiye götüreceği yolu açan rejim krizine yol açabilir. İşte, Türkiye'deki Kürt nüfusu ülkede tutan ve özünde kadın ve yoksul hareketi olan Kürt ulusal hareketinin bağrından doğmuş DTP'den bu sorumluluğu üstlenmesini bekliyorum.

18 AĞUSTOS 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

KRİZ VE KRİZ (III)

22 Temmuz seçimleri, ülkenin içinde bulunduğu yönetim krizine ve neoliberal AKP karşısında bir »sol« alternatif ihtiyacına rağmen, Türkiye toplumsal ve politik solunun *) etki gücü zayıflığını bir kez daha kanıtladı. Bu açıdan solda birlik tartışmalarının hararetlendiği bu günlerde sol güçlerin ciddî bir özeleştirisi yaparak, şapkalarını önlerine koymaları gerekiyor.

Önce somut duruma bir bakalım: Bağımsız adaylarla yüzde on barajını diskalifiye etme girişimi başarılı oldu. Ancak bu başarının DTP olmaksızın gerçekleşmesi de olanaksızdı. Bin Umut ittifakının özellikle metropollerdeki seçim kampanyalarına baktığımızda, bu kampanyalarda aktif görev üstlenen bir çok insanın, duyarlı, ama sol partilerin tek başına harekete geçiremedikleri insanlar olduklarını görmekteyiz. Egemen güçlere alternatif bir bütünsel yapıya olan ihtiyacı göstermektedir bu gerçek.

Bana kalırsa sol, inandırıcılığını yeniden kazanabilmesi için önce geçmişle – bilhassa kemalist özüyle - hesaplaşmalı, özeleştirisi mekanizması ile yöneticilerin sorumluluk üstlenme ilkesini işletmelidir. Yani başarısızlıkta sorumluluk payı olanların, yerlerini kendi istekleri ile başka gönüllülere bırakmaları gereklidir. Kemalist CHP lideri Baykal'dan istenilen, önce solda gerçekleşmelidir. Türkiye solu onyıllardan beri bölük pörçük haliyle ciddî ve etkin bir alternatif haline gelemediyse,

bunda seçilmiş ya da seçilmemiş »kanaat liderlerinin« payı büyüktür. Modernliğe direnen büyük bir çoğunluğun bulunduğu bir ülkede, özünde modernist bir proje olan solu etkin kılmaya çalışmak çok zor elbette. Ancak bu gerçeğin, »kanaat liderlerinin« veya yönetici kadroların ilelebet aynı kişilerden oluştuğu sol akımların marjinal ve etkisiz kalmaya mahkûm olacakları gerçeğini de değiştirmeyeceği apaçık ortadadır.

İkincisi, Türkiye toplumsal ve politik solu, soldaki bir bütünleşmenin Kürt hareketini içermeyen güdük olacağı gerçeğini kabullenmelidir. Nasıl DTP'den ayrı örgütlenme hakkında feragat etmesini bekliyorsam, aynı şekilde soldan da, hem Kürtlerin ayrı örgütlenme haklarını önkoşulsuz sonuna kadar savunup, ezen ulus milliyetçiliğine karşı etkin mücadele vermesini, hem de örgüt fetişizmlerini aşmasını bekliyorum. Partilerin amaç değil, araç olduğunu, artık sol da kavramalıdır.

Üçüncüsü, toplumsal ve politik sol, etkin siyaset yapabilme yeteneğini elde etmelidir. Bugün ve buradan başlayacak, insanların gündelik sorunlarını sahiplenecek, toplumsal yapıyı dikkate alacak özgürlükçü, sosyal adalet, barış ve demokrasi eksenli bir siyaset, solun önünü açabilir ve antikapitalist mücadele için önemli fırsatlar sunabilir. İdeolojik farklılıkları yadsımadan, ama bunları da öne çıkarmadan tüm sol birikimi kapsayıcı bir anlayış, sola etkin siyaset yapabilme yeteneğini verecektir.

22 Temmuz seçimleriyle Türkiye'de yeni bir fırsatın ortaya çıktığını görebilecek böylesi bir solun, Kürt hareketiyle birlikte geniş bir toplumsal ittifakın motoru olabileceği düşüncesindeyim. Yani Seyfi Öngider'in yazdığı gibi, »Kürt hareketinden 10 Aralık hareketine kadar geniş bir yelpaze« bir araya gelebilir ve »bütünlüklü bir gelecek projesi« hazırlayabilirse, neoliberalizmin, kapitalizmin ve inkâr politikalarının mağduru olan geniş kesimlerin sesi olabilir, sosyal adalet, barış ve demokrasi mücadelesine bugün için belki de tasavvur edilemeyen bir katkı sunabilirler.

Sol, uzun yıllar marjinal kalabilir, bugün olduğu gibi hegemonik olmayabilir. Ama toplum, hatta işçi sınıfı bunun farkında olmasa bile, solun varlığı her zaman bir toplumsal ihtiyaçtır. Yaşam öylesine dinamikler yaratabilir ki, bir anda hiç beklenmeyen toplumsal dönüşümler oluşabilir, ilelebet hüküm süreceği zannedilen imparatorluklar alaşağı edilir. Kısacası tarihin sonu yoktur. Kendini hep yenilemek, her defasında yeniden kurmak zorunda olduğuna inandığım sol, işte bu bilinçle geleceğe hazırlanmalıdır. Gelecek bugünden kurulacaktır. Bugünün Türkiye'sinin temel gereksinimi barış ve demokrasidir. Barış ve demokrasi mücadelesini yürütülecek geniş bir toplumsal ittifakın etkin aracını yaratmak için uğraş vermek ise, demokrat, solcu, sosyalist ve marksist olmanın gereğidir.

***)Politik sol kavramıyla, tüm renkleri ile sol parti ve hareketleri kast etmekteyim.**

25 AĞUSTOS 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

1 EYLÜL YENİDEN

Bugün, Alman barış hareketinin geleneksel eylem gününün 50. yıldönümü. Bir çoğumuzun Dünya Barış Günü olarak tanıdığı 1 Eylül, Federal Almanya'da Hitler ordularının 1 Eylül 1939 sabahı Polonya'ya saldırısıyla başlayan 2. Dünya Savaşı'nın yıldönümü vesilesiyle, 1957'den bu yana »Antikriegstag«, yani antisavaş günü olarak anılmakta.

Toplumun tarih hafızası unutkan olduğundan, hatırlatmada yarar var: İlk Dünya Barış Günü girişimlerini 1845'lerde İngiltere'deki pasifist din adamları başlatmışlardı. Daha sonraları, 22 Şubat 1896'da İngiliz ressam Felix Mascheles'in atölyesinde bir araya gelen Bernhard Shaw gibi pasifistler, adada büyük bir dalgaya neden olmuşlardı. 22 Şubat 1906'da Britanya'nın yaklaşık 600 kentinde mitingler gerçekleştirilmiş ve savaşlar lânetlenmişti.

Almanya'da da, 1918/1919 »Kasım Devrimi«nden sonra Karl Liebknecht ve Rosa Lüksemburg'un antimilitarist düşüncelerinden etkilenen Bertha von Suttner'in girişimiyle ve sonraları sosyaldemokratlar ile sendikaların da katılımıyla, 1. Dünya Savaşı'nın başlangıç günü olan 1 Ağustos »Bir daha savaş, asla!« şiarı altında antisavaş günü olarak anılmaya başlandı. 1921'de Almanya'nın 250 kentinde yarım milyon aşkın insanın katıldığı mitinglerle antisavaş günü kitlesel bir hareket haline geldi. Ancak bu kitlesel hareket, özellikle Almanya'nın ye-

niden silahlanmasının başladığı 1928'den sonra Nazilerin iktidara yürüyüşünü engelleyemedi.

2. Dünya Savaşı'ndan sonra gençlik örgütlerinin oluşturduğu »Antimilitarist Aksiyon«un girişimi ve Alman Sendikalar Birliği DGB'nin sahiplenmesiyle, 1 Eylül antisavaş günü olarak gelenekselleşti. Dönem dönem yüzbinlerce savaş karşıtı sokağa dökülen bu eylem günü, bugün 50. yılında.

Yıldönümünü vesile sayarak başlara, yani 1845'lere dönüp bugüne kadar geçen süreye baktığımızda, kitleselleşen, hatta Irak Savaşı'na karşı olduğu gibi en güçlü dönemlerinde dünya çapında milyonları bile sokağa dökülen barış hareketlerinin önemli bir handikapı ile karşılaşmaktayız: Salt savaşa karşı olmak, savaşları engelleyememektedir. Antisavaş gününün 50. yılında da dünyamızda barış değil, savaş hüküm sürmektedir.

Bu, barış hareketlerinin başarısız veya savaşa karşı yapılan yürüyüşlerin gereksiz olduğu anlamına gelmiyor elbette. Tam aksine, barış hareketleri, toplumların farklı kesimlerinin savaşa karşı olan kaygılarını artırmış, hatta birbirlerine düşman olan ülkelerin 1945 sonrası Avrupa bütünleşmesi düşüncesini ilk başlarda »kıtımızda savaş olmamalı« ilkesinin çerçevesinde biçimlendirmelerine katkı sunmuşlardır.

Amma velâkin, savaşların gerçek nedenlerini dikkate almayan bir savaş karşıtlığı, bunun ötesine gidememekte ve savaşları engellemede etkin olamamaktadır. Almanya örneğinde bunun sorumluluğunu ilk başta sendikalarda aramak gereklidir. Yani hem dünyanın her tarafına silah satarak kan ve yıkım üzerinden kâr yapan silah tekellerinin varlığını »işyerlerinin korunması« gerekçesiyle savunacaksınız, hem de savaşa karşı çıkacaksınız. Bu ne kadar inandırıcı olabilir ki? Ya da, emperyalist yayılmacılığın yarattığı zenginlikten pay alarak, görece refahını sağlayan Batı Avrupa toplumlarını neoliberalizmin kışkacına sokan

uluslararası malî piyasaların dayatmaları ile »önleyici savaşlar« arasındaki bağlantıyı görmeden, barışı savunacak, ama aynı zamanda da sözde »teröre karşı verilen savaş« destekleyeceksin. Ardından da defalarca barbarlığa dönüşmüş olan Batı modernizminin değerlerini evrenselleştireceksin. Neyin barışı olabilir ki bu?

Ya da Türkiye örneğine bakalım: savaş karşıtları olarak – son derece haklı bir biçimde – dünyanın çeşitli ülkelerinde süregiden savaflara karşı kitlesel olarak sokaklara döküleceksin, ama kendi kapının önünde yürütülen kirli savaşa, imha ve inkâra kayıtsız kalacaksın. İşte, daha bir kaç gün öncesinde hemen yanıbaşında, Şırnak'ın Uludere ilçesinde paramparça edilen bedenler gördün. Silahlı mücadeleye karşı çıkabilir, pasifist olabilirsin. Ama bugün 1 Eylül Dünya Savaş Günü'nü hatırlatmak için çıktığın Türkiye sokaklarında bu vahşete nasıl tepki vereceksin?

Mesele işte burada. Salt savaşa karşı olmak yeterli değil. Sömürüye, ezilmeye, yayılmacılığa, kısacası kapitalizme karşı olmayan savaş karşıtlığı, barışı sağlamıyor. Savaşın da, faşizmin de yeşerdiği toprak kapitalist sömürü olduğundan, barış ancak antikapitalist mücadeleyle savunulabilir. Sizleri bilemiyorum, ama 1 Eylül'ün bana yeniden hatırlattığı bu gerçektir.

1 EYLÜL 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

ZENGİN ÜLKENİN YOKSULLARI

Bilirsiniz, Bertolt Brecht'in kaleminden çıkmadır: **»... ve yoksul adam zengin adama dedi ki: Ben yoksul olmasaydım, sen zengin olamazdın!«.**

Önümde iki rapor duruyor. Birisi Federal Alman Merkez Bankası'nın aylık raporu, diğeri ise Almanya Çocukları Koruma Birliği başkanı Heinz Hilgers'in basına sunduğu rapor. Diyeceksiniz, ne âlâka. Okumaya devam edelim, âlâka ortaya çıkar. Federal Alman Merkez Bankası, Ağustos 2007 itibariyle Almanya'da hane başına düşen toplam mal ve para varlığının dokuz trilyon Avro'ya yükseldiğini ve 1,6 trilyonluk borcun düştükten sonra, özel net mal ve para varlığının 7,7 trilyon Avro olduğunu açıkladı. Şaka maka değil, oniki sıfırlı bir rakamdan bahsediyoruz.

Bu rapora dayanarak haber yapan sermaye medyası, tasarruf hesaplarında, hisse senetlerinde, hayat sigortalarında v.s. menkul kıymetlerde 4,5 trilyon Avro'ya ve gayri menkullerde 4,8 trilyon Avro'ya sahip olan Almanların 1991'den bu yana istatistikî ortalama zenginliğini iki katına çıkararak ekonomi politikalarına övgüler dizdi. Öyle ya 16 yılda hane başına düşen ortalama mal ve para varlığı 60 bin Avro'dan 115 bin Avro'ya çıkmıştı ve bu sayılar kapitalizmin nimetlerini gözler önüne sermekteydi.

Demek ki kapitalizm kötü bir şey değildi. Reel sosyalist baskı altından kurtarılan Doğu Almanların bunu anlamaması zaten çok tuhaftı. Eğer

hane başına düşen bu zenginlikten faydalanabilenler yoksa, onların kendi kabahatiydi. Çalışınlar, onlar da kazanırdı...

Gazete sütunlarında kullanılan bunlara benzer gerekçeleri buraya yazarken bile sinirden ellerim titriyor. Bu haberleri yapanları örneğin Federal İstatistik Dairesi'nin başka diğer sayıları hiç ilgilendirmiyor. Örneğin aylık geliri 1.000 Avro veya daha altında olanların, bırakın tasarrufu, borçtan dahi kurtulamadıkları. Veya Almanların yarısından fazlası toplam mal ve para varlığının sadece yüzde 4'üne sahipken, toplumun yüzde onluk bir kesiminin ise toplam zenginliğin yüzde 48'ine sahip olması gibi. Veyahutta devletin bir taraftan en zengin kesime yeni vergi hediyelediğini sunduğunu, diğer taraftan da bu hediyeyi, yani yeni sermaye birikim olanaklarını finanse etmek içinse, toplumun geniş kesimlerinin aleyhine sosyal giderleri kısıtlamasını.

Heinz Hilgers'in açıklamalarına bu bağlamda bakmak gerekir. Hilgers, Federal İş Ajansı'nın Almanya'daki yoksul çocuk sayılarını açıklamasından sonra basının önüne geçmişti. Ajans'ın verilerine göre bu yılın Mart ayı itibariyle Almanya'da 15 yaşın altında olan toplam 1.929.000 çocuk yoksulluk sınırının altında yaşamaktaydı. Bu sayı 2005 yılında 1,5 milyondur, yani iki yılda 400 bin artmıştı.

Hilgers ise bu sayının gerçekleri vermediğini, düzeltilmesi gerektiğini ve 15 yaş yerine, reşit olma yaşı olan 18'in sınır alınmasının zorunlu olduğunu söylüyor. Böyle olunca – ki doğru olan da budur, çünkü aileler çocukların 18'e girene kadarki masraflarını taşımakla yükümlüdürler – bu sayı 600 bin artarak 2,6 milyona ulaşıyor. Yani dünyanın en zengin ülkelerinden biri olan Almanya'da 2,6 milyon çocuk yoksulluk sınırının altında yaşamak zorunda bırakılıyor.

İtirazları duyar gibiyim. Almanya'da yoksul olarak yaşamak için yaşamını tehlikeye atan yüzbinlerce Afrikalı, Asyalı var. Doğru, hatta yaşamını tehlikeye atarak Avrupa'ya yasal olmayan yollardan girmeye çalış-

şanlar, Afrika'nın Asya'nın en yoksulları bile değil. En yoksulları seyahat dahi edemiyorlar. Ve Almanya'nın, Avrupa'nın zenginliğinin ön koşulu, Afrika'nın, Asya'nın yoksulluğudur. Doğru, ama yaşam koşulları temel alındığında, bu doğru, 2,6 milyon çocuğun yoksulluk sınırında yaşıyor olması skandalını bertaraf etmez.

Göstermek istediğim çok basit bir gerçek: 9 trilyon Avro zenginliğe sahip olan bir ülkede, 2,6 milyon çocuk yoksulluk sınırında. Bu basit gerçek kapitalizmin ne menem bir illet olduğunu göstermeye yetmez mi?

8 EYLÜL 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

EKOLOJİK BOMBA?

Ne tuhaf değil mi? Ne zaman dünyanın herhangi bir yerinde savaş karşıtı gösteriler düzenliyor olsa, sanki özellikle hazırlanmış gibi kaygı verici silahlanma haberleri gündeme oturuyor. Aslında bugün Berlin'de gerçekleştirilecek olan büyük barış yürüyüşü ile ilgili bir yazıyı kaleme almayı düşünüyordum.

Alman barış hareketi, toplumsal ve politik solu 15 Eylül yürüyüşüyle hem Alman ordu birliklerinin Afganistan'dan çekilmesini talep edecek, hem de sözde »teröre karşı savaş« ile bağlantılı olarak demokratik ve sosyal hak budanımını protesto edecek. İşte bu çerçevede »terör ve islam« başlığı altında Almanya'da hararetle yürütülen, en son »islam dinine geçen Almanların fişlenmesi« zirvasıyla devam eden tartışmalara değinmek istiyordum.

Ama yazımı kale aldığım Perşembe günü okuduğum küçük bir haber, yazının içeriğini değiştirdi. Okumuşsunuzdur, haber şöyle: **»Rusya, bombaların babasını yaptı. (...) Genelkurmay başkan yardımcısı Alexander Rukschin:... dünyanın en güçlü vakum bombasının ilk denemesi başarıyla sonuçlanmıştır. (...) Bizim, bombaların babası adını verdiğimiz silah Amerikan bombasından dört kat daha güçlü olmasına rağmen, ondan bir kaç kat daha hafif. İnfalak ettiği alanda yarattığı ısı da iki misli daha fazla. (...) Yeni silahın nükleer esasa göre çalışmaması da büyük ekolojik önem taşıyor.«** Sevsinler. Militaristlerin ekolojiyi bu kadar düşünebilecekleri hiç aklıma gelmezdi doğrusu. Hani Rus militaristle-

rinin »ekoloji sicilini« bilmesek, inanacağız neredeyse. Üretilen vakum bombasını silah uzmanları »aerosol bombası« olarak da nitelendir-mekteler. İşte bu »aerosol bombasının« daha az etkin olanını Rus mili-taristleri Çeçenya'da defalarca kullanmışlardı. Çeçenya'nın »ekolojisi« hepimizce mâlum olduğundan, Rukschin Tavarış'in ekolojik önemden ne kastettiği anlaşılır.

Ama gelin »bombaların babasının« işleyişine bakarak, nelere kadir ol-duğunu bir görelim: **»Uçaktan atılan vakum bombasının birinci haznesi belirli bir irtifada patlıyor. Bu patlamadan yayılan patlayıcı toz imha edilecek alanın üze-rine seriliyor. İkinci aşamada ise bombanın ikinci haznesinde bulunan patlayıcı ae-rosol, ateş alarak çevredeki patlayıcı tozu tetikliyor. Oluşan kapsamlı vakum dal-gası tahribat alanındaki basıncı aşağı çekiyor. Etki alanı içinde kalan tüm canlılar, tıpkı mikro dalga fırına konmuş çiğ yumurta gibi içten parçalanıyor«.** 40 ton TNT gücündeki vakum bombasının etkisi bu. Eğer mikro dalga fırında çiğ yumurtanın nasıl patladığını görmediyseniz, denemenizi salık veririm. Ardından gözünüzü kapatıp, yumurta yerine bir insanoğlunu, bir hay-vanı, bir canlı varlığı tasavvur edin. Nano teknoloji yardımıyla üretilen bu »baba bombanın« yaratacağı dehşet gözünüzün önüne gelecektir.

Rukschin Tavarış, bombanın nerede kullanılacağını da şöyle açıklıyor: **»Bu yeni bomba, orduya ulusal güvenliği koruma ve terörist saldırılara herhan-gi bir yerde ciddi karşı koyma gücü verecek«.** Aslında general Rukschin'in bu söylediklerinden, Rusya'nın önümüzdeki dönem savunma ve gü-venlik politikasının nasıl bir yön alacağı belli olmakta. Enerji devi olup, dünyadaki konumunu güçlendirmeye çalışan Rusya da, aynı ABD ve AB gibi yayılmacı bir politikanın yol açacağı sonuçlara karşı kendisi-ni hazırlıyor anlaşılın. Sözde »teröre karşı savaş« nasıl saldırı savaşla-rına ve işgale yol açıp, işgal altındaki ülkelerdeki direnişi tetiklediyse, Rusya'nın etki alanında bulunan ülkelerdeki gelişmeler de benzeri bir yön izleyebilir. Bu durumda da, olası »terörist direniş hareketlerine« karşı kullanılacak uygun (!) silahlar şimdiden hazır.

Okurlarımız belki de, »yahu 50 milyon ton TNT gücündeki nükleer si-lahların yanında bu vakum bombanın ne önemi olabilir ki« diye so-rabilirler. Haklı bir soru, ama nükleer silahların kullanılma olasılığının pek büyük olmadığı, ancak konvansiyonel silahların kullanıldığı bölge-sel ve süreli savaşların günümüzün bir realitesi olduğu düşünülürse, üretilen silahın önemi ortaya çıkar. Yani kısacası, Türkiye'de görüp ne-redeyse kanıksadığımız »kirli savaş« ve enstrümanları dünya çapında olağan hâl alıyor. Kaygı verici olan bence bu.

14 EYLÜL 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

TERÖR HİSTERİSİ

Hani derler ya, »delinin biri kuyuya taş atmış, elli akıllı çıkaramamış« diye. Son günlerde Almanya'da sürdürülen »terör« tartışmalarını izleyenlerin benzer duygulara kapıldığını zannediyorum. Arka plandaki sorun bu kadar ciddî olmasa hadi canım sende denir, amma velakin tartışma ne deli saçması, ne de önemsiz laf kalabalığı.

Federal Savunma Bakanı Franz-Josef Jung bu hafta, ortada hiç bir neden yokken, »olağanüstü durumlarda terör saldırısı amacıyla kaçırılan yolcu uçağını vurma emri veririm« deyince kıyamet kopuverdi. Hemen her kesimden eleştiri yağmuruna tutulan bakan Jung, söylediklerinden geri adım atmadı, hatta anayasal değişiklik dahi talep etti. Genelkurmay başkanı ise – federal ordu geleneklerine uymayan bir biçimde – bakanına karşı çıkarak, »savaş pilotlarımıza böylesi bir emre itaat etmemeyi öneririm« dedi.

Aslına bakılırsa bu konu o kadar da yeni bir konu değil. Federal ordunun yurt içinde göreve çağırılması kadar eski. Federal Hükûmet geçen yıl Hava Sahasını Koruma Yasası ile savunma bakanına böyle bir yetki vermek istemişti. Ancak Federal Anayasa Mahkemesi 15 Şubat 2006'da aldığı bir karar ile tartışmaları bitirmiş ve bir yolcu uçağının vurularak düşürülmesinin Anayasa'nın çeşitli maddelerine aykırı olduğunu açıklamıştı. Almanya gibi gelişmiş burjuva demokrasilerinde bir savunma bakanının Anayasa Mahkemesi'nin aldığı kararla-

rın hükûmet için bağlayıcı olduğunu bildiği pek âlâ varsayılabilir. Hele hele bakanın kendisinin bir hukukçu olduğu düşünülürse. Peki, bakan Jung buna rağmen neden böylesi bir açıklamaya gerek görüyor? Ünlü yazar ve hukuk profesörü Bernhard Schlink'in dediği gibi aptal ve pervasız olduğundan mı?

Bana kalırsa 1999 Hessen Eyalet Seçimleri öncesinde karapara aklama skandalından sabıkalı olan Jung öyle aptal falan değil, aksine son derece bilinçli davranıyor. Aynı, Almanya'nın nükleer saldırı tehditi altında olduğunu iddia eden Federal İçişleri Bakanı Wolfgang Schaeuble gibi. Yapılmak istenilen, toplumu korku toplumu haline getirerek, neoliberal program ve emperyalist yayılmacılık çizgisine çekmek ve demokratik hak gaspının devamına gerekçe yaratmaktan başka bir şey değildir.

Bununla birlikte toplumun dikkatini asıl sorunlardan, muğlak ve absürd tehditlere çekmek amaçlanmaktadır. Geçen hafta kamuoyuna açıklanan bir araştırmadan bazı başlıklar konuyu daha da aydınlatacaktır. Bu araştırmaya göre Alman toplumunun yüzde 70'i enflasyonun artmasından korkmaktadır. Süt ürünlerine ve ete yapılacağı açıklanan yüzde otuzluk fiyat artışı bu korkunun ne denli reel olduğunu göstermekte. Gene toplumun yüzde 64'lük bir kesimi, elde edilen zenginliğin adil dağıtılmadığı düşüncesinde ve gelecek korkusu taşımaktadır. Kronikleşen kitlesel işsizlik ve kökleşerek yaygınlaşan yoksulluk nedeniyle, emekli olduğunda yaşam standartını kaybedip, yoksullaşacağından korkan kesimlerin sayısı da aynı düzeyde. Buna karşın – tüm tehdit senaryolarına ve korku üretimine rağmen – olası bir »terör saldırısından« korkanların oranı ise yüzde 46'yı geçmemekte.

Orduya, sermayenin dünya çapındaki çıkarlarını koruma ve enerji rezervleri ile hammadde piyasalarına ulaşımını kollama görevini resmî olarak veren bir hükûmetin, emekçilerin, genç – yaşlı geniş toplumsal katmanların gerçek korkuları ile gidermeye çalışacağını beklemek

hayli naiflik olur. Terör histerisi, daha farklı bir korku toplumu yaratmak için kullanılıyor. Bu tartışmalar, başta Almanya olmak üzere Batı burjuva demokrasilerinin içinin nasıl boşaltıldığını da göstermekte. Mali piyasalar kapitalizmde Anayasa, hukuk devleti, demokratik kurumlar birer birer neoliberal ve militarist çıkarların hizmetine koşuluyor. Bir tarafta sözde »terör« gerekçesi ile islam dinini seçen Almanların fişlenmesi veya Afganistan gibi ülkelerde »terör kamplarına« katılma olasılığı olanların cezaî yaptırıma tabi tutulmaları istenirken, diğer tarafta Alman Ceza Yasası'nın 211. maddesinde açıkça yazılı olan »suça teşvik etme« suçunu işleyen sabıkalı bakan kafa karıştırmaya devam ediyor. Eh, günümüz dünyasında sermaye çıkarlarını savunmak mükâfatsız kalacak değil ya.

21 EYLÜL 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

PARALAR NEREDE?

Yarın Leipzig kentinde Avrupa'nın üye sayısı açısından en güçlü sendikalarından olan hizmetliler sendikası ver.di'nin (Birleşik Hizmetliler Sendikası) kurultayı başlıyor. Toplam 2,4 milyon (aidat ödeyen!) üyeye sahip olan ver.di sendikası, 18 Mart 2001 tarihinde kamu, posta, medya, banka, sigorta ve benzeri sektörlerde çalıştırılan emekçilerin örgütlendiği beş hizmetliler sendikasının birleşmesiyle kuruldu. Kurulduğu gün 3 milyondan fazla üyeye sahipti.

Adı, ünlü İtalyan bestekârı Guiseppe Verdi'yi çağrıştıran sendika, Guiseppe Verdi'nin ülkesinin birliği için verdiği mücadeleyi örnek alarak, hizmet sektöründeki işçilerin birliğini sağlamak için bu adımı attığını vurguluyor. Hiç şüphesi yok, ver.di güçlü bir sendika – ancak, en son Haziran 2007'de Alman Telekom'unda 50 bin işçinin taşeron şirketlere aktarılması olayında olduğu gibi, bu gücünü sermaye saldırılarına karşı yeterince kullanamıyor. Yani açıkcası, ver.di mücadelecı sınıf sendikacılığı yerine, Ren kapitalizminin kalıntısı olan ve ne tuhaf tır ki sendika yöneticilerinden başka hiç kimsenin varlığına inanmadığı »sosyal partnerliği« yeğlemekte. Hani kocasının hiç eve gelmeyip, yaşamını başka bir kadınla sürdürmesine rağmen, hâlâ evliliğinin devam ettiğini zanneden kadınlar vardır ya (tabii bunun tersi de geçerli), Alman sendika yönetimlerinin durumu da buna benziyor. 140 yıldan beri göbekten bağlı oldukları Alman sosyaldemokrasisi cephe değiştirecek ve sermaye yukarıdan sınıf savaşını dayatacak, sendikalar

da hâlâ hiç bir değişim olmamış gibi »sosyal partnerlikle« işçi haklarını savunacak. Olacak iş mi bu? Nelerin olduğunu ise gene ver.di'nin iktisat politikaları departmanının yayımladığı bir bildiriye okuyabilirsiniz. »Brüt skandalı« başlıklı bildiriye, işçilerin bugün on yıl öncesinden daha az net ücret aldıkları belirtilerek, paralar nerede diye soruluyor. Resmî açıklamalara göre 1996'da ayda 1.367 Avro alan bir işçinin eline bugün sadece 1.320 Avro geçiyor.

Bildiriye, aynı zaman dilimi içerisinde her yıl dağılıma giren zenginliğin 85 milyar Avro'ya çıktığı da vurgulanmış. Gerçekten de son on yıl karşılaştırıldığında, özellikle son aylardaki fiyat artışları da göz önünde tutulursa, bağımlı çalışanların eline geçen para önemli ölçüde azalmış durumda. Rakamlara göre Almanya'da 1996'da toplam 519 milyar Avro olan net maaş ve ücretler (brüt: 802 milyar Avro), 2006'da 516 milyar Avro'ya (brüt: 790 milyar Avro) düşmüş. Buna karşın kâr ve varlıklardan elde edilen gelir ise 1996'da 460 milyar Avro'dan, 2006'da 557 milyar Avro'ya yükselmiş. Sayılar 1990 sonrasında çalıştırma koşullarının esnekleştirilmesi, sosyal devlet düzenlemelerinin erozyona uğratılması ve ücretler ile sosyal güvenlik arasındaki bağın koparılması biçiminde sürdürülen neoliberal dönüşüm politikalarının, kimlere ve nelere mal olduğunu açıkça göstermekte. Ama aynı zamanda da, sendika yönetimlerinin son 17 yıl içerisinde uyguladıkları politikaların da iflasını kanıtlamakta.

Gerçi sendikalar, egemen medyanın da desteğiyle yeniden başlatılan »vergiler ve sosyal ödentiler azaltılmalı« kampanyasını, sağlık, emeklilik, işsizler, eğitim, çevre koruması ve diğer birçok alan için daha az bütçe gerekçesiyle reddetmede ve ücretlerin artırılmasını istemede haklılar. Hatta ver.di örneğinde olduğu gibi »yeterli yasal asgarî ücret« uygulamasının yürürlüğe sokulması için mücadele de etmelidirler. Ancak tüm bunların »sosyal partnerlikle« olacağını zannediyorlarsa, hiç bir şey öğrenmemişler demektir. Sendikal hak mücadelesinin, kapitalist sermaye birikimine, sömürüye, yoksulluğa, savaşa, sos-

yal ve demokratik hak gaspına karşı uluslararası bağlamda verilmesi gereken iktidar mücadelesi ile sıkı sıkıya bağlantılı olduğunu göremeyen sendikaların, bırakın daha fazla ücreti, elde edilmiş kazanımları dahi koruyabilmeleri olanaklı değildir. Hele hele Almanya'daki gibi salt işletmelerdeki çekirdek kadrolara yoğunlaşan, güvencesizlere ve dışlanmışlara hitap etmeyen ve sınıf eksenli politik mücadele yerine, menecer mantığı ile üyelerini »müşteri« olarak nitelendiren sendikaların bunu başarması söz konusu olamaz.

80'li yıllarda feminist bir şarkı vardı: »Ülkenin yeni erkeklere ihtiyacı var«. Bugün yazılsaydı, sözleri herhalde »ülkenin yeni sendikalara ihtiyacı var« olurdu.

28 EYLÜL 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

EMEKÇİLERİN GÜNDEMİ

Almanya'daki gazetelerin birinci sayfalarını okuyanların gözünden kaçmamıştır: Bu haftanın gündemi işçiler ve sendikalar. Gündemi tek belirleyen, hizmetliler sendikası ver.di'nin sonuçlanmakta olan kurultayı değil. Bir tarafta işsizlik sigortası üzerine sürdürülen tartışmalar, diğer tarafta da Alman demiryollarında çalışan lokomotif sürücülerinin 3 saatlik grevi gündeme damgasını vurdu.

Ver.di kurultayında belirgin olan, şimdiye kadar üyelerinin yaklaşık yüzde yirmisini kaybeden bu »mega sendikanın« hala kendi kendisiyle uğraşıyor olmasıydı. Yönetimdeki sosyal demokrat çoğunluk sendikanın içerisindeki etkinliğini kaybetmemek için kurultayı dört gün boyunca yeni yönetime girecek olan isimler üzerinde tartıştırdı. Gerçi Yeşiller Partisi'nin üyesi olan sendika başkanı Frank Bsirske, Alman sendikaları için de pek olağan olmayan bir sonuçla, yüzde 94.3'lük bir oyla yeniden başkan seçildi, ama diğer 13 yönetici üzerindeki sayısı ayak oyunu nedeniyle kurultayda tartışılması gereken yaklaşık 1.600 karar tasarısı arka plana düştü.

Yönetim ve sendika kadroları çoğunluğunu ellerinde tutan sosyal demokratlar, birlik sendikası anlayışına ters bir biçimde Sol Parti'ye yakın bir adayın seçilmesini başarıyla engelleyebildiler. Kurultay rejisi ise son derece önemli olan kimi karar tasarılarını kısmen sendika organlarına naklederek, kısmen de »zaman kaygısı« gerekçesi ile tartışırma-

dan geçiştirerek gündem maddelerini yönetti. Kurultayda göze çarpan bir diğer önemli husus ise yaklaşık bin kurultay delegesi arasında topu topu 8 göçmen kökenli delegenin bulunmasıydı. Doğal olarak yönetime göçmen kökenli birisinin seçilmesi tartışma konusu bile olmadı. Bu, göçmenlerin yoğun bir şekilde çalıştırıldıkları hizmet sektöründe emekçilerin haklarını savunan bir sendika açısından pek olumlu bir resim olmamakla birlikte, Avrupa sendikalarının »toplumun çeperindeki« gruplara bakış açısını da göstermektedir.

Kısacası, dört yılda bir yapılan bir sendika kurultayından beklenen pek çok sinyal verilememiş oldu. Özellikle Alman sosyaldemokrasisi içerisinde sendikal haklar ve »Ajanda 2010«nun revize edilmesine yönelik hararetli tartışmaların sürdüğü bir dönemde, ver.di gibi bir sendikanın daha somut ve kararlı talepler ile gündemi belirlemesi gerekiyordu. Kurultay tartışmalarının – özellikle kurultay molalarındaki – merkezinde, lokomotif sürücülerinin grevi hayli konuşuldu. Alman demiryollarında şu anda üç sendika teslim hakkına sahip. Bunlardan birisi, sadece lokomotif sürücülerinin üye olduğu GDL sendikası. GDL, doktorların üye olduğu Marburger Bund veya sadece pilotların üye olduğu Cockpit gibi tek bir meslek grubunun sendikası. Ver.di başkanı Bsirske, Cuma günü kurultayda yaptığı konuşmasında bence son derece haklı bir biçimde bu tip »meslek grubu sendikaları«nı eleştirdi. GDL veya diğer »meslek grubu sendikaları« mücadelelerini bir şirket çatısı altında çalışan tek bir meslek grubu lehine veriyorlar. Gerekçeleri ise örneğin lokomotif sürücülerinin konusunda, bu meslek grubunun diğer emekçilerden »daha fazla sorumluluk« taşıyor olması. Doktorlar da benzeri söylemlerle (ve uzun süren öğrenim gerekçesiyle) mesai dışı zamanlarında yaptıkları mitinglerle daha fazla ücret talep etmişlerdi. Aynı işyerinde çalışan diğer emekçilerin durumu ile hiç mi hiç ilgilenmemişlerdi. Lokomotif sürücülerinin durumu da aynı. Haklı istemlerini, tek bir meslek grubunun maksimum istemi haline getirip, emekçiler arası dayanışmayı yıktıklarından, haksız duruma getirmekteler. Sermaye egemen olduğu süre boyunca her zaman işçilerin, emekçile-

rin birliği bozmak, aralarındaki dayanışmayı yıkmak ve onları bu şekilde güçsüz bırakmak için uğraş verdi. Görüldüğü kadarıyla refah devleti alışkanı Avrupalı kimi emekçi grubunun bencilliği, burjuvazinin buncaca yıl beceremediğini başaracak. Üzücü olan da bu değil mi zaten?

5 EKİM 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

ALMAN SONBAHARININ HATIRLATTIKLARI

1977 yılı Almanya'da güvenlik histerisinin zirveye çıktığı yıldır. »Kızıl Ordu Fraksiyonu« (RAF) eylemleri, burjuva demokratik hukuk devletinin sınırlarını göstermekteydi.

Bugün »Alman sonbaharının« 30. yıldönümü ve Alman medyası konuyu enine boyuna işlemekte. Tabii bu arada da gizli kalmış detaylar, yanıtlanmamış onlarca soru kafaları kurcalamaya devam etmekte. Gerçeklerin gün yüzüne çıkmasını isteyenler, eski RAF aktivisti Helmut Pohl veya efsanevî RAF yöneticisi Gudrun Ensslin'in kardeşi Gottfried Ensslin gibi, o günlerin resmî açıklamalarını sorguluyor ve devleti suçluyorlar.

18 Ekim 1977 sabahı RAF üyeleri için özel olarak inşa edilmiş olan Stuttgart – Stammheim hapisanesinde Gudrun Ensslin, Andreas Baader ve Jan-Carl Raspe hücrelerinde ölü olarak bulunmuşlardı. Daha önceki günlerde de yoldaşlarıyla arası açılan Ulrike Meinhof'un intihar ettiği söyleniyordu. Alman devleti »**teröristlerin, kendilerini kurtarma eylemlerinin başarısızlıkla sonuçlanması nedeniyle intihar ettiklerini**« açıklıyordu. 17 Ekim'i 18 Ekim'e bağlayan gece, »Komando Sigfried Hausner« adını taşıyan bir RAF grubu, 43 gün esir tuttukları işverenler birliği başkanı Hanns Martin Schleyer'i öldürmüşlerdi. Aynı saatlerde de kaçırılmış olan bir Lufthansa uçağı Mogadişu havalimanında kanlı bir baskın sonrasında »kurtarılmıştı«.

O gün bugündür hep şu sorulmakta: **»Nasıl oldu da, dünyanın en güvenli hapisanesi olduğu iddia edilen bir binada RAF kadroları silahlarla intihar edebildiler?»** Gerek aynı geceyi hücrelerinde ağır yaralı olarak atlatan RAF üyesi Irmgard Möller'in açıklamaları, gerekse de Pohl ve Wagner gibi eski RAF üyelerinin söylemleri, Alman devletinin intihar süsü vererek RAF'tan »öç aldığı« iddialarını güçlendirmekte.

Ama soruların ve iddiaların yanıtı ne olursa olsun, **»Alman sonbaharının«** asıl sonucu, Batı Avrupa burjuva demokrasilerinin ciddî bir kırılma yaşamış olmaları ve bu kırılmanın bugün dahi etkisini sürdürmesidir. Doğal olarak **»Alman sonbaharı«** radikal Avrupa solu arasında »şiddet« ve »silahlı mücadelenin« sorgulanmasına yol açtı, ama bu tartışma sol mücadelenin tarihinde güncelliğini hiç yitirmedi. Muhtemelen de güncelliğini korumaya devam edecektir. **»Alman sonbaharı«** bugün de yürürlükte olan birçok totaliter yasanın uygulamaya sokulmasına gerekçe oldu. Örneğin 1976'da Ceza Yasası'nda yürürlüğe sokulan 129 a maddesi, günümüzde eleştirel bilimi dahi »terör zanı« altına almayı yaramakta. Daha bundan bir kaç hafta öncesinde Berlin'li sosyolog Andrej Holm, kent yerleşiminde sosyal konutların özelleştirilmesi üzerine yaptığı bir araştırmada, **»radikal solun kullandığı sözcükleri kullanmış olduğu«** suçlamasından hareketle Federal Savcılık tarafından tutuklanıp, hapse tıkmıştı. Andrej, ancak uluslararası bilim insanlarının protestosu sonucu serbest bırakıldı. Ancak davası daha düşürülmedi.

Diğer bir örnek G8 Zirvesi'ni protesto eylemlerinden verilebilir. Protesto eylemlerine hazırlanan bazı gruplar, zirveden günler öncesinde »terör saldırısı yapabilirler« ihtimali ile polis baskınlarına ve tutuklamalara maruz kaldılar. Federal Savcılık bu ihtimali öne sürerek ve salt varsayımlardan hareketle kişileri veya grupları »terörist« suçlamasıyla tutuklayabilmekte. Nasıl seksenli yıllarda nükleer santral karşıtları »terörist« ilan edildilerse, bugün de radikal sol ihtimal üzerine koğuşturmalarına uğratılmakta.

Tüm bunlar demokratik hukuk devleti esasları (!) ve yürürlükteki yasalar çerçevesinde gerçekleşmekte. Bundan sadece solcular etkilenmiyor elbette. Örneğin PKK sempatanı bulunduğu varsayımı veya »Afganistan, Pakistan gibi ülkelerde terör eğitimi alma ihtimali« göçmenlerin »terörist« sayılmalarına yeterli olabilmekte. Kısacası »sonbahar« daha bitmiş değil. Nasıl bitsin ki? Küreselleşen malî piyasalar kapitalizmi sermaye birikimini yoğunlaştırmak, hammadde ve enerji kaynaklarına engelsiz ulaşabilmek, sömürüyü sürdürmek ve hep daha fazla kâr mantığını egemen kılmak için emperyalist savaflara, ülke içinde demokratik ve sosyal hak gasplarına, sendikal haklara saldırmaya devam ettiği ve ezilen halklar ile işçi sınıfı güneşin sofrasında yer almak için yeterince direniş göstermedikleri sürece, **»sonbahar«** hiç bitmeyecek.

19 EKİM 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

»ASIL DÜŞMAN KENDİ ÜLKEMİZDE!«

Şiddetin, kin ve nefretin insan aklını esir aldığı dönemlerde, sağduyuya hitap etmek, doğru olduğuna inanılanı söylemeye çalışmak pek kolay değil. Hele hele bugünlerde çılgınlık seviyesine varan bir savaş histerisinin egemen olduğu Türkiye gibi ülkelerde savaş yerine barış, kin yerine kardeşlik, eşitlik ve özgürlüğe vurgu yapmak, »hain« olarak adlandırılma pahasına felakete giden yolun üzerinde engel teşkil etmeye çalışmak çok zor.

Halbûki asıl şimdi bu zorun üstesinden gelinmelidir. Gerekli olan budur. Tianmen meydanında elindeki poşetiyle koskoca tankların önünde dimdik duran o küçücük Çinli'nin cesareti örnek alınarak, egemen söylemlere karşı çıkılmalıdır. Gazetemiz yazarlarından **Günay Aslan** Çarşamba günü köşesinde ne yazacağını bilemediğini belirterek başladığı yorumunu şöyle bitiriyordu: **»... Ve bu gidişin Kürtler açısından da hayırlı sonuçlar doğurmayacağını düşünüyorum. Zira Kürtlerle Türklerin ancak eşit koşullarda birlikte varolabileceklerine inanıyorum. Kürtler olmadan Türklerin, Türkler olmadan da Kürtlerin ayakta duracağına ve kendilerine özgür bir gelecek kuracaklarına inanmıyorum. Bu nedenle bu halkların kanlı bıçaklı hale getirilmesine ve yollarının ayrılmak istenmesine karşı çıkıyor, bunu durdurmak isteyen; Türk-Kürt herkesle birlikte olmak, bir şeyler yapmak istiyorum. Sağduyulu bir ses duymak, o sese katılmak istiyorum...«** Sevgili Günay öylesine haklı ki. Açıkcası ben de aynı duygular içerisindeyim. Ama sınıfsal konumlanışım bana uslanmaz antimilitarist ve canı pahasına enternasyonalizminden fire

vermeyen **Karl Liebknecht**'i anımsatıyor. Aklıma, Liebknecht'in Birinci Dünya Savaşı'nın o kan ve barut kokan günlerinde, 1915 Mayıs'ında kaleme aldığı »Asıl düşman kendi ülkemizde!« başlıklı bildirisi geliyor.

»Alman ulusunun asıl düşmanı Almanya içerisinde: Alman emperyalizmi, Alman savaş partisi, Alman gizli diplomasisi. Alman ulusu kendi ülkesindeki bu düşmana karşı mücadele vermelidir; diğer ülkelerde kendi emperyalizmlerine karşı mücadele eden proletarya ile omuz omuza, politik mücadele ile geri püskürtmelidir. Savaş başladığında kitlelerin nasıl egemen sınıflar tarafından cezbedici melodilerle kapitalist savaş amacı için avlandıklarını gördük. Demagojinin parlak sabun köpüklerinin sonra nasıl patladıklarını, Ağutos'un o aptal hülyalarının nasıl dağıldığını, halka mutluluk yerine nasıl sefalet ve feryadın getirildiğini; savaş dullarının ve öksüzlerin gözyaşlarının nasıl oluk oluk akan nehirlerle dönüştüğünü; (...) yarı absolütizmin-Junker egemenliğinin-militarizmin-polis keyfiyetinin nasıl acı gerçek haline geldiğini yaşadık. Bu deneyimler bizi – her şeyi öğrenmeye, hiç bir şeyi unutmamaya ikaz ediyor!«

Evet, böylesi dönemlerde bir şey hiç unutulmamalıdır: savaşların sadece ve sadece egemenlere yaradığı, faturayı yoksulların, ezilenlerin ve emekçilerin ödediği; militarist kışkırtmaların bir tuzak olduğu, emekçilere egemenlerin top ve tüfeklerine kurşun olmaktan başka rol tanınmayacağı; yalan ve demagoji üzerine kurulu savaş yönetiminin yeni baskı ve ekonomik yıkımlara yol açacağı, demokrasinin anlamsızlaşacağı ve sorunların gerçek nedenleri ile sorumlularının asla gün yüzüne çıkamayacağı unutulmamalı.

Ve her defasında yeniden şu öğrenilmeli: militarist gürûh ile iktidarına ortak olmaya çalışan burjuvazinin çıkarları ile halkın, emekçi yığınlarının çıkarları birbirlerine terstir. Savaşta kaybeden, hep halk olacaktır. Dayatılan uğursuz oyuna karşı Türkler ile Kürtlerin, emekçi yığınların ve toplumun geniş kesimlerinin eşitliğe, demokrasiye, özgürlük ve barışa dayalı ittifakının dile getirilmesi, bu ittifakın örülmesi için mücadele verilmesi günümüzün en temel görevidir. Ancak böylesi bir ittifa-

kın örülebilmesi için sürdürülebilir bir güven ortamının yaratılması önkoşuldur. Ve bence bunun ana sorumluluğu Kürt olmayan kesimlerde. Çünkü ülkenin parçalanmaya giden yolunun başlangıç noktası olan Kürt sorununun çözümü ilk başta Türk emekçi yığınlarının çıkarıdır. Ayrıca bugün görüldüğü gibi, yaratılan linç ortamında Kürtlerin yanı sıra demokratik güçler ve Türkiye solu da hedef haline getirilmektedir. Asker ve gerilla cenazelerini durdurmanın yegâne yolu, silahların susması, barışın ve gerçek anlamda demokrasinin sağlanması ile bulunacaktır. Bence dile getirilmesi gereken budur. Tarih, bu cesareti gösterenlerin haklılığını teyid edecektir.

26 EKİM 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

»HER ŞEY VATAN İÇİN« Mİ?

Savaş tamamlanmasının çıkardığı gürültü, toplumsal histeri ve medya tekellerinin milliyetçi-şovenist çığırtkanlığı tüm dikkatleri tek noktaya toplamış durumda: Sınırötesi operasyon. »Mevzuu bahis vatan ise gerisi teferruattır« yaklaşımı, kategorik emir olarak yaşamın her alanını belirlemekte.

Duygusalığın tonlarca ağırlığı, ölüm haberleri ve ağızlarından, kalemlerinden kan akanların egemen söylemi, mantıklı düşünmeyi zorlaştırıyor. Halbûki tam da böylesi bir dönemde en çok gereksinim duyulan şey, toplumsal sağduyuyu teşvik edecek bir yaklaşım değil midir?

Görüldüğü kadarıyla Türkiye'deki politik, askerî ve iktisadî elitler – Haluk Gerger'in deyimiyle – çılgın bir irrasyonallite içerisindedir. Cumhuriyetin kurulduğu günlerden bu yana sayısız acıların yaşandığı, Kürt Sorunu'nun askerî ve şiddete dayalı yöntemlerle çözülemeyeceği ve bunda ısrarın yeni acılara yol açacağı gerçeğini duymak dahi istemiyorlar. Çünkü duyarlarsa, belirli sorulara yanıt vermek zorunda kalınacak.

Savaş kışkırtıcıları kulaklarını kapatsalar da, gelin biz sorulması gerekenlerden bazılarını formüle edelim:

Türkiye'deki egemenler, amaçlarının »terörü« bitirmek için »PKK'yi yok etmek« olduğunu söylüyorlar. Peki, PKK'nin örgütsel olarak yok edil-

diğini varsayalım: »Sorum« gerçekten çözülmüş olacak mı? Çok basit, ama çok da zor yanıtlanabilir bir soru. Demagojik söylemlere de açık olduğundan, bu soruyu bir yana bırakıp, başka sorular soralım.

Egemenlerin amacı gerçekten »terörü« durdurmak mı, yoksa rejimi güvence altına alıp, ülke sınırlarını değiştirmek mi? Yani, bazı yürüyüşlerde söylendiği gibi, Musul'un 82. ve Kerkük'ün 83. il olması mı isteniyor? Uluslararası hukuk açısından yayılmacılık olarak nitelendirilecek bu macera, başbakanın bölgede görmek istediği »istikrarı« nasıl sağlayacak? İstikrar, ABD'nin Irak'ta sağladığı »istikrar« gibi olamazsa, vay halimize. Kuzey Irak'taki »soydaşlarımızı« pek düşünen vatanperver gazetecilerin zaman zaman belirttiği »bölgesel güç olma« hedefi, Türkiye'deki karar vericilerin gerçek hedefleri ile ne kadar örtüşüyor? Peki, her türlü »bedeli ödemeye hazır« olanlar, maceranın faturasını kime ödetecekler?

Hükümet son toplantılarından birisinde »ekonomik yaptırımlar« kararını aldı. Kuzey Irak'ta küçümsenemeyecek yatırımlarda bulunan OYAK ile Türkiye sermayesinden, zarar görüleceği bilinmesine rağmen çıt çıkmıyor. Burjuvazinin kârında en ufak bir kaybı gördüğünde, her zaman yaygara kopardığı düşünülürse, milyonlarca doları bulacağı söylenen zarara rağmen, Türkiye sermayesinden neden ses çıkmıyor, hatta askerî operasyonu desteklediğini söylüyor? Yoksa bu sessizliğini olası bir yağmadan pay alma hayali mi gerekli kılıyor?

Türkiye'nin silahlanmasının kaymağını, gene üniformalı kapitalistlerin yediği herkesce malum. 2005'de 49 milyar Avro ciro yapan ve uluslararası tekelleri bile kısındıracak imtiyazlara sahip olan OYAK tekelinin bu savaştan kârı ne olacak? Askerî vesayet rejiminin sağladığı olanaklarla, militarist-sanayi kompleksine sahip olan bu finans devinin ülkenin geleceği ile ilgili alınan kararlardaki rolü ne kadar?

Veya medyayı ele alalım. Hürriyet gazetesinin şefi Ertuğrul Özkök gün-

lerden beri birilerine »haddini bildirmekten«, »hedef Barzani'dir« diyerek rejimin sözcülüğünü yapmaktan geri durmuyor. Millettin vicdanına »celp« çıkartan (ama nedense şehit askerlerin her defasında yoksul ailelerin çocukları olmasına söz söylemeyen) bu »gazeteci« bey, gerçekten iddia ettiği gibi »vatanperver« mi, yoksa patronunun doğal gaz ve petrol işlerinin tıklarında kalması için lobicilik mi yapıyor? Doğan Holding gibi medya tekellerinin olası bir savaşta kaybedecekleri ile kazanacakları nedir acaba? Peki, galeyana getirilen halkın, yoksulların, emekçilerin, genci ve yaşlısıyla geniş toplumsal kesimlerin kaybedecekleri?

Ya, cep telefonlarına »şehitler ölmez, vatan bölünmez« sloganlarını fon müziği ile süsleyip, tanesini 3,99 Avro'ya sunan, »asgarî sipariş beş adetten« bayraklar satan şark kurnazı uyanıkların mantar gibi bitmesini nasıl yorumlayalım? Her soru, beraberinde yeni sorular getiriyor. Bunları herkes kendince yanıtlayabilir. Ama asıl yanıt bekleyen soru, sınır ötesi operasyonun ve çıkması muhtemel savaşın kimin çıkarına olduğudur. Bu sorunun yanıtı, tüm diğer soruları da yanıtlayacaktır.

Başlığa dönersek: Nazım'ın deyimiyle, vatan cepleri doldurmaksa eğer utanmazca, »her şey vatan içindir« öyleyse...

3 KASIM 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

KÜRTLERİ SEVMEK Mİ?

Bugün iki yazı okudum. Bir tanesi Bianet sayfasında sayın **Mustafa Sönmez**'in **»Ey Türk! Kürdünü sev, koru, güven...«** başlıklı yazısı. Diğeri ise koxuz.org adlı websayfasında, değerli katkılarından her zaman faydalandığım **Demir Küçükaydın**'ın **»Liberallerin intiharı ve PKK«** başlıklı yazısı. Açıkcası Demir'in yazısını herkese önerebilirim, çünkü gerçekten »cuk« oturmuş.

Sayın Mustafa Sönmez'i tanımıyorum. Düşüncelerini kaleme alırken iyi niyetli davrandığından şüphe etmiyorum elbette, ama yazısını okurken, dilin düşüncelerin aynası olduğunun bu kadar güzel bir örneği olamaz diye düşünmekten kendimi ala koyamadım. Sayın Sönmez'e de Demir'in yazısını okumasını salık veririm, çünkü Demir Türkiye soluna ve liberallerine ayna tutuyor.

Bianet sayfasındaki yazıya gelince: Sayın Sönmez teşbihte hata olmaz diyerek, kısaca despot (devlet) babanın zavallı kızına (Kürtlere) hoyrat davranmamasını öneriyor ve Türklerden Kürtleri sevmelerini, korumalarını ve onlara güvenmelerini istiyor. Eh bir de yoksulluğu ortadan kaldırdık mı, sorun morun kalmaz diyor. Sorun emek mücadelesidir tespitini yaparak, sınıfsal bakışını (!) gösteriyor.

»Söz gider, yazı kalır« derler. Gerçekten de sayın Sönmez'in yazısı »beyaz« efendinin söylemi için kalıcı bir örnek olabilir. Sorunlara »sınıf-

sal« bakarak yorum getirenlerden, en azından seksist örnekler vermelerini beklemek gerekir. Solcular, kadın hareketini bir nebze olsun anlamışlar ise, despot babaların kızlarına »kötü« davranmalarının gerçek nedenlerini öğrenmiş olmalıdırlar. Kötü davranılan kızın sorunu, bir gün işine gelip despotluğunu bırakacak olan babayı sevmek değil, kendi kaderini kendisinin tayin edebileceği kurtuluşudur.

Verilen örnekte devamla »kötü davranılan kızın« başkaları tarafından »ayartılmasına« vurgu yapmak ise, kadının »saçı uzun, akıllı kısa« paradigmasının dışı vurumudur. Aynı zamanda bu örnekle »zavallı Kürtlere kötü davranmaz, refahtan biraz pay verilirse, ne kızlarını dağa, ne de mafyaya satarlar« denilmektedir. Öyle ya, »kuyruklu, aptal« Kürtler yoksul olunca ne onur tanırırlar, ne de namus!

Pes yani. Hiç mi tarih okunmamış. Hiç mi kapitalizmin nasıl işlediği, sömürünün nasıl gerçekleştiği öğrenilmemiş. Sınıfsal bakış, egemen söyleme bu kadar yakın olabilir mi? Sayın Sönmez'e sormak gerekiyor: madem soruna sınıfsal açıdan bakıyorsunuz, o halde metropollerdeki kriminalitenin gerçek nedenlerini ele almadan, nasıl etnikleşme vurgusunu yapabilirsiniz? Kürtleri dağa – ki gönüllü olarak – çıkılmaları bir neden mi, yoksa sonuç mu? Hadi PKK'yi bir yana bırakalım: sorunların gerçek nedenlerine dikkat çeken sayısız yazıdan birisini dahi okumadınız mı?

Sorunun ekonomik temeline gelince: temel çelişkinin çözülmesinin, yan çelişkilerin çözülmesi anlamına gelmediği, özgürlük, demokrasi ve sosyal refahın birbirlerinden kopmaz bir bütün oldukları yıkılan devlet sosyalizmi örneğiyle yeterince kanıtlanmadı mı? Ekonomik sorunlar çözüldüncə, Kürt Sorunu kendiliğinden mi çözülecek?

Felakete doğru yol alınmış bu ortamda iyi niyet, belki vicdanı rahatlatır, ama hiç yeterli değildir. Sorunun asıl adı konmadan, çözüm bulunmaz. Ayrıca mesele Türklerin Kürtleri sevmesi değildir. Kölelerini seven

çok efendi var. Birilerinden başkalarını sevmelerini istemek, »Türk-Kürt kardeşir« lafı gibi apolitik bir söylemdir.

Söylenmesi ve savunulması gereken ise kabullenmedir. Politik, ekonomik, kültürel ve hukuksal alanlarda gerçek eşit haklı, devletin baba değil demokratik kontrol altına alındığı, yaratılan zenginliğin kapitalist sermaye birikimi yerine halkın hizmetine sunulduğu ve bireylerin kendi kaderlerini kendilerinin belirleyebileceği kurtuluşcu bir zihniyetin egemen olduğu bir gelecek için Kürtlerin varlığı kabullenilmelidir. Bunun içinse »beyaz efendi« gözlüğünü çıkarmak gereklidir.

İşte o zaman emekçilerin, yoksulların, genç ve yaşlıların, kadın ve erkeklerin gerçek düşmanının kim olduğu, Kürt sorununun da bir egemenlik aracı olarak kullanıldığı açık seçik görülecektir. Beyazlar belki o zaman, paternalist yaklaşımla geleceklerini garanti altına alamayacaklarını ve Kürtlerin (Demir'in deyimiyle) çoktan »Tom amcalıktan« istifa ettiklerini görebileceklerdir.

Kürtleri sevmekmiş. Varlıklarını kabul et, o bile yeter canım kardeşim, o bile yeter.

17 KASIM 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

YİNE YEŞİLLENDİ FINDIK DALLARI...

Dün Nürnberg'de Alman Yeşillerinin kurultayı başladı. Yarın da Türkiye Yeşilleri »Nasıl bir yeşil politika?« başlıklı bir toplantı düzenliyorlar. Bu tesadüf, Yeşil hareketin eleştirisel bir dökümünü yapmak için iyi bir fırsat.

Alman Yeşilleri ilk ortaya çıktıklarında, gerek muhafazakâr akımların, gerekse de geleneksel sol akımların çevre koruması, bireysel özgürlükler, kadının kurtuluşu, militarizm gibi çeşitli politik alanlardaki tutuculuğuna tepki olarak kendilerini »Yeni Sol« diye nitelendirmekteydiler. Sadece reaksiyoner kesimler değil, aynı zamanda devlet sosyalizmi çizgisindeki komünist partileri ve bir çok marksist akım, yeşil hareketin pasifizmini, özgürlükçü – paylaşımcı ve ekolojik yaklaşımlarını başlangıçta pek ciddiye almadılar. Ancak zaman içerisinde Yeşil Düşünce geniş toplumsal kesimler arasında etkisini artırınca, hemen her politik akım programına çevre koruma ve ekoloji ile ilgili bölümler almaya başladı. Bu açıdan bakıldığında, Yeşillerin bir toplumsal paradigma değişimine önemli katkıları olduğunu teslim etmek gerekir.

Böylesi bir köşe yazısında Yeşil hareketin tarihini genişlemesine ele almak olanaklı olmadığından, okurdan özür dileyerek, Yeşillerin günümüzdeki konumuna değinmek istiyorum. Aslına bakılırsa Alman Yeşillerinin hem tarihi, hem de güncel politikaları neoliberalizmin nedenli esnek davranabildiğini ve özü »sol« olan bir çok istemi nasıl ken-

di programatiğine özünü değiştirerek entegre edebildiğini kanıtlamaktadır.

Almanya'da 1998 yılında toplumsal dinamikler 16 yıl süren Helmut Kohl iktidarına son verme ve ciddi bir politika değişikliği gerçekleştirme fırsatı yaratmışlardı. O dönemlerde bir çok insan gibi ben de gerek mitinglerde yaptığım konuşmalarla, gerekse de temsil etme onuruna kavuştuğum örgütler içerisindeki çalışmalarım, »kırmızı-yeşil projeye« destek sunmuş ve büyük umutlar bağlamıştım. Hepimiz ırkçı göçmen politikalarının değişeceğini; sosyal devlet alanında kaybedilen mevzilerin geri alınıp, yeni mevziler kazanma fırsatlarının çıkacağını; AB'nin sosyal, demokratik ve barışçıl bir Avrupa olma yönünde önemli adımlar atılacağını; sosyal ve ekoloji politikalarının birbirine bağlanıp, sürdürülebilir politikaların inşasına başlanacağını ve tüm bunların işçi sınıfı hareketine yeni ivmeler katabileceği umuyorduk.

Tam tersi oldu. Sosyaldemokrat ve Yeşillerin kurduğu hükümet başlangıçta gerçekleştirdiği bir takım kozmetik rütuşlardan – özellikle Oskar Lafontaine'in ayrılmasından – sonra tam anlamıyla bir »U-Dönüşü« gerçekleştirdi. Bir burjuva devleti için hayli ilerici sayılabilecek Alman Anayasası'nın sosyal devlet, demokrasi ve barışı savunma ilkeleri birer birer çiğnenerek, Almanya neoliberal programı en etkin uygulayan ülke haline getirildi. Alman orduları 1945'den sonra ilk kez, hem de uluslararası hukuku bile bile ezerek, komşu ülkelerin topraklarına saldırdı. Kosova savaşı, Irak savaşlarının lojistik desteklenmesi ve ABD'den sonra en fazla askeri yurtdışında konuşlandıran ülke olma »başarısı« sosyaldemokrat-yeşil hükümetin iktidarında gerçekleştirildi.

Şimdi Kuzeyren Vesfalya eyaleti başbakanı olan hıristiyandemokrat Jürgen Rüttgers'in 1999'daki bir görüşmemizde bana söyledikleri, hafızama kazıldı: »Çakır, biz iktidarda olsaydık ve bunların yaptığı yap-saydık, bırak sendikaları, dünya ayaklanırdı«. Gerçekten de Schröder – Fischer hükümetleri, muhafazakârların denemekten bile korktukları-

nı gerçekleştirdiler. 1998 yılında Yeşillerin programında ne yazıyorsa, kırmızı-yeşil hükümet, Yeşil Parti Kurultaylarının da onayı ile, tam tersini uyguladı.

Bugün ise, kendi politikalarının sonucunda ortaya çıkan protesto hareketlerinin göbeğinden doğan Sol Parti'nin mecliste temsil edilmesi, gerek SPD'nin, gerekse de Yeşillerin yeniden »sol söylemi« hatırlamalarına neden oldu. Muhalefetteki Yeşiller, dün hükümetteyken yaptıklarının tam tersini savunur oldular. Hatta Afganistan'a asker gönderme konusunu bile artık eleştiriyorlar – her ne kadar milletvekilleri kurultay kararlarına »vicdanî gerekçelerle« uymasalar da.

Yerse. Ama yemiyor artık. Yeşiller, tam anlamı ile bir eko-liberal parti durumundalar. Ekolojinin kapitalist özelleştirmelerle korunabileceğini savunan, göç politikalarında »beyaz Avrupalı« yaklaşımları sergileyen ve silah zoru ile »demokrasinin« ihraç edilebileceğine inanan bir sistem partisidirler. Türkiye'deki Yeşiller bu tarihe iyi bakmalı, statükoyu sorgulamadan ne yeşil politika yapılabileceğini, ne barışın sağlanıp, sürdürülebilirliğin gerçekleşeceğini kavramalıdır. Bu, fındık dallarının yeşillenmesi kadar apaçık ortadadır.

24 KASIM 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

SEHHULİ, SAMURA VE AMARA

Bir olay, üç isim, üç yaşam. Üçü de Fransız toplumunun bir parçası. Ve yine Paris banliyölerinin sokakları. Halbûki ne kadar da çabuk unutulmuşluk oraları. Yangın yerinin kokusu burnumuza gelmeden, yangının farkına varamıyoruz anlaşılır.

Muşin Sehhuli (16) ve Lakami Samura (15), Paris'in bir banliyösünde motorsikletleriyle polis otosuna çarpıp, yaşamını yitiren iki genç. İsimleri Ahmet, Mehmet, Hamid ya da Mahmud olabilirdi. Çünkü onlarla aynı »kaderi« paylaşan milyonlarca genç var Avrupa'da. Onlara Avrupa'nın yeni »lanetlileri« de diyebilirsiniz. İşte »lanetliler« gene sokaklara çıktılar.

Paris banliyölerindeki gelişmeler, malî piyasalar kapitalizminin cenderesi altında bulunan Batı Avrupa toplumlarının genel durumu açısından semptomatiktir. Beyaz Avrupalılar, alışlagelmiş sosyal güvenlik sistemlerinin erozyona uğraması, neoliberal politikaların dayatmasıyla olağan iş ilişkilerinin güvencesizleştirilmesi ve burjuva demokrasilerinin içinin boşaltılması karşısında derin bir travma geçiriyorlar.

Bu travma, hiddetli bakışların hep daha zayıf ve çoğunluk toplumuna ait olmadıklarına inanılan kesimlere kaymasına neden oluyor. Beyaz toplumun köklerine işlemiş olan ırkçılık ve refah şövenizmi, ekonomik ve toplumsal sorunların gerçek nedenlerinin görülmesini engelliyor ve

kapitalizmin her gün yeniden ürettiği sömürü, baskı ve eşitsizliğin sorgulanmadan kabullenilmesine neden oluyor. Böylelikle banliyölerdeki başkaldırının ardında derin sosyal bir sorunun yattığı görülüyor, görülmesi istenmiyor.

Kent gelişimi politikasından sorumlu devlet müsteşarı Fadela Amara, siyahî teniyle muhafazakâr Sarkozy Hükümeti'nin göçmen kökenli bir üyesi. Ancak Fadela Amara ile ölen iki genç arasında –ten renklerinin dışında- hiç bir benzerlik yok. Amara, ten rengine rağmen tam bir »beyaz« Avrupalı. Çocukluğunda ten renginden dolayı ırkçı ayırımcılığa maruz kalmış bir insanın, günümüzdeki olaylara bakışının çoğunluk toplumunkinden farklı olması gerektiğini düşünebiliriz. Ama müsteşar Amara, Başkan Sarkozy'den farklı düşünmüyor.

Amara, Marx'ın »varoluş bilinci belirler« tespitini doğrular biçimde, banliyölerde göçmen kökenli toplumun zorlu yaşam koşullarına, istihdam piyasalarının etnikleştirilerek emek sömürsünün derinleştirilmesine, banliyöde doğup büyüyen bir gencin gelecek perspektifinden yoksun oluşuna ve yoksul doğanın, yoksul öldüğü gerçeğine –bilmesine rağmen- değinmiyor. Ne yapıyor? Banliyölerdeki »krizin« polis devleti metodlarıyla çözüleceğini söyleyip, isyankâr gençlere karşı daha sert cezaî ve yasal tedbirler talep ediyor.

Açıklamalara bakılığında, Avrupa merkezci bakıştan kurtulamamış olan sol da, »şiddeti« eleştiriyor. Ancak banliyölerdeki isyanın başka bir yüzü daha olduğunu nedense unutuyoruz: Başkaldırı, banliyö gençliğinin ezik kişiliğini yok edip, kendine ve kendi gibi olanlara güven duyan yepyeni bir insan olarak doğmasına ve eskisi gibi yaşamak istemediğini kanıtlayan bir irade sergilemesine yol açmaktadır. Bundan sonra ne kadar sert tedbirler getirilirse getirilsin, kriz çözülemeyecek, yangın söndürülemezdir. Ta ki, çoğunluk toplumunun sömürülen bireylerinin, işçi örgütlerinin, sosyal hareketlerin ve politik solun onlarla birlikte örgütlenip, en zayıfın perspektifinden geliştirile-

cek politikalar ve bunlarayönelik eylemlerle, sömürü, baskı ve eşitsizliği üreten koşullar sorgulanana ve bu koşulların alaşağı edilmesi kararlılığı gösterilene dek.

Başkaları bu olaylar karşısında neleri anımsıyor bilemiyorum, ama banliyölerdeki yangın bana Frantz Fanon'un »Yeryüzünün Lanetlileri« adlı eserini anımsattı. Ve kitabın önsözünü yazan Jean Paul Sartre'nin »İyileşebilecek miyiz? Evet. Çünkü şiddet, Aşil'in topuğu gibi neden olduğu yaraları iyileştirebilir« sözünü. Kimbilir, belki banliyölerdeki bu şiddetli yangın, Batı Avrupa ülkelerinde giderek daha çok proleterleşen beyaz çoğunluğa, en zayıf olanın kurtuluşu olmadan, kendi kurtuluşlarının gerçekleşemeyeceği gerçeğini anımsatır.

1 ARALIK 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

AVRUPA'DAKİ APOLETLİ DERNEKÇİLER

Artık kanıksadığımızdan olacak, günlük gazetelerdeki skandal sayılabilecek haberleri öylesine okuyup geçiyoruz. Hani Almanca'da bir deyim var ya »Ağaçların çokluğundan, ormanı görmüyor« diye, biraz da ona benziyor.

Başkonsolosların nezdinde bayrağa el basıp »...Türk milliyetçiliğine sadakatle bağlı kalacağıma« andını içen ve Alman okullarında görev yapan Türk öğretmenlerden tutun, Türkiye kökenli göçmenleri temsil ettiğini ileri süren onlarca sözüm ona »Sivil Toplum Örgütü«nün »Türk düşmanlığına« veya »PKK terörüne« karşı »Avrupa Türk'nün protestosunu« dile getirmesine veya »Almanya Almanlarıdır denilerek ırkçılık yapılıyor« cümlelerini büyük puntolarla yazan, ama baş sayfasında »Türkiye Türklerindir« logosunun olmasından hiç rahatsızlık duymayan gazetelere kadar sayısız örnek vermek olanaklı.

Yazının başlığında anlatmak istediğimi bir örnekle açmak istiyorum. Son günlerde Türk gazetelerini takip edenler, Berlin'deki bir derneğin, »Berlin Türk Cemaati«nin (TGB) adının çokça anıldığını görmüşlerdir. Neredeyse her yıl yönetim kurulunda çıkan bir anlaşmazlık nedeniyle gazetelere haber olan bu dernek, hem Avrupa'daki sözüm ona Türk »Sivil Toplum Örgütleri«nin bir çoğu açısından, hem de Türkiye'deki karar vericilerin Avrupa'daki Türkiyeli göçmenleri nasıl kendi politikalarına alet ettikleri açısından iyi bir örnektir.

Bu dernek yıllardan beri Berlin Senatosu'ndan malî destek almakta, çeşitli platformlara »Berlinli Türkleri« temsil etme iddiasıyla katılmakta ve »Türk düşmanlarına« karşı düzenlenen kampanyalarda yer almakta. Bu derneğin yönetim kurullarındaki kavgalar hiç eksik olmuyor.

Diyeceksiniz ki, bir derneğin olağan kavgalarının ne gibi bir haber değeri olabilir ki? O zaman biraz geriye bakalım: Yanılmıyorsam 1997 yılında bu derneğin yönetim kurulu seçimlerinden mağlup çıkan eski başkan **Mustafa Turgut Çakmakoglu** ve o zamanki yeni başkan **Sabri Atak** arasındaki sert tartışmalar basına da yansımıştı. Kavganın asıl nedeninin, dernek paraları olup olmadığı konusu sadece bir dedikodudan ibaret (!), ama kavganın, Hürriyet gazetesinin küçük bir haberle verdiği çözümü hayli ilginç.

Dönemin yüksek rütbeli bir general olan MGK genel sekreteri bizat Berlin'e geliyor, tartışmaya el koyuyor ve sorun çözümlüyor. Düşünebiliyor musunuz? Türkiye'nin en üst karar organlarından birinin yürütmesi hiç üşenmiyor, Ankara'dan kalkıp Berlin'e geliyor, ufak bir derneğin iç sorununu çözüyor ve tekrar Ankara'ya dönüyor.

Nasıl oluyor da, hergün binlerce derneğin kurulup, kapatıldığı Almanya'da faaliyet gösteren bir Türk derneğinin sorunu, Türkiye'nin millî güvenlik meselesi haline geliyor? Kişisel kaygılarla hareket etmediğini varsayacağımız MGK genel sekreteri hangi »ulvî« amaçların tehlikede olduğunu gördü de, Berlin'e gelme ihtiyacını hissetti? Ve neden yabancıların kurdukları dernekleri son derece sert önlemlerle takip eden Almanya'daki devlet kurumları, yabancı bir ülkenin güvenlik kurumu temsilcisinin – bugün bile – her ay Almanya'ya gelip, derneklerin çalışmalarını »koordine« etmesine sessiz kalıyorlar? Dernekler de sanki önemli hiç bir şey olmamış gibi »olağan« faaliyetlerine devam edip, Berlin Senatosu'ndan veya Almanya'nın başka devlet kurumlarından ödenekler almaya devam ediyorlar.

Buna benzer örnekler çok. Öyle zannediyorum ki, şiir yarışmalarında binlerce Avro dağıtan, Türkiye ve K. Kıbrıs'a bedava uçak kaldıran, protesto kampanyaları örgütleyip, Avrupa'daki »Türk Toplumunu« adına asıp-kesen kimi »Sivil Toplum Örgütü«nün finansman kaynakları ve nerelerden »direktif« aldıkları saydamlaşırsa, apoletli sivil dernekçilerin hangi amaçlara hizmet ettikleri ortaya çıkacaktır.

Tüm bunlar 12 Eylül 1980 cuntasının başlattığı »Huzur Operasyonu«nun tüm hızıyla ve yeni kalitede devam ettiğini, hükümet ve partilerden bağımsız olması gereken kurumların, Türkiye'deki karar vericilerin dış politikalarına eklemlediklerini ve sonuç itibarıyla, Türkiye kökenli göçmenlerin manipüle edilen bir kitle olarak tutulmaya çalışıldığının göstergesidir.

»Derin devlet« tartışmalarının hâlen sürdüğü ve her türlü demokratik kontrolden uzak gizli örgüt ve çetelerin var olmaya devam ettiği bir ülkenin karar vericilerinin emri altında faaliyet gösteren apoletli dernekçilerin kimler olduğu bilinmelidir. Bilinmelidir ki, kamuoyuna yapılan »Sivil Toplum« açıklamalarının ardında hangi politik çıkarların durduğu öğrenilebilir, ki sonradan kimse »bilmiyordum« diyemesin.

8 ARALIK 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

BARIŞIN DİLİNİ KONUŞMAK İÇİN

Uzun zamandan beri katıldığım toplantılarda, yaptığım sohbetlerde hep aynı serzenişe tanık oluyorum: bir şeyler yapmak gerek! Açıkcası, ben de hep aynı lafı tekrarlar olmuştum.

Avrupa'da yaşıyor olmamız, Kürt Sorunu'nun, adaletsizliğin, demokrasi açıklarının ve insan haklarının zedelenmesinin Türkiye'de yarattığı ortamdan bire bir etkilenmemizi engellemiyor. Seyrettiğimiz Türk televizyonlarını kapatsak, Türkçe gazete almaktan vazgeçsek bile bundan kurtulamıyor, gündelik yaşamımızda Türkiye'deki gelişmelerden kaynaklanan ırkçı, düşmanca ve şiddet yanlısı söylemlerle her an karşılaşabilmekteyiz.

Bırakalım milliyetçi ve şoven yürüyüşleri, Berlin'de, kullandığı taksiye binen Türkiyeli gençlerin »nerelisin« sorusunu, Iraklı bir Kürdüm diye yanıtlayan taksi şoförünün dövülmesinden, başka bir kentte aynı derneğin üyesi olmalarına rağmen, birbirlerine silah çekecek derecede düşmanlaşan insanlarımıza veya yıllardır aynı işyerinde sendikal çalışma yapan işçilerin birbirlerine düşman gözüyle bakarak, ayrışmalarına kadar, endişe verici bir toplumsal travma ile karşı karşıyayız.

Bu gelişmenin nedenlerini burada tekrarlamaya gerek yok. İşte tam da böylesi bir ortamda suskun kalmak, görmezden gelmeye çalışmak, travmanın derinleşmesine katkıda bulunmanın yanısıra, şiddet ortamı-

nın tırmandırılmasına ortak olmak anlamına gelecektir. Yaşadığımız bu günler, savaş dili yerine, barışın dilini konuşacak olan insanlara olan gereksinimin arttığı günlerdir.

Gazetemiz yazarlarından, dostum **Günay Aslan** katıldığı bir panelde, »Avrupa'da barış meclisleri kurulmalıdır« tespitini yapmıştı. Daha sonraları onun bu önerisi üzerine Türkiye'deki gelişmelerden kaygı duyan bir kaç kişi bir araya geldik. Avrupa Alevi Birlikleri Federasyonu başkanı **Turgut Öker**, Demokratik İşçi Dernekleri Federasyonu **Hüseyin Avgan**, Günay Aslan, **Kemal Uzun** hoca, yazar ağabeyimiz **Ömer Polat** ve ben.

Yaptığımız tartışmalar sonunda, geniş kesimleri kucaklayacak, örgütlerden değil kişilerden oluşacak, Türkiye Barış Meclisi'nin programı çerçevesinde ve onunla sıkı işbirliği içerisinde faaliyet gösterecek olan bir **»Avrupa Barış Meclisi«**nin oluşturulması konusunda hem fikir olduk. Kuruluş çalışmalarına 13 Aralık itibarıyla resmen başlamış bulunuyoruz. Önümüzdeki haftalarda çeşitli kesimlerden isimlerle ilişkiye geçmek için de bir çağrı yayınladık.

»Avrupa Barış Meclisi« sadece Kürt ve Türklerden oluşmayacak elbette. Ne kadar Türkiye kökenliyse, o kadar da Avrupalıyız ve Avrupa'daki milistarist politikalara karşı o denli karşı çıkmalıyız. Şimdiye kadar yaptığımız görüşmelerde, Avrupa'daki barış hareketi temsilcilerinin bu meclise geniş destek vereceklerini gördük. »Avrupa Barış Meclisi« o açıdan, Avrupa'daki insan hakları ve barış hareketlerinin kopmaz bir parçası olarak kendi yerini yaratacaktır.

Daha çalışmaların başındayız henüz. Ancak girişimciler olarak yaptığımız bütün çalışmaları olanaklı olduğunca anında demokratik kamuoyu ile paylaşmak istiyoruz. Gerek köşe yazılarımızda, gerekse de yayınlayacağımız basın açıklamaları ile kamuoyunu bilgilendireceğiz. Bu, »Avrupa Barış Meclisi«nin program tartışmaları, önüne koyacağı hedefler ve pratik çalışmaları için de geçerli olacak.

Görebildiğim kadarıyla bugünlerde Almanya'nın çeşitli kentlerinde barış ve demokrasi girişimleri oluşturulmakta. Umarım bu girişimler, **»Avrupa Barış Meclisi«**nin oluşumuna katılıp, mutfağında yer alırlar. Çünkü barış için herkesin yapabileceği bir şeyler var.

Çağrımızda dediğimiz gibi: **»Barışın ince uzun yolunun gelecek aşamalarını planlamak süreci ve kurumları gözlemek, yeni önerileri, girişimleri toplumla paylaşacak genişliğe ve işlev zenginliğine kavuşturmak ve Avrupa'daki barış hareketleri ile birlikte barışa katkı sunmak için herkesi göreve davet ediyoruz«.**

15 ARALIK 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

TEK ŞANSIMIZ BARIŞ!

Onur, adalet, hak, hukuk – silahlar konuştuğunda gölgeleri bile kalmaz. Gereksiz teferruattırlar artık. Kan, gövdeyi götürmeden, söyleme karışmıştır bile. »Kana kan, intikam«dır söz konusu olan. Kan namus, namus vatan olur, vatan ise her türlü barbarlığı mübah kılan mukaddesat.

Milliyetçi-şövenist kasırganın esir aldığı toplum, yoksul kitleler, bu mukaddesatın aslında kendilerinin olmadığını, kapitalist sömürüye dayanan egemenliğe ait olduğunu göremezler. Namuslarından başka savunacak bir şeyleri kalmayan yoksul kitleler, asgarî ücretle kıt kanaat yaşatabildikleri bedenlerini militarizmin cehennem ateşine atmaya hazırdırlar.

Egemenler mukaddesatı korumak için her bedeli ödeyeceklerini ilân ederler. Bedeli halkın ödeyeceğini söylemezler elbette. Savaşın acımasız çarkları işler işlemez, insanı insan yapan ne kadar değer varsa, kaybolur gider. Konu komşu, kardeş, arkadaş düşmandır artık. Düşman, yok edilecek, kökü kazınacaktır. Kökü kazınacak olanın da insan evladı, öldüğünde yasını tutacak acılı bir ailesi olduğu unutulur. Onun da bir işçi, bir köylü, bir aydın, bir emekçi olduğunun farkına varılamaz bir türlü. Ya ölecektir, ya da boyun eğip, teslim olacaktır – başka seçenek tanınmaz ona.

Sonra? Sonrası mâlum: geçmişin muharebe meydanları, türküler, marşlar ve çiçeklerle mukaddesatı savunmaya uğurlanan işçilerin, köylülerin, emekçilerin cesetleriyle doludur. İsimsiz milyonlar, egemenlerin çıkarları uğruna bedel ödemişlerdir. Kutsal ulusal devleti yaratan Avrupa modernizmi, barbarlığa dönüştüğünü ancak iki dünya savaşı, soykırımlar, gaz odaları, toplama kampları, fırınlar ve onmilyonlarca ölüm sonrasında görebilmiştir.

Acaba Avrupa modernizminin bir ürünü olan Türkiye de bu gerçeği milyonların ölümünden sonra mı görecek? Güncel gelişmeler, egemenlerin topyekûn savaş kararlılığı ve başta işçi sınıfı olmak üzere, toplumun basiretsizliği bunun tersini tasavvur etmeyi engelliyor ne yazık ki. Savaş çığırkanlığının, linç kültürsüzlüğünün hâkim olduğu; sağduyulu, mantıklı seslerin »vatan hainliği« ile suçlandığı bir dönemden geçiyoruz. Almanya'nın eski şansölyelerinden Helmut Schmidt, »hiç savaş görmeyenler, savaşçı kesiliyor« derken, ne kadar da haklıymış. Kanı, mürekkep haline getirmek o kadar kolay oldu ki.

Tüm bunları görünce, insanoğlu hiç mi tarihten öğrenemeyecek diye ümitsizliğe kapılmamak elden bile değil. Oysa tarihten öğrenecek o kadar çok şey var. Her şey bir yana, savaşın hiç bir zaman halkların çıkarına olmadığı öğrenilebilse bile yeter.

İşte o zaman ekonomik, politik ve toplumsal sorunların gerçek nedenlerini görmeyi engelleyen sis dağılacaktır. Sis dağıldığında militarizmin, savaş naralarının aynı zamanda yurt içinde totaliter, antidemokratik uygulamaların, baskı ve kapitalist sömürünün devamının sağlanması anlamına geldiği; bireyin ve dolayısıyla toplumun kurtuluşunu engelleyen egemenlik aracı olduğu; »düşmana« atılan bombaların, aslında kendi halkına atıldığı görülecektir. Ve bu görüldüğünde de, Türklerin, Kürtlerin ve Ortadoğu denilen bölgedeki bütün halkların ortak çıkarları olduğu, asıl düşmanlığı egemenlerin emperyal hırslarının körüklediği ve halkları köleleştiren, sömüren, birbirlerini öldürmeye iten bütün ko-

şulların alaşağı edilmesinin zorunlu olduğu ortaya çıkacaktır.

Bunların bilincinde olanların ümitsizliğe kapılma gibi lüksleri yoktur. Aksine, en ümitsiz durumda bile, Karl Liebknecht gibi tek başına, yaşamı pahasına da olsa, egemenlerin savaşına karşı çıkma; eşitlik, adalet ve demokrasi temelindeki bir barışı savunma görevi ile yükümlüdürler.

Bu görevi yerine getirmek, akıntıya karşı yüzmek haliyle kolay değil. Ama başka şansımız da yok – barışın ancak düşmanla yapılabileceğini, eşit ve adil olması gerektiğini söylemekten, bu uğurda mücadele etmekten başka. **Mahatma Gandhi'nin dediği gibi: »Barışa giden bir yol yok. Yol, barışın ta kendisidir.«**

İnsanın ve doğanın, egemenlerin çıkarlarına kurban edilmediği bir dünyaya olan sarsılmaz inancımla, bayramınız kutlu olsun.

22 ARALIK 2007, YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

UMUT OLMASA İNSANDA...

Yeni bir yıla girerken, hep olumlu şeyler düşünmeye çalışır insan. Yeni yıl için temiz sayfalar açılır, her yıl konulmuş, ama bir kaç hafta sonrasında unutulmuş olan hedefler gene en başa konulur, »ama, bu sefer mutlaka« ümidiyle yeni yıl beklenir.

Umutlar daha yeni yıla henüz girerken tükenmeye başlar. Milyonlarca insanın renkli piyango rüyaları bir anda sabun köpüğü gibi yok olmuştur. »Kahretsin!«, »bizde şans olsa« yılbaşı gecesinin belki de en fazla sarf edilen sözleri olur. Gecekonducularda »aptal kutusunun« cıfcaflı, şatafatlı yılbaşı programları biraz hüznün, biraz kıskançlık, hayli ümitsizlikle izlenir. Yarın, sabahın köründe gene işe gidilecektir. Ekmek kavgası ne zaman mola vermiştir ki?

Yoksullar bunu düşünürken, zengin sofralarında neşe ile şampanyalar, kahkahalar patlatılır. Yeni yıl, yeni fırsatlar, kâra kâr katacak yeni atılımlar getirecektir.

Yoksullar yoksullaştıkça, onlar zenginleşecektir.

Kapitalizmin doğa yasasıdır bu. Onlar bunun bilincindedirler, neşeleri ondandır.

Sınıf bilinci bu olsa gerek.

Heyhat, bir de lanetliler kurtuluşun tek başına olamayacağını bilinçlerine çıkartabilseler!

İşte, nice umutların mezarı haline gelen bir yılı daha geride bırakıyoruz. Son günlerinde bile kan kokusundan kurtulamadık bu yılın. Pakistan'da, Afganistan'da, Irak'ta gene bombalar patlıyor, parçalanmış bedenler etrafa saçılıyor. Nasıl kanlı başladıysa 2007, öylesine kanlı bitiyor.

2008'de kan kokuyor. Egemenler egemenliklerini korudukça; hükümlerine boyun eğenler, boyun eğmeye devam ettikçe, her yeni yıl kan kokmaya devam edecek öylesine.

Yok, böyle yazıyorum diye umutsuzluğa kapıldığımı sanmayın hiç. Tam tersine: gerçekleri görenlerin, bilinçlerine çıkartanların sayısının her geçen gün arttığını gördüğüm; tarihin sonunun gelmediğine inandığım için son derece ümitliyim. Firavunların, imparatorların, diktatörlerin, cani despotların hükümdarlıklarının ebedî olmadığını kanıtlayan tarihe tanık olduğumuz için umudumu yitirmedim henüz.

Bugün de, bireysel kurtuluş hülyasından başka, umudumuzu yitirmek için bir neden yok. Milliyetçi-şövenist saldırganlıklara, emperyalist hırsların dayatmalarına, savaş çığırkanlıklarına, körüklenen düşmanlıklara, baskılara, sömürüye, »... ipin, kurşunun yağmına«, barış, adalet, gerçek demokrasi diyenler oldukça ümitsizliğe kapılmam. Onların çıkartacağı kıvılcımın, sonsuzluklar için kurulduğu zannedilen tapınakları er ya da geç yerle bir edecek özgürlük ateşini yakacağına olan inancımı kaybetmediğim için umudumu yitirmem. Kendimi parçası olduğum sınıfın bilincinde, işçi, barış ve özgürlük hareketlerinin sıradan bir neferi gördüğüm için umutluyum hâlâ.

Bu uslanmaz umudumla tüm okurlarımızın, dostlarımın, yoldaşlarımın yeni yılını kutluyorum.

